לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

יום ג', כ"ג בתשרי תשמ"ט, 4 באוקטובר 1988 / שנת מ"ו מס' 13764 / המחיר 1.40 ש"ח כולל מע"מ

עיראק: "ייצרנו טיל אוויר־קרקע"

ע"צ

בגדד. — עיראק הודיעה אתמול כי ייצרה טיל אוויר־קרקע על כל חלקיו, אך לא מסרה פרטים על תכונותיו של הטיל, המכונה „אבאביל". הטלוויזיה העיראקית הציגה לראשונה דגם של טיל זה ביום ראשון בערב. עיראק כבר הודיעה באוגוסט אשתקד, כי פיתחה טיל קרקע־קרקע, בעל טווח של 650 ק"מ, שכינויו „אל־חוסיין". באפריל השנה נמסרה בגדד כי ייצרה גירסה משופרת של טיל זה, „סידנה אל־עבאס", בעל טווח של 900 ק"מ.

חוסיין מלך ירדן הביע שביעות רצון מן הרמה אליה הגיעה התעשיה הצבאית העיראקית, בתום ביקור בתערוכה צבאית עיראקית שערך יחד עם הנשיא סאדם חוסיין.

מגעים בין „העבודה" לאש"ף לקראת הבחירות בישראל

„העבודה" ביקשה מאש"ף לא לנקוט לפני הבחירות צעדים מביכים, כגון הקמת ממשלה גולה, בתמורה הודיעה כי אם תרכיב ממשלה תפתח בתהליך שלום שבו ישותף גם האירגון הפלשתיני ● יאסר עבד ראבו ב„וושינגטון טיימס": פרס שלח מסרים לאש"ף באמצעות מדינות אירופיות ● מוסטפה נתשה: אש"ף עשוי להודיע על השעיית המאבק המזויין כדי לסייע למתונים בישראל לזכות בבחירות ● שליח סובייטי בתוניס משדל ההנהגה הפלשתינית שלא להכריז עתה על מדינה עצמאית וממשלה גולה

פנחס ענברי, דליה שחורי (ארה"ב), מוטי בסוק, רויטר

מגעים עקיפים נפתחו באחרונה בין חוגים ממפלגת העבודה לבין חוגים באש"ף. האישים ממפלגת־העבודה, המעורבים במגעים אלה, הבטיחו לאש"ף כי אם תנצח העבודה בבחירות ותעמוד בראש הממשלה, היא תפתח ללא דיחוי בתהליך שלום שבו ישותף גם האירגון הפלשתיני.

במגעים האלה ביקשה מפלגת־העבודה מאש"ף שלא לנקוט לפני הבחירות צעדים כלשהם שיביכו את המפלגה ויעמידו אותה במצב קשה, כמו למשל הכרזה על ממשלה גולה. מפלגת־העבודה לא תוכל להתמודד עם אתגר כזה לפני הבחירות, והיא ביקשה מאש"ף לדחות זאת אחרי הבחירות.

צנורות התיווך עברו דרך מצרים, ומפלגות סוציאליסטיות באירופה, בעיקר בספרד ובאוסטריה. ספרד הבטיחה לארח סימפוזיון ישראלי־פלשתיני שישא אופי אקדמי ואשר יקרב את מפלגת העבודה עם אש"ף.

גבולות '67

לכתבנו נמסר כי סימני המגעים העקיפים האלה באו לידי ביטוי גם בכרוז האינתיפאדה מספר 26, אשר חרף תוכנו המיליטאנטי, ובו קריאה להקים צבא פלשתיני עממי בשטחים. הוא גם מגביל את גבולות פלשתין לעתיד לבוא לגבולות 1967, ולא לגבולות החלוקה על פי מסמכי חוסייני. הכרוז הזה גם נפרט תוכנית מדינית, שבזמנו ביקשו תומכי אש"ף בעזה להציג לפני שר־הבטחון יצחק רבין, אבל נידחו. עיקרה של התוכנית העברת השטחים לידי אחריות האו"ם וקיום בחירות לעיריות.

מוסטפה נתשה: השעיית המאבק

סיוע לבחירות

מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס שלח מסרים לאש"ף, באמצעות מדינות אירופיות, בהם ביקש כי אש"ף יעזור לו לנצח בבחירות בכך שישהה את יוזמתו להקים

(סוף בעמוד 4)

בן־ערובה אמריקני שוחרר בביירות בעקבות „התפתחויות חיוביות באזור"

המשוחרר, פרופסור מיתילשוור סינג, הוחזק במשך יותר מ־20 חודשים עם עוד 3 פרופסורים אמריקניים, בידי הג'יהאד האיסלמי ● החוטפים: השחרור — מחווה של רצון טוב כלפי ארה"ב ● וושינגטון: לא עשינו שום עסקה ● שר־החוץ הסורי: נסייע לשחרור כל בני הערובה

דליה שחורי (ארה"ב), רויטר

וושינגטון.— בן־הערובה מיתילשוואר סינג, אמריקני ממוצא הודי, שוחרר אמש מידי חוטפיו, ארגון המחבלים „הג'יהאד האיסלאמי לשחרור פלשתין", לאחר שהוחזק 20 חודש ו־10 ימים בשבי בביירות.

סגן שר־החוץ הסורי, נאסר כדור, מסר אמש לעיתונאים, כי החוטפים שחררו בן־ערובה אמריקני, אך לא נקב בשמו, והוסיף, כי הוא יימסר היום לידי שגריר ארה"ב בדמשק.

(סוף בעמוד 14)

בן־הערובה ששוחרר, הפרופסור האמריקני ממוצא הודי, מיטלשוור סינג (צילום: איי.פי)

נסתיימו החגים — עולים מחירי המוצרים המסובסדים

בשל הצורך להעלות מחירי החלב ב־30% – תבוצע ההעלאה בשני שלבים ● הדחייה בגלל החגים גרמה לאוצר הפסדים במליוני שקלים

כתבנו הכלכלי בירושלים

מחירי המוצרים המסובסדים והתחבורה הציבורית יועלו כבר בימים הקרובים ביותר ב־10 עד 15 אחוזים, בעוד שמחיר הלחם יועלה ב־5 אחוזים. שר־האוצר משה נסים הורה להמנע מהעלאת המחירים ערב החגים ובעיצומם, נוהג קבוע באוצר.

החלב — בשני שלבים

נודע, כי בשל הצורך להעלות את מחירי החלב בכ־30 אחוזים יבצע האוצר את העלאת מוצרי החלב בשני שלבים. בימים הקרובים יועלו מחירי מוצרי החלב רק ב־15 אחוזים. כן יועלו בשיעור דומה מחירי הביצים והעוף הקפוא. מחירי התחבורה הציבורית והמים יועלו בכ־10 אחוזים.

הפסד בגלל הדחייה

גורמים כלכליים בירושלים הטעימו, כי הדחייה בהעלאת מחירי המוצרים המסובסדים, שעמדה להתבצע כבר באמצע הקיץ, גרמה הפסד לקופת המדינה בעשרות מליוני שקלים. כל יום נוסף שמחירי המוצרים אינם עולים, גורמים הפסד ישיר לקופת המדינה כמאות אלפי שקלים.

עקב העלייה הניכרת במחירי הגרעינים בעולם בשל הבצורת בארה"ב רואים עתה דחיפות רבה בהעלאת מחירי המסובסדים מיידית.

ממעללי בכירי בל"ל: מכרו לבנק חפצי־אמנות הרבה מעל לערכם הריאלי

כתב "על המשמר"

הטלוויזיה דיווחה אמש כי אחרים מבכירי בל"ל נהגו למכור לבנק חפצי אמנות ורב־ערך במחירים הגבוהים בהרבה מערכם הריאלי. כמו־כן צויין, בהסתמכות על דו"ח הרשות לניירות־ערך, שהופקד בידי היועץ המשפטי לממשלה, כי מנכ"ל הבנק, ארנסט יפת רכש דירת פאר שהיתה בבעלות בל"ל במחיר מגוחך, לעומת ערכה האמיתי ויותר עם זאת המשיך לקבל דמי־שכירות מהבנק, על אותה דירה שלמעשה היתה כבר רכושו. היועץ המשפטי העביר את החומר לחקירתה של משטרת ישראל.

נחיתה רכה

רויטר, עתיים

בסיס חיל־האוויר אדווארדס (קליפורניה). – מעבורת החלל האמריקנית „דיסקאוורי" נחתה אתמול בבסיס זה על קרקעית אגם יבש במדבר ובכך הושלמה הטיסה האמריקנית המאוישת הראשונה לחלל מאז אסון מעבורת „צ'לנג'ר" לפני 32 חודשים. המעבורת שהתה בחלל במשך ארבעה ימים. „דיסקאוורי" וחמשת אנשי צוותה נחתו בשלום בשעה 18.37 (לפי שעון ישראל). כ־425,000 אנשים, ביניהם סגן הנשיא בוש, שהגיעו לאזור הנחיתה, קידמו את אנשי הצוות בתשואות. תחנת הבקרה של יוסטון הודיעה לחמשת האסטרונאוטים: „זה סיום גדול להתחלה חדשה". (צילום: אי.פי.)

עיצומים בסניפי בנק־לאומי ● עמ' 2
13 פצועים בפעילות יזומה של צה"ל ● עמ' 3
מת פראנץ יוזף שטראוס ● עמ' 5
התפרצות מחודשת של שביתות בקופ"ח ● עמ' 19

לגליון היום מצורף הדף הירוק

הכרעה אמיתית

עוד 26 ימים נותרו עד יום הבחירות בארץ, ובמטות של המפלגות כבר החלה הספירה לאחור. מנגנוני־התעמולה מנסים להגיע אל הבוחר בשיטות מתוחכמות לכאורה, שאין בהן חדש מן המוכר לנו ממערכות הבחירות הקודמות, תוך פיזור הבטחות, שאין להן כרגיל כיסוי, למחרת הכרעת העם. הציבור, כך נדמה, עומד ברובו מן הצד, אדיש ואינו מאמין, כי הבחירות יביאו לשינוי משמעותי במצבה של המדינה, בעיקר בתחום הבטחון והשלום. על פי תחושה כללית, שאף מוצאת את ביטוייה בסקרים המתפרסמים ברציפות, פרט לתנודות קלות מדי חודש, מובטח התיקו, שהביא לחוסר ההכרעה במשך ארבע השנים שחלפו. הציבור שקע במשך השבועיים האחרונים באולימפיאדה בסיאול, וזו תוחלף החל מחר באולימפיאדת זוטא משלנו, „אולימפיאדת" המתחרים והמתמודדים על קולו של הבוחר הישראלי. מדליות זהב לא יחולקו, ספק אם המנגנון התעמולתי האדיר יצליח לשכנע את הציבור לשנות את דעתו בהשפעת התעמולה הטלוויזיונית.

הנקודה המכרעת היא האם ייפסק הקפאון, האם יבוא קץ למלחמה המתמשכת בשטחים, האם ממשלה חדשה, שתקום בעקבות הבחירות, תחדש את תהליך השלום כדי למנוע סכנת מלחמה באזורנו. והרי אין בארץ מפלגה שאינה מבטיחה „שלום". הליכוד מדבר שלום וכמוהו אפילו הימין הקיצוני. כולם יודעים, כי סיסמת השלום מדברת אל ליבו של העם, ולכן הם מנסים לרמות אותו.

אבל חובה להפנות את השאלה הזאת אל מפלגת העבודה, המוכנה לפשרה עם השכנים, אך בזבזה בפועל את השנים האחרונות על ישיבה בממשלת האחדות הלאומית. השאלה היא, האם במקרה של תיקו בין המחנות בבחירות תחזור על התרגיל של „ממשלת האחדות", האם נשמע את הטענה האווילית, כי העם בחר בשותפות בין המערך לבין הליכוד. אם הציבור צריך לחיות משוכנע, כי אכן מדובר בהכרעה אמיתית, על מפלגת העבודה להודיע מפורשות ואף להתחייב פומבית בפני הבוחר, כי האופציה של „אחדות לאומית" לא באה בחשבון. האם למפלגת העבודה יהיה האומץ להודיע כעת לבוחר באופן חד־משמעי, כי או שתוקם ממשלת שלום בראשותה, או שהיא תלך לאופוזיציה. מי שישאיר את תשובתו בנקודה זו בערפל, אינו אומר אמת לבוחר.

המערכת

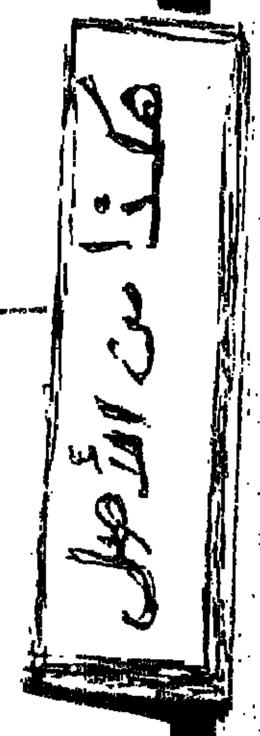

ציורמצב

רק רקע / נובל לכוחות האו"ם

קצת יוקרה למבוזים

איך הם יחגגו כוחות האו"ם את קבלת הפרס הנכבד הזה שיוענק להם בעוד חודשיים באוסלו? מי ישמור אז על השלום? או על הפסקות האש? תגובה ראשונה, אופיינית, למי שלמדו שאו"ם זה שמום, ושלום זה רק חלום. תגובה עצובה של מי שלימדו אותם כי יותר משהאו"ם תורם לשלום, הוא משמש זירה לשנאה ולהתגוששויות מילוליות. אבל אחרי התגובה, אחרי הבדיחות, חייבת לבוא ההכרה שבעצם יש היגיון לרעיון שהגו חברי ועדת הפרס. כי אם יש יוקרה עדיין בעולמנו מפרים הפרסים, היא שמורה לפרס נובל לשלום. ואם יש יוקרה, אולי גם יש סיכוי שהמסר יעבור ממקבלי הפרס לאלה המייחלים שיבוא, סוף סוף, שלום.

דרכם של כוחות האו"ם לא היתה קלה מעולם. פה ושם, באין ברירה, גם לא נצרו את האש, ובכמה מקרים אפילו נתנו סיבה טובה לטעות כי הם נכנעים לדעות קדומות ביחס לצדדים שהם חוצצים ביניהם. לפחות לגבי המופקדים עליהם. אבל פה ושם גם נרשמו להם הצלחות ברמת הגולן, אם אינני טועה, וגם בקפריסין. אז שיהיה להם בהצלחה גם במקומות אחרים שהם מוצבים בהם. חיילים אלמונים, שיצאו מארצם למשימות מוזרות ורחוקות מהבית. גם להם מגיע פרס, לפחות כל עוד אין סיכוי שלא יזדקקו להם בכלל, שגם הם יכתתו נשקם הנצור למזמרות.

צבי גון

"בן חף מפשע"

הצעדים שנקטה טורונטו הרשמית נגד בן ג'ונסון לא שיכנעו את אוהדיו לחשוב אחרת על גיבורם. תלמידי בית ספר בטורונטו ערכו הפגנת תמיכה ליד ביתו של האצן ובין היתר תלו שלטים על קירות ביתו: "בן חף מפשע", "אנחנו אוהבים אותך"...ג'ונסון לא הופיע במקום.

(תצלום: אי.פי)

2.10.88

על המשמר

מדף / נובלה חדשה של ג.מרקס

האלימות, המיילדת שלנו

"אני מאמין כי "כרוניקה של מוות ידוע מראש" הוא הספר הטוב ביותר שלי, משום שהצלחתי להשיג בדיוק מה שקבעתי לעצמי מראש", טוען הסופר גבריאל גרסיה מרקס בראיון שהעניק לעיתון הספרדי "אל פאיס". "במהלך הכתיבה, מנסות נובלות לחמוק מידיו של הסופר והדמויות מפתחות חיים עצמאיים ועושות ככל העולה על רוחן. באף נובלה אחרת לא הצלחתי לשלוט שליטה כה מוחלטת בכתיבתי כמו בנובלה זו", אומר הסופר הקולומביאני "הנושא מוגדר בדייקנות ונבנה במעט כמותחן. אני מאד מרוצה מן התוצאה. לדעתי, הנובלה הקודמת הטובה ביותר שלי לא היתה "מאה שנים של בדידות", אלא דווקא "אין לקולונל מי שיכתוב אליו". כעת אני מרגיש כי "כרוניקה של מוות ידוע מראש" היא הטובה ביותר."

הספר :כרוניקה של מוות ידוע מראש" עומד לראות אור בתרגומה של טל ניצן בהוצאת "עם עובד", בסדרה "פרוזה אחרת" בעריכתה של אילנה המרמן.

עוד סיפר מרקס בראיון, כי הסיפור "כרוניקה של מוות ידוע מראש" מבוסס על מקרה רצח אמיתי, שאירע בכפר קולומביאני לפני שלושים שנה, ומרקס עצמו היה מקורב לגיבורי הפרשה.

ידעתי מיד כי אני עומד מול חומר חשוב ביותר, אך אמי התחננה לפני שלא לכתוב את הספר כל עוד חלק מן האנשים המעורבים עדיין בחיים.

"כרוניקה של מוות ידוע מראש" עובד לסרט שעומד לצאת לאקרנים. בתצלום: סצינת שובה של אנחלה ויקאריו אל משפחתה

"הנושא העיקרי של כל יצירותי הוא האלימות", אומר גבריאל גרסיה מרקס בסיום הראיון, "והדבר בולט במיוחד ביצירה זו. בכל אמריקה הלטינית, ובייחוד בקולומביה, האלימות היא תופעה נפוצה לאורך ההיסטוריה כולה, תופעה שאותה הורישו לנו הספרדים. האלימות היא המיילדת של ההיסטוריה שלנו".

ובמזרח התיכון כבר ביקרת, מרקס ?..עושה רושם שיש מתחרים טובים לאמריקה הלטינית.

יאיר נבו

מן הכורסה / אולימפיאדה

נצחון הדב

בלי ציניות, האולימפיאדה בסיאול היתה נפלאה.

או.קיי., אז לא כולנו קמנו לראות קרב ג'ודו עד 85 ק"ג בשלוש ושלושים בלילה. אבל היו בה קרבות אחרים בשעות אחרות שהיו לקרנבל של ממש.

פרשת בן ג'ונסון דווקא העניקה לאולימפיאדה אלמנט אנושי, וגם מבטיח. מה היינו עושים באולימפיאדות הבאות אם כל שיאי העולם היו נשברים שבירת מחץ סופית כמו השיא במאה מטר? את מי אהבתי יותר מכולן? את מי שאהבו כולם, את פלורנס גריפית־ג'וינר, שהוכיחה לעולם שאפשר להיות גם חזקה ומהירה, גם מקורית בהופעתה, וגם נודה על האמת באופן סודי ביותר הספורטאית הסקסית מכולן.

ואת דניאלה סילבש שהגיעה לשלמות כחן נערי ובחיוך של סנאי מאושר, ואת מירב מיכאלי שעברה את טבילת־האש בהחלקה, לאחר שתחרות הגברים נמלטה במקובץ סיאולה, וגברה בנקודות על עמיתתה הנראית אולי יאפית יותר, אבל עדיין בהלם־מסך.

ומה משותף לכל שלושת הנבחרות? שאינן מאותה מדינה גדולה ודובית, ארץ הגלסנוסט העולה, ברית־המועצות. הסובייטים הללו, שלא שמטו כמעט אף נצחון חשוב, ועשו את זה ביעילות כבדה ובחיוך שטני מזווית הפה אל עבר המערב הדקדנטי, התחילו לעלות על העצבים. מכאן יוצאת קריאה אל כל ארצות העולם החופשי: קום התנערה, עם שבע.

דוביק רוזנטל

בשטח / פסטיבל הסרטים בחיפה

נולד מתוך מחשבה תחילה

על הקרשים, בתום הפסטיבל, עם עיניים טרוטות ולשון בחוץ, לאחר צפייה ממוטטת בעשרות סרטים ניתן לומר על פסטיבל הסרטים החמישי של חיפה שנולד מתוך מחשבה תחילה. המבחר המגובש של סרטי הפסטיבל מעיד על קו ברור שנבחר על־ידי המנהלים האמנותיים, ובפרט משקף את טעמו של נסים דיין, אחד משני המנהלים בשנה זו.

היה זה קו פוליטי ברור, שעבר מסרט לסרט, דילג על מעטים שאינם שייכים לרשימה - אך בסיכומו של דבר זעק מרות על עולם בוער, שמלקק את פצעיו ובה בעת ממשיך לפצוע את עצמו שוב ושוב, בתאווה סאדומזוכיסטית מטורפת. מסרט לסרט גבר הדיכאון. מי שנכנס לסרטים בציפייה לברוח לרגע מבעיות השעה, נאלץ לראות אותן הבעיות על המסך, בסרטים מפולין ומבריה"מ, מסנגל ומיוון. היה זה הפסטיבל הראשון שקיבץ בתוכו כל כך הרבה סרטים אודות האנשים הקטנים, הפשוטים, בני הכפר בני מעמד הפועלים, בני העולם השלישי, מסות של אנשים . מנוצלים ומשועבדים בידי משטרים קפיטליסטיים וקומוניסטיים . היו אלה סרטים שביטאו יאוש עמוק מהפערים המעמדיים, מהדיכוי החברתי והפוליטי - ולא ניתן היה להסיט מבט נבוך הצידה. אפילו הסרטים הקלילים, אותן קומדיות חברתיות איטלקיות עסיסיות ומצחיקות כל כך, שהיוו תשתית לרטרוספקטיבה המשובחת - עסקו באנשים קשיי־יום, בגנבים קטנים ושלומיאלים, מסכנים ובודדים כולם קורבנותיה של חברה נצלנית, צמאת דם. מרבית הסרטים השתייכו לקטגורית הריאליזם החברתי המצליף בשחיתות האנושית ומציג את האדם הפשוט כקורבן המיידי של כל הפוליטיקות הגדולות. על המסכים רצו קילומטרז'ים של פריימים, ובכולם נראו אלימות, עוני, בערות, מחלות, קנאות דתית חשוכה, אפלייה גזעית, מעמדית ומינית, דיכוי פוליטי, קולוניאליזם ומחנות פליטים. פסטיבל הסרטים של חיפה לא איפשר לצופיו תירוץ תרבותי לברוח מהקולוניאליזם שתובע מידי יום את קרבנותיו. קילומטר או משהו מכפר־סבא. לא סיפק שום סרט חגיגי שיתן לכרס הישראלית הזחוחה אפשרות להתחפר בחיים הנוחים, בערים היפות ובקיבוצים הפורחים. ומשום כך היה זה הפסטיבל המוסרי ביותר שנוצר כאן מאז החלה סחרחרת הפסטיבלים המסממת.

יעל ישראל

שפופרת / דירקטור מתפטר

רפש ארכאולוגי

התפטרותם של שבעה דירקטורים מבל"ל , היא האקורד הטרי, מקקפוניית השערוריות המלוות את בנקאינו מאז מפולת המניות. עסקי אוויר, מנהלים מושחתים ועזי מצח ופוליטיקאים רבי תככים גם הם בוחשים בתבשיל הזה שריחו יצא למרחקים. ובפוליטיקה, כמו בפוליטיקה יש השמצות.

"מי שיצא נשכר מכל הסיפור הזה", מסביר אחד משבעת המתפטרים הטריים, הדירקטור מנחם ברגר "הוא פרופ' שיטרית שהפך מדמות אלמונית, לכוכב. מיקומו ברשימת המערך לכנסת מוכיח את זה. שימי לב לתיזמון הנחמד בו הוא בחר להוציא את הרפש החוצה, חמישה ימים לפני ישיבת מרכז מפלגת העבודה שבה בחרו את רשימת המועמדים לכנסת".

זה היה מכוון?

"מה ש'פוצץ' לא היה חדש, כל העובדות היו ידועות חודשים רבים קודם לכן, זו הסיבה שאני מדבר על תיזמון. אלה הן העובדות, את המסקנות כבר כל אחד יכול להסיק בעצמו".

בפוליטיקה, כמו בפוליטיקה תמיד יש כאלה שיראו את עצמם מקופחים. הפעם הם שבעה ביחד ששרים בקול אחד: "אולצנו להתפטר , קיבלנו ענישה קולקטיבית, נעשה לנו עוול משווע".

מדוע אתם אומרים כך, האין זה אחד מתפקידיו של שיטרית, כשליח צבור לדווח על אי סדרים?

"שיטרית התעסק בארכיאולוגיה ולא בבנקאות, הוא העלה בעייה שהתעוררה עם הדירקטוריון הקודם, אנחנו לא לקחנו חלק בזה, אז מדוע צריך להטיל אחריות קולקטיבית? מדוע אנחנו? ואילו הנגיד , במקום לקבל החלטה אמיצה ולפטר את חת ואת שיטרית, מצא דרך קלה : הוא ריפר את הסתלקותם בכך שהחליט לסלק את כולנו. סוג הענישה הזה, היה נהוג בתקופת הבריטים, הקיבוצניקים זוכרים דברים כאלה היטב. הזמנים האלה פסו מן העולם, והנה בא הנגיד והחזיר את נורמת הענישה הקולקטיבית".

מה כן צריך היה לדעתך להעשות ?

"כאן נבחנת אחריותו של הנגיד .הוא צריך היה להשעות את שיטרית מחברותו בדירקטוריון.

מדוע?

"הוא עבר מספיק עבירות נגד פקודת הבנקאות וחוק ניירות הערך. תפקידו היחיד, כפי שהוא מוגדר בחוק, הוא דווח ליושב ראש הרשות לניירות ערך ולא לעתונות. הוא דיווח לעתונות וזו עבירה , אבל, כפי שכבר אמרתי, שטרית הוא כוכב ומותר לו".

בפוליטיקה , כמו בפוליטיקה תמיד מבטיחים להלחם עד הסוף המר כדי להוציא את האמת לאור, "האנשים שהתפטרו הם אנשי צבור מהמעלה הראשונה, אנשים אחר אחר, כשהתפטרותנו תכנס לתוקף , נאבק מבחוץ בכל מה שקרה". בפוליטיקה, כמו בפוליטיקה...

טלי ברזילי זוננפלד

עורך „עמוד־אחורי": יצחק בוטון

מתגבש הסדר לתשלום תוספת יוקר של 3.5 עד 4 אחוזים

אבשלום קווה

תוספת היוקר, במסגרת ההסדר החד־פעמי המתגבש והולך בין ההסתדרות לבין לש־כת התיאום, תהיה בכל הנראה בין 3.5 ל־4 אחוזים. המגעים בין הצדדים יימשכו היום, והמו״מ אמור להתחדש מחר, לאחר שוב של יו״ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד משליחות בחו״ל.

מזכ״ל ההסתדרות, ישראל קיסר, נפגש ביום ראשון עם סגניו של הברפלד, אפרים ז׳ילוני ומאיר גת, המנהלים את הדיונים עם נציגות התעשיינים בהעדרו של הברפלד. בפגישה נבחנו כמה מודלים להסכם תוספת יוקר ולהסדר, שיתן תשובה לתקופה שבין חודש אפריל האחרון לחודש ספטמבר. הצטברות המדד בחודשים אלה היא בשיעור של 6.9 אחוזים. התעשיינים מוכנים לפיצוי מיידי של שלושה אחוזים בלבד. ההסתדרות, לעומת זאת, דורשת פיצוי של שבעים אחוזים מהעליה, שמשמעותה היא 4.8 אחוזים.

אפרים ז׳ילוני אמר אמש, כי אחוזי ההסדר החד־פעמי יהיו בבחי־נת תוספת יוקר רגילה, כלומר הם יהיו בחזקת שכר לכל דבר ועניין ויחולו גם על כל הגימלאים במשק, כך שגימלאי שירות המדינה יהיו כלולים אף הם בהסדר.

יו״ר סיעת רצ בהסתדרות, רן כהן, פנה אמש אל ישראל קיסר בתביעה שלא לחתום על כל הסכם שלא יעניק פיצוי של שבעים אחוזים, כפי שנקבע בהסכם תוספת היוקר. אמנם תוקפו של הסכם זה פג בסוף אפריל, אך הוא שריר וקיים כל עוד לא נחתם הסכם חדש.

עיצומים בבנק לאומי; בנק ישראל מתנגד בתוקף לתוספות שכר לעובדים

כתבינו הכלכליים בת״א ובירושלים

עובדי בנק לאומי מפסיקים מהיום לשווק תוכניות חסכון של הבנק וכן לא יפתחו חשבונות חדשים ללקוחות. צעד זה הוא מחאה על העיכובים שלטענת העובדים גורמת הנהלת הבנק בחתימת הסכם העבודה החדש.

במכתב ששיגרו ראשי ועד העובדים לכל עובדי הבנק ערב החג, הם טוענים כי מה שקורה עתה בבנק הוא „תיאטרון אבסורד הנקרא מועצת המנהלים". הללו מחזיקים את מכתבי ההתפטרות בכיסיהם, המנכ״ל מודיע על כוונה לעזוב, אך במועד רחוק, וכינתיים רואים הכל בבנק תחנת מעבר, או קרש קפיצה להפקת תועלת אישית, בעוד העובדים רואים בו את ביתם.

במכתב נאמר כי ההנהלה איננה בוחלת בכל אמצעי הנראה לה לקדם את כוונותיה לא לשם תוספות שכר.

ההנהלה: קיבלו תוספות

בתגובה לכך הודיעה אתמול הנהלת בל״ל כי בשנים 1987/8 קיבלו עובדי הבנק תוספת שכר ריאלית של 12 אחוזים זאת בנוסף לשתי משכורות בונוס, שחולקו בשנת 1987. גם השנה הציעה ההנהלה לעובדים מיקדמות ע״ח הבונוס בגובה של משכורת אחת.

הנהלת הבנק מציינת כי היא רואה בצער את הסיגנון שבו נוקט ועד העובדים והביעה תקווה כי לנגד העובדים תעמוד רק טובת הבנק.

בנק ישראל נגד תוספות

בנק ישראל מתנגד בכל תוקף להענקת תוספות שכר נוספות לעובדי הבנקים. המפקח על הבנקים, הד״ר אמנון גולדשמידט, יפנה קרוב לוודאי כבר היום לבנקים ויתבע מהם שלא יענו לשום תביעה שעבר נוספת של עובדיהם. זאת, על רקע הגשת תביעות שכר חריגות על־ידי עובדי מערכת הבנקאות בימים האחרונים.

מהפיקוח על הבנקים נמסר אמש, כי כבר במהלך חודש יוני השנה הבהיר המפקח על הבנקים בכתב לכל הבנקים, את עמדת בנק ישראל שעל פיה תוספות השכר צריכות לשקף את הגידול בפריון בכל מוסד בנקאי.

ברגום חריג

אולם, המפקח הסכים שמוסד בנקאי שהודיע עד לאותו מועד על תוספות שכר לשנת 1988, מעבר לגידול בפריון, יוכל לעמוד בהתחייבות זו לשנה הנוכחית בלבד.

כפי שהתברר, הבטיחו רוב הבנקים לעובדיהם תוספות שכר משמעותיות והתחייבויות אלה כללו בין השאר תוספת של 5 אחוזים לשכר ובנוסף לכך בונוס חריג של שתי משכורות מלאות לכל עובד.

17% ריאלית

המפקח על הבנקים הסכים לאשר הסכמים אלה משום שכבר נחתמו, אך הודיע כי התביעות הנוכחיות של העובדים לתביעות שכר נוספות חייבות שלא לחיענות. ד״ר גולדשמידט יפנה היום להנהלות הבנקים ויתריע בפניהם מפני היענות נוספת לתביעות העובדים, גם אם יהיו איומים ושביתות. מהמידע שהצטבר בבנק ישראל עולה, כי העובדים יקבלו העלאה ריאלית בשכרם של 17 אחוזים בממוצע על סמך ההסכמים שכבר נחתמו ועל כן אין להעלות על הדעת, לדברי הד״ר גולדשמידט, העלאה נוספת.

ביירות. — ארבעת הפרופסורים האמריקניים, בני־הערובה, נפרדים מחברם ששוחרר אתמול (מימין לשמאל): ג׳סי טרנר, אלן סטין, רוברט פולהיל, ומילתושוור סינג, ששוחרר (צילום: אי. פי.)

גרנות: למנוע מאנשי „כך" כניסה לשטחים

כתב „על המשמר"

לנוכח הטרדות אנשי „כך" בימים האחרונים, ביריחו ובחברון, קרא ח״כ אלעזר גרנות ממפ״ם לשר הבטחון, לנקוט בכל האמצעים הדרושים כדי למנוע מאנשי כהנא לזרוע בשטחים מדנים והסתה ולטרטר את כוחות צה״ל תוך ניצול ציני של קדושת השבת והחג, וכל זאת כתרגילי התבלטות במסע הבחירות של תנועת „כך".

ח״כ גרנות תובע משר הבטחון לאסור על פעילי „כך" את הכניסה לאזורי יהודה שומרון ועזה.

גשם בחיפה ובת״א — עשרות תאונות בחיפה

עתים

חיפה ות״א — גשמים ירדו במוצאי החג באיזור חיפה ות״א. בחיפה נגרמו, עקב הגשם עשרות תאונות, רובן ככולן ללא נפגעים. התאונות נגרמו בשל החלקת כלי הרכב על הכבישים הרטובים. בת״א ניתך הגשם סמוך לחצות. הוא נמשך פרק זמן קצר בלבד.

פרסי נובל יוגדלו בעקבות גידול ברווחיה של הקרן

רויטר

שטוקהולם. — פרסי נובל יוגדלו קרוב לוודאי בשנים הקרובות, בעקבות רווחים גדולים מאוד של קרן נובל ממקרקעין ומעסקות בניירות־ערך, אולם חתני הפרס השנה, ששמותיהם יפורסמו בקרוב, לא ייהנו מעליית הרווחים של הקרן. חתני הפרס השנה — לשלום, לספרות, לרפואה, לכימיה, לפיסיקה ולכלכלה — יקבלו כל אחד 2.5 מיליון כתרים שוודיים (389,000 דולר).

מנכ״ל הקרן אמר: „יתכן שנכפיל את גובה הפרסים."

לפי כלי־התקשורת השוודיים, המועמדים הראשיים לפרס השלום הם גופים שונים של האו״ם, כולל כוח השלום של הארגון וסגן מזכיר האו״ם ריינר גורדובס, שסייע במשא ומתן על נסיגת הכוחות הסובייטיים מאפגניסטן. גם שמותיהם של נשיא ארה״ב רייגן ומנהיג ברה״מ גורבאצ׳וב הוגשו כמועמדים, אך סיכוייהם אינם נחשבים גדולים.

חלק מהרווחים של קרן נובל הושגו הודות לכניסה לשוק המניות האמריקני, כאשר רוב המשקיעים מכרו מניות. „הצלחנו להשיג מציאות אחרי התמוטטות הבורסה. השגיאה היחידה שעשינו היתה, שקנינו קצת יותר מדי מוקדם. שערי המניות ירדו עוד יותר, לאחר שנכנסנו לשוק, אך עדיין היו לנו רווחים טובים מאוד", אמר מנכ״ל קרן נובל, סטיג ראמל.

● ח״כ מרדכי וירשובסקי (ר״צ) טוען, בפנייה ליו״ר הוועד המנהל של רשות השידור, כי ההחלטה על איסור הופעתם של פוליטיקאים ברדיו בחודש הקרוב אינה מעוגנת בחוק. החוק מדבר על איסור פירסום בטלוויזיה אך אינו מזכיר את הרדיו.

„המשמר" עתון יומי
המו״ל: עתון וספר בע״מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר (בחופשה)
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח׳ חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833 חשבון בבנק הדואר 4—43360—3
המען למכתבים: שירות שקדואר נעול ת״א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח׳ בן־יהודה 2, בניין סנטר חדרים 102—121, טל׳ 233161-3. המען למכתבים: ת״ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח׳ סבונר 17, טל׳ 673673. המען למכתבים: ת״ד 4007 חיפה 31040.

„פתח" מעביר מחבלים מאיזור צידון לראשדייה

כתבנו הצבאי

הכוח הימי של „הפתח" מפלג ערפאת, מרכז מאמצים בהעברת מחבלים מארגונו, מצידון לאזור מחנה הפליטים ראשדייה שליד צור. כך עולה מחקירתו של מחבל פלשתיני שנתפס לפני שבועיים ליד צור. עתה הותר לפרסום כי ספינה של חיל הים טירפדה ביום הכיפורים, לפני שבועיים, סירת גומי ובה מחבל, בים ליד מחנה הפליטים ראשדייה שבצור. ספינת חיל הים הפתיעה את סירת הגומי, המחבל שעליה נלקח לחקירה. בחקירתו סיפר כי עסק מטעם הכוח הימי של „הפתח" מפלג ערפאת, בהעברת מחבלים פלשתינים מצידון לראשדייה. העברת מחבלים מצידון לאזור צור, היא חלק מנסיונות ההתבססות של הפלשתינים בדרום, במאבק בין מחבלים מארגוני הסירוב, למפלג ערפאת וביניהם לבין ארגונים עדתיים אחרים באזור.

בעקבות תלונת צבן — „ינזף" קצין צה״ל בפרשת הנער מעזה

יורם בר

בעקבות תלונתו של ח״כ יאיר צבן (מפ״ם), ייגזף קצין מילואים בדרגת סרן על כך שבאישורו הוסע נער מעזה על כנף רכב סיור של צה״ל, במהלך התפרעות. בחקירת מצ״ח הוברר אומנם כי אנשי הסיור לא התכוונו שהנער ישמש כמחיצה חיה בינם לבין האבנים שתעופפו מסביב, ולא היתה סכנה לחיי הנער משום ש„הרכב נסע לאט".

הפרשה אירעה לפני עשרה חודשים והובאה לחקירה בעקבות פנייתו של ח״כ צבן. צבן פנה לשר־הבטחון בתביעה לבדוק אם הפרקליט הצבאי הראשי בדק את תיק החקירה של מצ״ח וכן ביקש לדעת מדוע חקירה של פרשה כזאת נמשכה עשרה חודשים. ח״כ צבן מוסיף בפנייתו לשר־הבטחון כי „המשכתן של חקירות מעין אלה, מעבר לכל זמן סביר, מאותתת לגורמים הפועלים בשטח שהרשויות המוסמכות אינן מתייחסות בחומרה רבה למעשי התעללות מסוג זה."

מת דוד הנגבי

דוד הנגבי, ממייסדי תנועת „השומר הצעיר" בפולין, מראשוני קיבוץ מרחביה וממקימי ספריית־הפועלים, נפטר שלשום בערב בקיבוצו, בן 83 היה במותו.

דוד הנגבי ז״ל נולד בערב שבועות בשנת 1905 בפולין, בשם דוד רוזנבוים, והלך לעולמו בערב שמחת תורה. היה חבר ההנהגה הראשית ומעמודי התווך של „השומר־הצעיר" בוורשה. את מאמריו הראשונים פירסם בעיתון „השומר הצעיר" שהופיע בוורשה והיה גם בין עורכיו. מספר י. ת. בילצקי: „דוד ביקר בכל קיני „השומר־הצעיר" בפולין, והיה אחד המרצים הטובים, המעניינים והמבוקשים בכל קיני התנועה, הוא הותיר אחריו עקבות חינוכיים כבירים בדרך ההגשמה העצמית."

מייסד ספריית־הפועלים

דוד הנגבי הגה וייסד, יחד עם עוריאל אוכמני ז״ל, את הוצאת ספריית־הפועלים, בסוף שנות השלו־שים. הוא לא חדל מעבודתו בה עד שנפל למשכב, לפני שלוש שנים. בבית־ההוצאה מילא תפקידים שונים, ואחד הנכבדים בהם היה עריכת הסידרה רבת־החוקי „דעת ומנגנו", בה ראו אור ספרים רבים בתחומי מדע־המדינה, סוציולוגיה, תולדות תנועת־הפועלים וחקר התרבות. כך תרגם וערך ספרי פרוזה, ועל חלק מעבודותיו חתם, בצניעותו, בפסודונימים ד. ענוי ואחרים.

סופרי הפלמ״ח

המבקר א. ב. יפה אומר כי „דוד הנגבי אהב את מלאכתו, וכששה נלהב עשה מאמצים עליונים להציג ספרים שלא היו מקובלים בזמנם על הציבור. הסופר משה שמיר הוא אחד מאלה שדוד הנגבי ז״ל תמך בו בראשית דרכו, וכך גם שאר חבריו מדור הפלמ״ח." הוא היה המעודד והמעורר של סופרי דור זה, וביניהם חיים גורי, דן בן־אמוץ, חנוך ברטוב, יגאל מוסנזון, נתן שחם ומשה שמיר.

מלבד עבודתו הענפה כעורך וכמתרגם, במהלכה הוציא לאור גם את הסידרה „משלט", ספרים ורפורטאז׳ות מפרקי מלחמת השחרור, פרסם דוד הנגבי ז״ל כמה עשרות מאמרי־ביקורת ספרותיים ופובליציסטיקה ב„על המשמר" וב„אורלוגין". עם מותו הלך מעימנו אחד מעמודי־התווך של התנועה ושל הספרות העברית.

אילן שיינפלד

אנו מודיעים בצער רב
על מות חברנו היקר
דוד הנגבי ז״ל
לאחר מחלה ממושכת
החלוויה תתקיים היום, יום ג׳ 4.10.88
בשעה 15.00 בקיבוץ מרחביה
המשפחה
וקיבוץ מרחביה

ביום ראשון, (9.10.88), יום השלושים
לפטירת חברנו
ישראל (איזו) שולר ז״ל
עלייה לקבר וגילוי המצבה בשעה 15.00
נתייחד עם זכרו בשעה 21.00 בחדר האוכל
המשפחה
וקיבוץ רשפים

13 פצועים בגדה המערבית ב„פעולות יזומות" של צה״ל

3 אחיות ותלמיד ישיבה נפצעו ב־2 פיצוצים בירושלים ● מצבם קל עד בינוני ● תלמיד ישיבה נוסף הותקף בבקבוק ריק ונפצע קל ● צעיר ברצועה נפצע מכדור פלסטיק ● שביתה כללית בגדה וברצועה במחאה על אי־פתיחת שנת הלימודים ● אקדחו של הרב לוינגר נלקח לבדיקה בליסטית

מנחם ענברי, בצלאל עמיקם, יהודה צור, עתים

13 מתושבי הגדה נפצעו אתמול בהתנגשויות עם חיילי צה״ל, שביצעו פעילות יזומה רבת היקף, כדי למנוע התפרעויות. שביתה כללית היתה אתמול בשטחים, במחאה על אי־פתיחת שנת הלימודים.

כוחות צה״ל פשטו על מוקדים רבים בגדה, במסגרת המדיניות החדשה שאימצה מערכת הביטחון, לפיה יש לפעול דווקא בימי איזכור ובנקודות ישוב מועדות לפורענות. בין היתר נכנסו כוחות צה״ל לכפרים רוג׳יב, קבלאן, ביתא, זיתא, דהיישה וביתרימא וביצעו חיפושים ומעצרים. זיתא ורוג׳יב הוכרזו „אזורים סגורים".

באיזור המסחרי של אל־בירה, הוציא צה״ל את התושבים מבתיהם כדי למחוק סיסמאות ולהוריד את דגלי פלשתין.

ישובים רבים בגדה נתונים בעוצר ממושך. אנשי התנועה המתקדמת לשלום נכנסו בדרך עוקפת לכפר תאבלה, הנתון בעוצר כחודש וחצי. תושבי הכפר סיפרו למבקרים, כי צה״ל ניתק את אספקת המים והחשמל לכפר. כוח צה״ל הגיע למקום וסילק את הישראלים. ח״כ מוחמד מיעארי דרש משר־הביטחון לחדש את אספקת המים והחשמל לכפר.

אקדחו של לוינגר ייבדק

המשטרה לקחה את אקדחו של הרב לוינגר מחברון לבדיקה בליס־טית, כדי לקבוע אם היה מעורב לוינגר במותו של הסוחר כאיד סלאח.

מקורות ערביים בחברון אומרים, כי המרחק בין המקום שבו הותקפה מכוניתו של הרב לוינגר לבין המקום שבו נורו היריות הוא כ־70 מטר. בחברון הוכרזה שביתה של שלושה ימים לאות אבל על הרוגי יום שישי. היא תסתיים מחר. הצבא התיר אתמול למתנחלי חברון לע־שות הקפות של שמחת־תורה ברחובות העיר.

5 נפצעו בירושלים

שלוש אחיות ותלמיד ישיבה נפצעו שלשום בשני פיצוצים בחנו־יות מכולת בירושלים.

בפיצוץ בצומת הרחובות מאה שערים ושבטי ישראל, בחנות מכו־לת, נפצעו מרסיסים באורח קל עד בינוני שלוש אחיות, סמדר (13), ענבל (7) והדס (5) חדד מרחוב החומה בשכונת מגרלבאום. כמו־כן נפצע קל תלמיד ישיבת „עטרת הכוהנים" תושב בני־ברק.

מבדיקה ראשונית שערכה המשטרה עולה, כי בשני המקרים הונחו המטענים בתוך חלות של מאפיית „ברמן".

חבר הכנסת אלעזר גרנות (מפ״ם) אמר בתגובה על החלות המתפו־צצות בירושלים: „מי שהטמינו פצ־צות בכיכרות של לחם לא ישבו לעולם לשולחן המו״מ. עד שהעם הפלשתיני יבער את התועבה הזאת מקרבו לא תהיה תקווה לפיוס ולשלום".

סמוך למצבת שחף שבעיר העתי־קה הותקף תלמיד ישיבת עטרת הכוהנים בבקבוק ריק. האברך נפצע קל וקיבל טיפול רפואי.

נפצע מכדור פלסטיק

צעיר בן 19, תושב מחנה הפליטים ג׳בליה, נפצע אתמול אחר הצהריים באורח קל מכדור פלסטיק שנורה על־ידי חיילים בעת פיזור התקהלות במחנה הפליטים. הפצוע טופל במרפאה צבאית במחנה הפליטים ולאחר שנחבש נכלא במתקן הכליאה בעזה.

לקראת השביתה הכללית שהוכ־רזה אתמול בשטחים הוטל עוצר מונע על מחנות הפליטים ג׳בליה, שאטי דיר אל־בלאח ונוציארת וכן על השכונות שבורה ברפיח ושית רדואן וסג׳ייה בעזה. הפגנות היו בעיקר בערים, אך כוחות הביטחון הצליחו לפזרן ללא נפגעים. השבי־תה הכללית כללה מסחר, שירותים ותחבורה והיא באה במחאה על סגירת בתי־הספר התיכוניים בשט־חים.

אמש הובא פצוע נוסף מאיזור עזה לבית־החולים „שיפא" בעזה. הוא נפצע בירייה במהלך פיזור אחת ההתקהלויות במחנה הפליטים „שא־טי".

כבל בכביש תפן

צעיר מדיר אל אסד נעצר ושלושה אחרים מבוקשים על־ידי משטרת מרחב הגליל כחשודים בנסיון לפגוע בכלי־רכב בכביש תפן.

תושב איזור תפן שנסע ביום שבת בכביש שבין גוש תפן לדיר אל אסד הבחין לפתע בכבל מתוח בגובה של מטר לרוחב הכביש. הוא הצליח לעצור ולמנוע התנגשות בכבל. האיש פנה למשטרה ולאחר חקירה קצרה נעצר נער בן 14 תושב דיר אל אסד אשר הודה במעשה ואמר שפעל כך על־פי הוראתם של שלושה צעירים בני 16 ו־17 מכפרו. הנער ציין שהפעולה בוצעה על רקע לאומני.

צבן: להפעיל לחץ על רבין לפתוח בתיה״ס בגדה

יורם בר

ראש רשימת מפ״ם חבר הכנסת יאיר צבן יצא בקריאה להסתדרות המורים ולציבור המחנכים, לאנשי הרוח ולציבור להפעיל את לחצם על שר הבטחון כדי שיאפשר את פתיחת בתי הספר בגדה, ויענה בכך לתביעת התושבים שהכריזו על שביתה כללית.

חבר הכנסת צבן אומר, כי משטר צבאי המגיע עד כדי סגירת בתי ספר של ילדי התושבים לתקופות ממושכות מעיד על עצמו כי הגיע לקץ דרכו. שום אמצעי דיכוי או התגוננות בפני אלימות אינם תחליף למו״מ בין ישראל לפלשתינים — הוסיף צבן.

חילופי האשמות מערך־ליכוד: שרפו סוכה, חיבלו בסניפים

דורית גפן

הליכוד והמערך מאשימים זה את זה במעשי חבלה. בחג התלונן המערך במשטרה, שצעירי הליכוד שרפו את סוכת השלום שהקימו צעירי המערך בכפר־סבא.

מעשה אחר שנעשה, לטענת אנשי המערך, על־ידי הליכוד היה בגבעתיים, שם שפכו זפת שחורה על סניף המפלגה והדביקו מדבקות של הליכוד.

ראש מטה הצעירים, האלוף במיל. אורי אור, שיגר בערב החג מיברק ליו״ר מטה הבחירות של הליכוד משה ארנס, ובו הוא כותב בין היתר: „נדהמתי למקרא האינפורמציה שנמסרה על־ידי הליכוד לעיתונאים, לפיה ליכלכו צעירי הדור של המערך את סניפי הליכוד. זוהי פרובוקציה מכוערת וחסרת־שחר. אני דורש ממך להתנצל בפומבי על עלילת השווא הזאת. איני מוציא מכלל אפשרות, שהצעירים שלכם עשו זאת בכוונה למען יחשבו שאנו עשינו זאת".

לדברי אור, אנשים מחוגי הליכוד החדירו במירמה מסרים עוינים לתוך קסטת הטלפון של הדור הצעיר במבצע „לאן נעלם שמיר", ועל־כך הוגשה תלונה במשטרה. דובר הליכוד אמר אמש, כי מצער הדבר כי במקום שהמערך יביע תרעומת על מעשי הבריונות של הדור הצעיר, או לפחות יגנה אותם, הוא מוסיף חטא על פשע בהשמצות על פרובוקציות כביכול של הליכוד.

עוד אמר דובר הליכוד, כי ביום ראשון הגיעו למטה הבחירות דיווחים מסניפים נוספים בארץ על השחתת מודעות ועל הדבקת כרוזים ע״י המערך. לדבריו, הגיש דן מרידור תלונה לוועדת הבחירות המרכזית. תלונה נוספת שהגיש הליכוד למשטרה, מבלי שהצביע על חשודים, היתה שבמטה הליכוד בירושלים חובל ביום שישי לוח החשמל, דבר שגרם לקצר ושרף את תוכנת המחשב של הסניף.

יוועצו ביועץ המשפטי

יו״ר מטה ההסברה של הליכוד, רוני מילוא ודן מרידור, ייפגשו היום עם היועץ המשפטי לממשלה כדי לדון איתו על הצעדים החוקיים שעליהם לנקוט נוכח החשדות נגד המערך על ריגול בתוך מטה ההסברה של הליכוד. עם־זאת נודע כי עד־כה לא נמצא מיקרופון או כל מימצא פיזי אחר בכפר־המכביה, שם נמצא מטה ההסברה של הליכוד. כמו־כן לא נמצאו ממצאים מפלילים במטה הבחירות במצודת־זאב.

יו״ר מטה הבחירות של המערך, השר עזר ויצמן, חזר ואמר כי כל הידיעות בדבר שימוש באמצעים לא חוקיים להשגת מידע על־ידי המערך הם שקר וכזב. לדבריו, התנהגות הליכוד בנושא זה מעידה על הפאניקה שאחזה בהם. הוא טען כי הליכוד לא יודע כיצד לתרץ את מסע ההסברה הלקוי שהוא מנהל, ולכן הוא תופס טרמפ על ידיעות שיקריות.

אנחנו מפ״ם
החתיישבות והמיגזר היצרני הם נשמת־אפה של המדינה
הקיבוץ הארצי ומפ״ם הם החיבור הנכון בין ההתיישבות ובני־הברית בעיר
הפעם מפ״ם
דני קייט — מזכיר קיבוץ — געש
לזי מורג — רכז משק — ברקאי
רמי שפירא — מזכיר — עין שמר
הלל רבין — רכז משק — געש
מאיר בראון — רכז משק — גן שמואל
אביטל גבע — עין שמר
דן אסטריק — מזכיר — חורשים
אבנר גזית — מזכיר — מעברות
שייקה גל — מזכיר — עין שמר
אריק חצור — מזכיר — מענית
חגי ארליכמן — רכז משק — עין שמר
מזכירי קיבוץ ורכזי משק מוזמנים להצטרף
מטה גרנות
* מטה גרנות נפגש כל יום שישי בשעה 13.00 במועדון גן־שמואל.

מפלגת הפועלים המאוחדת — המרכז
המזכירות המורחבת של ותיקי התנועה
מתכנסת ביום רביעי 5.10.88
בשעה 9.30 בבוקר בבית המרכז

בחירות 88'

מהערב — משדרי בחירות

הערב יחלו משדרי הבחירות בטלוויזיה. במטות ההסברה של הליכוד והמערך מצפים בסקרנות רבה לראות כיצד יתקבלו המשדרים הראשונים. הקהל כדי לבחון את המשדרים של המפלגה היריבה ושל המפלגות הקטנות. הערב יושמע לראשונה הג׳ינגל של המערך: חלקו הראשון יפתח את משדר המערך וחלקו האחרון יוגש בתשדיר הסיום. בשני המטות הגדולים, של הליכוד והמערך, ייערכו מייד עם סיום המשדרים ישיבות דיון והערכה על המשדרים וישתתפו בהן ראשי המטות וצוותות ההסברה.

תוכן המשדרים הוא סוד שמור ביותר. ובשתי המפלגות מאבטחים את החומר שכבר הוכן עד כה בשמירה קפדנית ביותר, כדי למנוע ריגול על־ידי הצד השני. חלק גדול מן המשדרים כבר הופק. אך גם במערך וגם בליכוד הצמידו זמן שידור לתגובות, שיוכנו בכל יום, על משדרי המפלגה היריבה מליל הקודם, וכן לתגובות על אירועים אקטואליים.

לליכוד יש 268 דקות, שחלקן הגדול יוקדש להצגת הישגי הליכוד בממשלה, לעתיד וכן להתקפות על המערך ובמיוחד על שמעון פרס. גם במערך יקדישו דקות רבות להתקפת מדיניות הליכוד, בעיקר בנושא המדיני. כן המפלגות יקדישו גם זמן להתקפות על המפלגות הקטנות המתחרות בהן.

דורית גפן

ח״כ יאיר צבן, ראש רשימת מפ״ם לכנסת, סייר בערב החג בשכונת „התקווה" ובשוק שלה, עם קבוצה של פעילים לבושי חולצות מפ״ם. צבן דחה אזהרות מפני תקריות אלימות וסירב להתלוות לליווי משטרתי. בודדים בשוק צעקו „כהנא", ומולם קראו אחרים „כל הכבוד צבן".

מפ״ם תרוץ לבד באילת

לאחר 25 שנים של שותפות עם מפלגת־העבודה בבחירות לעיריה, עומד סניף מפ״ם באילת, ככל־הנראה, לרוץ ברשימה נפרדת. הסניף אמנם טרם החליט רשמית, אך נראה שיחליט בחיוב ועל־פי ההצעה תהיה עירון, מורה ותיקה ורכזת מטה הבחירות, מועמדת מפ״ם לעיריה. על־פי סקר, מפ״ם באילת עשויה לזכות בנציג אחד לעיריה.

בצלאל רובין

חד״ש: מתנכלים לנו ביפו

קבוצה של חברי הנוער הקומוניסטי, שיצאה שלשום לחלק עיתון של חד״ש בשכונת עג׳מי ביפו, נעצרה בידי שוטרים ושוטרי משמר הגבול. חמישה מצעירים נלקחו למעצר ושוחררו אחרי שעתיים. גליונות העיתון „אל־ימו״ז" הוחרמו, אף שהעיתון מופיע ברשיון ובפיקוח הצנזורה. המשטרה טוענת, שהפעולה נבעה מכך שהגיעו אליה תלונות שבעיתון מתפרסם חומר הסתה נגד המדינה.

כשעתיים לפנות בוקר הגיעה קבוצה של אנשים לבושים אזרחית לביתו של פעיל מטעם חד״ש, נאסר קטילט, ברחוב יהודה הימית. הם הציגו עצמם כשוטרים ופרצו בכוח את הדלת. בטרם צאתם אמרו הפורצים כי הם מן המשמר האזרחי וכי חיפשו סמים. האיש הגיש תלונה למשטרה. בעקבות מקרים אלה פנתה חד״ש לוועדת הבחירות המחוזית ותבעה שמעשים כאלה יפסקו.

יורם בר

איש המפד״ל: אש״ף נציגנו

מנהל המחלקה הערבית במפד״ל, תופיק חג׳ עווד, אמר שהוא רואה באש״ף את הנציג הלגיטימי והבלעדי של העם הפלשתיני. עווד אומר, שתובעת של ישראל להכיר בזכות ההגדרה העצמית של העם הפלשתיני ובזכותו להקים מדינה עצמאית לצד ישראל.

עווד אמר את הדברים בראיון למקומון „פנורמה" בכפר טייבה. לדבריו, מה שהתחולל בשטחים היא התנערות של עם הנאבק להשגת זכויותיו. עווד הבהיר, כי דבריו אלה מייצגים את דעתם של כל החברים הערביים במפד״ל ושל חברים יהודים במפלגה.

קאסם זייד

במגזר הערבי

● בכפר טייבה צויירו שלשום סיסמאות, הקוראות להחרים את הבחירות לכנסת. בין הסיסמאות שצוירו: „החרימו את הבחירות לפרלמנט היהודי", „אנו מצביעים רק לפרלמנט פלשתיני". על הסיסמאות חתומה „תנועת בני פלשתין".

● המכון הישראלי לתרבות הדיבור, יצא בקריאה למפלגות להקפיד על שימוש בלשון נאותה בתעמולת הבחירות. המכון מציע, כי מדי יום או מדי שבוע יוענק ציון לתעמולת המפלגות השונות, מבחינת שמירה נקיון הלשון והמנעות מהתקפות אישיות.

● העיתונאי ישעיהו בן־פורת מ„ידיעות אחרונות" נבחר לשמש מנחה בעימות הטלוויזיוני בין התחיה לר״צ שיתקיים במוצאי שבת 15 באוקטובר. המשתתפים: יובל נאמן, ושולמית אלוני.

חברי דירקטוריון בל"ל יחליטו היום אם לדחות את התפטרותם

עד שתיבחר מועצת מנהלים חדשה ● התפטרות רוב החברים אמורה להכנס לתוקף היום בצהריים

כתבנו הכלכלי

חברי דירקטוריון בל"ל יחליטו, ככל הנראה, רק הבוקר אם להיענות בחיוב לפנייתם של ראשי אוצר התיישבות היהודים ולדחות את מועד התפטרותם עד לאחר בחירתה של מועצת מנהלים חדשה בבנק.

בישיבה של הדירקטוריון בערב החג, פנו ראשי אוצר התיישבות היהודים, דוד שטרן, עקיבא לוינסקי, אברהם אגמון ומתי דרובלס לחברי הדירקטוריון, שהודיעו על כוונתם להתפטר מהיום בשעה 12 בצהריים, וביקשו מהם להשעות את ההתפטרות על מנת להשאיר את הבנק עם מועצת מנהלים עד אשר תיבחר מועצה חדשה.

חברי הדירקטוריון הבהירו לראשי אוצר התיישבות היהודים, כי מבחינה חוקית יכולה מועצת המנהלים לתפקד גם עם שני חברים בלבד: ד"ר מאיר חת, שהתפטרותו תיכנס לתוקף רק לאחר מינוי דירקטוריון חדש, ופרופ' שמעון שיטרית, שטרם החליט אם להתפטר. אולם ראשי אוצר התיישבות היהודים ביקשו מחברי הדירקטוריון כולם להשעות את התפטרותם.

אמש נערכו התייעצויות בין החברים אך לא גובשה עמדה אחידה. הנטייה היא להיענות לבקשה אך לקבוע פרק זמן מוגבל ביותר, שבו יהיה על מועצת אוצר התיישבות היהודים לבחור דירקטוריון חדש.

הנגיד לוחץ

נגיד בנק־ישראל מיכאל ברונו מפעיל לחץ כבד על ראשי אוצר התיישבות היהודים למנות כבר דירקטוריון חדש. ערב החג נפגש נגיד בנק־ישראל עם נגיד אוצר התיישבות היהודים, עקיבא לוינסקי, והבהיר לו את עמדתו.

כתבנו מציין, כי אריה שור, שעדיין לא הודיע רישמית על התפטרותו, מתכוון להתפטר עם חבריו, ואילו הפרופ' שמעון שיטרית עדיין משהה את תשובתו, משום שהוא מבקש לשקול את הענין כולו.

דאגה בקרב בדואים בדרום מפעילות של השר משה ארנס

שייך מוסא אל עטאונה (משמאל) עם חיים אורון (מימין) ודודיק שושן (במרכז)

יורם בר

למעלה משלושים בדואים, ביניהם ראשי שבטים, התכנסו ביום שישי במרכז גב אלון, ליד קיבוץ להב, לכינוס הערכות לקראת הבחירות שארגנה מפ"ם.

בקרב הנוכחים הובעה דאגה מכך, שהליכוד פועל לאחרונה בהיקף נרחב בקרב הבדואים בנגב. השר משה ארנס מרבה להסתובב בקרב שבטי הבדואים, אנשיו מקימים סניפים חדשים של הליכוד תוך שהם מפזרים הבטחות ומחלקים טובות הנאה המצויות בידי השלטון.

שיח' מוסא אל־עטאונה דיבר על ההסטוריה הארוכה של שיתוף הפעולה בין מפ"ם והבדואים וציין, שמפ"ם אמנם קטנה יותר מהמערך והליכוד אך ניסיון רב שנים הוכיח, שיש בכוחה לעזור לבדואים. עם זאת, ציינו חלק מהנוכחים את הקושי הנובע מכך שבקרב הצעירים הבדואים לא כולם מכירים את מפ"ם העצמאית ואינם מודעים לפרישתה מן המערך.

בפגישה השתתף חיים אורון (ג'ומס), מועמד מפ"ם לכנסת, שציין כי כתושב הנגב הוא יהיה נציג ליהודים ולבדואים כאחד, וכי פיתוח הנגב הוא משימה שמפ"ם תקדם לטובת כל התושבים באיזור.

בעיות נוספות שהועלו בפגישה, היו בעיית הסדר הקרקעות עם הבדואים, שמתעכב זה עשר שנים, מדיניות ריכוז הבדואים וחוסר התעסוקה בכפרים הבדואים הקיימים. הינחה את המיפגש דודיק שושני מקיבוץ להב.

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל

האגף לאיגוד מקצועי – המחלקה לועדי עובדים ומקומות עבודה

במות איגוד מקצועי

מהלך חדש בהסתדרות

המקום	התאריך	השעה	המנחה	המרצה
מועצת פועלי גדרה	5.10.88		שמואל יעיש	מזכ"ל ישראל קיסר – יום בישוב
מועצת פועלי ראש העין	10.10.88	19.00	אליהו נאוי	שלום זהבי
מועצת פועלי קרית מלאכי	10.10.88	19.00	חיים הברפלד	שלמה סופר
מועצת פועלי זכרון יעקב	13.10.88	17.00	משה ולדמן	דוד שושן
מועצת פועלי ירושלים	17.10.88	16.00	חיים הברפלד	ניסן הרפז
מועצת פועלי רחובות	17.10.88	19.00	ארתור ישראלוביץ	עובדיה שחרבני
מועצת יבנה	17.10.88	18.00	אליהו נאוי	דוידי יהודה
מועצת פועלי נצרת עלית	17.10.88	13.00	מוניה אדמתי	יצחק משה
מועצת פועלי קרית שמונה	18.10.88	18.00	מוניה אדמתי	יוסף שלום
מועצת פועלי מצפה רמון	20.10.88	17.00	מוניה אדמתי	סמי שושן
מועצת פועלי לוד	19.10.88	18.00	ארתור ישראלוביץ	דוד מרציאנו
מועצת פועלי אופקים	19.10.88	19.00	עליזה תמיר	סעדיה אלוש
מועצת פועלי ערד	24.10.88		חיים הברפלד	בצלאל טביב – יום בישוב
מועצת פועלי עפולה	25.10.88	19.00	מאיר נח	יעקב אביטור
מועצת פועלי רהט	26.10.88	18.00	מוניה אדמתי	טלאב

שני מחבלים נהרגו בדרום לבנון כשהכינו מטען חבלה

יהודה צור

גופותיהם של שני מחבלים נמצאו ביום ראשון לפנות־בוקר בגיזרה המזרחית של רצועת־הביטחון. סיור של צה"ל גילה את הגופות.

השניים נהרגו, ככל־הנראה, כאשר הכינו מטען חומר־נפץ כדי להטמין אותו באיזור עיישייה, באחת הדרכים שבשימוש צה"ל וצד"ל.

ארבעה לבנונים, בהם ילד, נפצעו בהפגזה של צד"ל על כפר בבריחה. חייל יוניפי"ל נפצע קל. מקורות בדרום־לבנון מסרו, כי מטען חומר־נפץ התפוצץ ליד סיור של צד"ל באיזור הכפר קאנטרה, וחיילי צד"ל נפצע קל. מקורות ביוניפי"ל מסרו כי בתגובה, הפגיזו אנשי צד"ל את איזור הכפר בבריחה. במקום היה נגמ"ש של הגדוד האירי ביוניפי"ל, וכמה כדורי מיקלע ופגזי מרגמות נפלו לידו. כתוצאה מכך נפצע חייל אירי קל בידו. לאחר שטופל חזר ליחידתו.

צה"ל פינה בכוח אנשי "כך" שניסו להתנחל בתל יריחו

עתי"ם

שתי קבוצות מתנחלים מתנועת "כך" ניסו להתנחל בתל יריחו ביום ראשון אחה"צ. המתנחלים ניסו לעלות על הקרקע סמוך לבית הכנסת היהודי העתיק במקום.

קבוצה אחת עוכבה במחסום המעיין, בכניסה לעיר. צה"ל הציע לאנשי הקבוצה ללון במחנה צבאי סמוך ולקיים שם את החג, אולם אנשי הקבוצה לא נענו להצעה והתפנו מהמקום.

קבוצה אחרת התמקמה בחפזון בתל יריחו, סירבה להתפנות מהמקום, ונכנסה לעימות אלים עם הצבא. רק כעבור שעה ארוכה עלה בידי החיילים לפנותם מהמקום. המתנחלים שעזבו את האתר, עשו דרכם ברגל לישוב ורד־יריחו.

שלטונות צה"ל שוקלים פתיחת הליכים נגד כמה מאנשי "כך", אשר התנהגו בצורה פרועה במהלך העימות עם חיילי צה"ל.

המשכים

מגעים עקיפים בין

(המשך מעמוד ראשון)

ממשלה גולה ויפחית את עוצמת ההתקוממות בגדה המערבית. על כך מסר אתמול ה"וושינגטון טיימס" מפי יאסר עבד ראבו, נציג החזית הדמוקרטית לשחרור פלשתין בוועד המנהל של אש"ף.

ראבו ציין, כי אש"ף מעודד את ערביי ישראל, המהווים 18 אחוז מבעלי זכות הבחירה, להצביע בעד מפלגות הדוגלות בשלום, מתוך כוונה שאחרי הבחירות יוכל פרס להקים קואליציה יונית.

זיקה בין 242 ל־181

בידיעה נמסר עוד, שאש"ף עשוי להכריז על מדינה פלשתינית ולהשתמש בהזדמנות זו כדי להודיע על נכונותו לקבל את תנאי ארה"ב להכרה בו. כן פועל אש"ף לקשור בין החלטה 242 של מועצת הבטחון ובין החלטה 181 של עצרת האו"ם מ־1947. לדברי אנשי אש"ף העלה מנהיג אש"ף יאסר ערפאת נושא זה בפגישתו עם מזכ"ל האו"ם פרז דה קוויאר לפני כשלושה שבועות בז'נווה. ערפאת ביקש את עזרתו של דה קוויאר ביצירת זיקה בין שתי ההחלטות. לדברי מקורות באש"ף עומד הוועד המנהל של הארגון להיפגש בתוניס מחר, כדי לקבוע את מועד כינוסה של המועצה הלאומית הפלשתינית. חמישה ימים לאחר מכן ייערך מפגש ההנהגה המורחבת של הפתח.

נתשה: השעיית המאבק המזוין

מוסטפה נתשה, מי שהודח מתפקידו כראש עיריית חברון, אמר אתמול כי הוא סבור שאש"ף עומד להודיע על הפסקת המאבק המזוין, כדי לסייע לשמאל הישראלי לזכות בבחירות ב־1 בנובמבר. "אני חושב שהוועד הפועל של אש"ף עומד להודיע על שינויים במדיניותו כגון השעייה למעשה של המאבק המזוין, מתוך שאיפה לאפשר למתונים בישראל לזכות בבחירות ולעלות לשלטון" אמר נתשה. הוא הגדיר כ"מתונים" את שר החוץ שמעון פרס ואת מפלגת העבודה. בשיחה עם כתב רויטר הוסיף ואמר ראש עיריית חברון לשעבר: "יתכן שההחלטות החדשות לא יענו על מלוא התנאים שהוצגו על ידי ארה"ב למו"מ עם אש"ף, אך יהיו אלה ההחלטות הקרובות ביותר לתנאים האמריקאים."

עתוני מדינות ערב מתנבאים שנתשה, ידיד של יאסר ערפאת עוד מימי לימודיו באוניברסיטת קאהיר בשנות ה־50, יתמנה לתפקיד חבר בממשלה הזמנית שתוקם על ידי אש"ף. "אני חושב שבמועצה הלאומית עשויה להתקבל החלטה, שבה ייאמר, כי מטרת הפלשתינים להגיע להסדר בדרכי שלום, מה שיהווה למעשה השעיית המאבק המזוין" הוסיף ואמר נתשה.

שכנוע סובייטי

ראש אגף המזרח התיכון במשרד החוץ הסובייטי פוליאקוב, נפגש לפני שבוע בטוניס עם בכירים באש"ף וניסה לשכנעם שלא להכריז על הקמת ממשלה זמנית ומדינה עצמאית, במושב הקרוב של המועצה הלאומית הפלשתינית.

פוליאקוב טען כי אש"ף צריך לנקוט במדיניות ריאלית. ברית המועצות מתנגדת למהלכים פלשתיניים חד־צדדיים. הקמת ממשלה גולה ומדינה זמנית, תוציא את אש"ף מהתהליך המדיני. היא עשויה לאלץ את ברית־המועצות להכיר בממשלה כזו, ועשויה בכך להכביד על יחסי מוסקווה עם המערב.

ערפאת בסין

יאסר ערפאת, יו"ר אש"ף, הגיע אתמול לסין לביקור רשמי שיימשך שלושה ימים, שבמהלכו הוא ייפגש עם כמה ממנהיגים סיניים. מקור פלשתיני אמר כי במהלך המפגשים שיקיים מנהיג אש"ף בסין, ידונו שני הצדדים במצב השורר בשטחים.

נדחו הבחירות בירדן

חוסיין מלך ירדן פירסם אתמול צו מלכותי המורה על דחיית הבחירות לבית הנבחרים עד להשלמת תיקון חוק הבחירות. תיקון חוק הבחירות נועד לביטול המושבים של נציגי הגדה המערבית בבית הנבחרים הירדני.

יו"ר תנועת התחיה, ח"כ יובל נאמן אמר אתמול בתגובה על הידיעות מקאהיר, לפיהן לוחצת מצרים על אש"ף להכיר בישראל ולקבל את ההחלטות 242 ו־338 כי מאד אפשרי שלפני הבחירות ינסה אש"ף ליצור רושם של התמתנות על מנת לסייע למערך בבחירות.

שיחות צבאיות ארה"ב־מצרים

רויטר־עתים ועי"ץ

קהיר. — משלחת אמריקאית בכירה ניהלה אתמול שיחות על הידוק שיתוף הפעולה בייצור צבאי עם שר ההגנה המצרי המרשל אבו גאזאלה, מסר מקור במשרד ההגנה המצרי.

המקור, שדיבר אחרי שיחות עם המשלחת האמריקאית שבראשות סגן שר ההגנה האמריקאי ריצ'רד ארמיטאז' לא מסר אילו סוגים של נשק יפותחו או ייוצרו במצרים בסיוע אמריקאי.

אולם, העתון הרשמי־למחצה "אל אהראם" מסר בגליון יום ג', כי מצרים פיתחה מזל"ט ומתכוננת לייצורו ההמוני. הוא גם כותב כי נערך מחקר יחד עם ארה"ב בדבר ייצור טילי כתף מונחים נגד טנקים. עוד מסר אבו גאזאלה לעתון: "התחלנו גם ליישם את השלב הראשון של ייצור מקומי של טנק המערכה האמריקאי הראשי אם־1 איי־1".

וושינגטון הסמיכה את מצרים להרכיב טנק זה, ולאחר מכן גם לייצר חלקים מסויימים שלו על פי זכיון. המשלחת האמריקאית דנה גם בתיאום הגנתי, עם ראש המטה הכללי המצרי, הגנרל סאפי א־דין אבו שנאף.

המזה"ת צורך 35 אחוזים מייצוא הנשק העולמי

יוסף גלילי, ניו־יורק

ניו יורק. — "האיום החמור ביותר הצפוי לישראל הוא מצד מערך הטילים והנשק הכימי הנמצא בפיתוח־תמידי בסוריה, בעיקר, אחרי מלחמת יום כיפור. הסכנה הגדולה ביותר ממערך הטילים הסורי היא האפשרות להתקין ראש חץ כימי העלול לגרום אבדות כבדות לאוכלוסיה העירונית בלב לבה של ישראל" — נאמר במחקר על מאזן הכוחות הצבאי במזרח התיכון המתפרסם לראשונה.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

תל־אביב–יפו

הודעה לפי סעיף 140 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור להקלה לשימוש בעליית הגג ברחוב פסאי מס' 10 גוש 6769 חלקה 40/5, 40/1.

תיק בנין 989־010

בקשת מס' 88/1007

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. מססי, סגן ראש העירייה

יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — תל־אביב־יפו

מת פרנץ יוזף שטראוס, ראש ממשלת בוואריה; פרס: היה ידיד של ישראל

היה שמרן ואנטי־קומוניסט, ומנהיג נערץ בבוואריה ● בארץ עוד זוכרים ההפגנות נגדו בביקורו כאן ב־'62

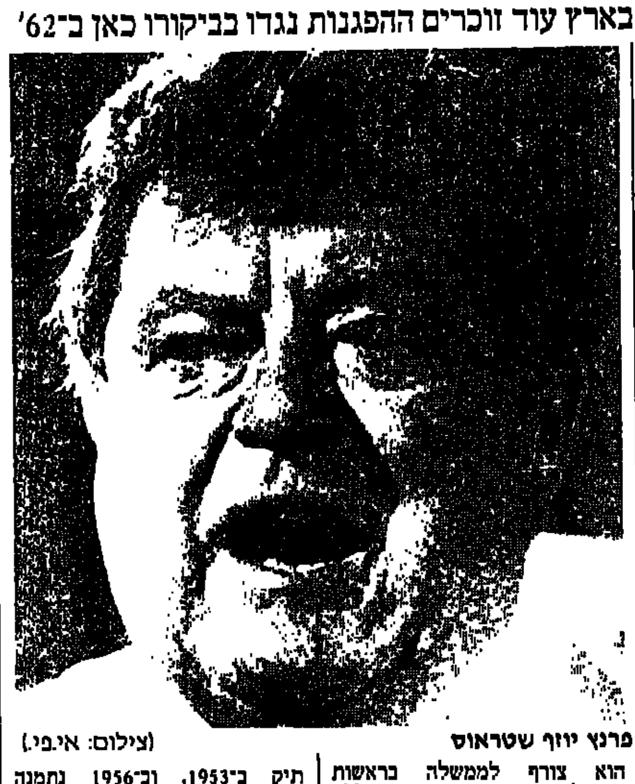

פרנץ יוזף שטראוס (צילום: אי.פי.)

[illegible], סי"ץ, מרטי בבוק

[illegible]בורג, גרמניה המערבית. — פרנץ יוזף שטראוס, ראש ממשלת בוואריה ואחד מהפוליטיקאים בעלי ההשפעה בגרמניה המערבית שלאחר המלחמה, מת אתמול בגיל [illegible]. הוא התמוטט במסע ציד בשבת. [illegible] היה מצבו קריטי.

הוא היה שמרן מובהק ואנטי [illegible] נוקשה. במלחמת העולם [illegible] שירת בוורמכט. בקריירה [illegible] שלו התחיל ב־1945, שבה [illegible] האיחוד הנוצרי־סוציאלי, [illegible] עבר. שטראוס היה מראשי [illegible], ולמרות ש־20 שנה [illegible] נמנה עם חברי הממשלה [illegible], היתה השפעתו ניכרת.

[illegible] החוץ פרס שיגר אתמול [illegible] תנחומים למשפחתו של [illegible] ולממשלת גרמניה. "הוא [illegible] לימינה של ישראל בשעות [illegible], בשנים בהן כיהן כשר ההגנה [illegible] של הקנצלר ארנאואר. [illegible] היו מדי פעם מחלוקות [illegible], אך הוא שמר על דיאלוג קבוע [illegible] ידיד לישראל", אמר פרס [illegible].

[illegible] נתנו את תמיכתו במכירת [illegible] למדינות ערב. ב־'85 ביקר [illegible] את מכירות הנשק [illegible]. בביקורו הקודם ב־'62 נתקל בהפגנות בסיסמאות "שטראוס אראוס" ו"שטראוס ענליק, מארצנו הסתלק". למרות מדיניותו הפרו־ישראלית המוצהרת, עוררו כאן נטיותיו הימניות הקיצוניות חשד והתנגדות רבה. הוא הואשם בגרמניה בקיום יחסים הדוקים עם רודנים ימניים, ובתמיכה בשלטון המיעוט הלבן בדרום אפריקה. בתחילת השנה ביקר שטראוס בדרום אפריקה, והשמיע שם שבחים להנהגה הלבנה.

שטראוס היה ראש ממשלת בוואריה מאז 1978, בראש האיחוד הנוצרי־סוציאלי, המפלגה האחות למפלגה הנוצרית דמוקרטית שבראשות הקנצלר קוהל. בבוואריה היה מנהיג נערץ. לעתים קרובות ניהל שטראוס מדיניות בלתי תלויה בזו של ממשלת בון, בהדגשה על מעמדה ההיסטורי של בוואריה כמדינה חופשית, בעלת עוצמה כלכלית ואופי שמרני וקתולי מובהק.

מתנגדיו של שטראוס, ובעיקר הסוציאל־דמוקרטים והירוקים, ראו בו נציג "הממסד הצבאי־תעשייתי", האשימו אותו שאינו רגיש לעברה הנאצי של גרמניה, וגורם מתיחות בין ארצו לגוש המזרחי.

ב־1949 נבחר כציר בבונדסטאג, בית הנבחרים של גרמניה המערבית. הוא צורף לממשלה בראשות הקנצלר קונראד ארנאואר כשר ללא תיק ב־1953, וב־1956 נתמנה לתפקיד שר ההגנה. הוא שיקם את הצבא הגרמני, אך נאלץ להתפטר מתפקידיו לאחר שהואשם בניצול לרעה של סמכויות השלטון ב־1962 בעקבות פרשת "שפיגל", שבה גרם למאסרם של כמה מעורכי השבועון, לאחר שאלה גילו תכניות של תמרוני נאט"ו.

הוא חזר לבון ב־1966 כשר הכספים של "הקואליציה הגדולה" שכללה את הנוצרים־דמוקרטים, מפלגתו הנוצרית־סוציאלית והמפלגה הסוציאל־דמוקרטית. לאחר שהסוציאל־דמוקרטים זכו בבחירות שנערכו ב־1969 והקימו ממשלה יחד עם הליברלים, הוא עבר לאופוזיציה.

ב־1980 הציג את מועמדותו לתפקיד הקנצלר אך הלמוט שמידט גבר עליו.

שטראוס נמנה עם התומכים הנלהבים בתעשיית התעופה המערב גרמנית ובקונסורציום האירופי, שיצר את מטוס ה"איירבוס". הוא פעל רבות כדי להבטיח סובסידיות ממשלתיות נרחבות ל"איירבוס", שבנייתו גרמה הפסדים גדולים לקופת המדינה.

"לובראני ביקר בביירות"

יהודה צור

שני עיתונים בביירות דיווחו בראשית השבוע, כי מתאם הפעולות בדרום לבנון, אורי לובראני, ביקר במזרח־ביירות. העיתונים "אל־ביירק" ו"א־ספיר" מציינים, שמתאם הפעולות שהה ביום שישי במזרח־ביירות ונפגש עם מנהיגים נוצריים, ככל הנראה כדי לדון עימם במשבר החוקתי העובר עתה על לבנון.

העיתונים מדווחים, שבין היתר נפגש לובראני עם הגנרל מישל עאון, ראש הממשלה מטעם הכוחות הלבנוניים — אחת משתי הממשלות המכהנות במקביל בלבנון.

300 נהרגו במהומות — קראצ'י, עיר רפאים

בחירות בפקיסטאן ב־16 בנובמבר, בהשתתפות מפלגות

הרמטכ"ל פקיסטאן: הטבח בכפריים ביום ו' — חלק מקשר לסיכול הבחירות

רויטר, סי"ץ

קראצ'י. — לאחר יומיים של [illegible] טבח הפכה קראצ'י, העיר [illegible] של פקיסטאן על שמונה [illegible] תושביה, לעיר רפאים. ב־48 השעות האחרונות נהרגו [illegible] ובכפר חיידראבאד כ־300 [illegible] ומאות נפצעו. העיתונות [illegible] כי כמה עשרות פצועים [illegible]. בקראצ'י סגורים בתי [illegible], האוניברסיטאות השווקים [illegible] הציבוריים. התושבים [illegible] לא לצאת לרחוב.

ממשלת פקיסטאן הודיעה על עריכת בחירות כלליות ב־16 בנובמבר בהשתתפות מפלגות. במקביל הוחלט להרחיב את סמכויות ועדת הבחירות, כדי שתוכל להיאבק נגד זיופים.

ההחלטה פורסמה שעה לאחר שבית המשפט העליון של פקיסטאן החליט שמפלגות יורשו להשתתף בבחירות הבאות. הממשלה הכניסה תיקון בחוק משנת 1976 בעניין המפלגות לאור החלטת בית המשפט, כדי להבטיח קיום בחירות חופשיות — הצהיר שר המשפטים, ואסים סאג'אד. בכך בוטלה החלטת מי שהיה נשיא המדינה זיא אול חק למנוע השתתפות המפלגות בבחירות.

הרמטכ"ל הפקיסטאני, גנראל מירזה אסלאם בג, אמר כי הטבח שנעשה ביום שישי בערב, בו נהרגו למעלה מ־200 בני אדם, היה חלק מקשר לסכל את הבחירות בנובמבר. לפחות 200 בני אדם נהרגו ו־250 נפצעו, מהם חלק קשה, בחיידראבאד כאשר טרוריסטים לא מזוהים תקפו אזרחים בצרורות מנשק אוטומטי.

[illegible] בקראצ'י מאחורי ענני גז מדמיע (צילום: אי. פי.)

גורבצ'וב ממשיך לבצר את מעמדו — מינה אחד ממקורביו לנשיא הרפובליקה הרוסית

רויטר, סי"ץ

מוסקווה. — חבר הפוליטביורו, ויטאלי וורוטניקוב, נתמנה אתמול לנשיא הפדרציה הרוסית, הרפובליקה הגדולה ביותר במדינה, על פי הצעת גורבצ'וב. העלאתו של וורוטניקוב מדרגת ראש ממשלת רוסיה, תפקיד שמילא חמש שנים, לכהונת נשיא הרפובליקה הגדולה, נעשתה במושב חירום של הסובייט העליון במוסקווה.

כשהציע את עמיתו בן ה־62 לתפקיד, לא הותיר גורבצ'וב ספק, כי צעד זה קשור במינויו שלו לנשיאות בריה"מ, וכי מדובר בהעלאה בדרגה. "מנקודת ההשקפה של הרפורמה שהחלה במשטר הפוליטי הסובייטי" — רמז ברור, כי בשנה הבאה יקבל גם וורוטניקוב סמכויות אקסקוטיביות, כאלו שקיבל גורבצ'וב.

הצורה בה הוצגה העלאתו בדרגה של וורוטניקוב, מהנדס מטוסים ושגריר לשעבר בקובה, מראה כי הנשיאים של כל 15 הרפובליקות הסובייטיות יקבלו בקרוב סמכויות רומות.

מיד לאחר בחירתו הציע וורוטניקוב את שר הפנים הסובייטי, אלכסנדר ולאסוב, לתפקיד ראש ממשלת רוסיה. ולאסוב נבחר מיד. ולאסוב, שכיהן בשנתיים וחצי האחרונות כשר הפנים (הממונה גם על שירותי הביטחון), נבחר גם כמועמד (חבר ללא זכות הצבעה) בפוליטביורו.

חילופי גברי אלה חיזקו ברורות את מעמדו של גורבצ'וב, במאמציו להביא לתנופה מהירה בתוכנית ה"פרסטרויקה" שלו. במסגרת חילופים אלה הוא העלה לצמרת אישים הנחשבים כבעלי בריתו והדיח מנהיגים ותיקים.

הפדראציה הרוסית כוללת את כל רוסיה האירופית עד להרי אוראל ולסיביר, והיא 76 אחוז מהטריטוריה של בריה"מ, ובה 52 אחוז מן האוכלוסיה ורוב משאבי הטבע.

המלחמה נגמרה — לוב וצ'אד מחדשות יחסים

גם גרמניה המערבית מחדשת את יחסיה עם לוב

ורדינה חילו (גרמניה), רויטר, סי"ץ

פאריס. — לוב וצ'אד החליטו לחדש את היחסים הדיפלומטיים ביניהן. החלטה זו מקבלת תוקף מיידי, ובכך באה לקיצה המלחמה שהתנהלה בין שתי המדינות — נאמר בהודעה של שגרירות צ'אד, שפורסמה אתמול בפאריס.

השגרירות הסתמכה על הודעה משותפת בחתימת נציגי שתי הממשלות, שבה נאמר כי צ'אד ולוב יקימו נציגויות דיפלומטיות מלאות עד סוף אוקטובר. שתי המדינות הגיעו להסכמה על כינון הפסקת האש מספטמבר 1987. הוחלט גם ששתי המדינות יישבו בדרכי שלום את חילוקי הדעות הטריטוריאליים ביניהן.

בלומה, בירת טוגו פירסמה הממשלה את ההודעה המשותפת על חידוש היחסים הדיפלומטיים בין צ'אד ללוב, שהושג בתיווך הארגון לאחדות אפריקה.

צרפת קיבלה ב"קורת רוח רבה" את ההודעה על הנורמליזציה של היחסים הדיפלומטים בין לוב לצ'אד — נאמר בהודעה שפורסמה אתמול על־ידי משרד החוץ בפאריס.

ניתוק יחסים דיפלומטיים של למעלה משנתיים יסתיים בקרוב עם מינויו של שגריר מערב־גרמני בטריפולי. משרד החוץ אישר לאחרונה שממשלת גרמניה מעוניינת להביא לנורמליזציה בין שתי המדינות.

רובים אוטומטיים היו כרטיס הטיסה מהאיטי לניו־יורק

רויטר, סי"ץ

ניו־יורק. — שלושה תושבי האיטי, חמושים בנשק אוטומטי, פרצו למטוס נוסעים אמריקני בשבת, זמן קצר לפני ההמראה מפורט־או־פרינס, וטסו לניו יורק שם ביקשו מיד מקלט מדיני — מסרו דוברי חברת התעופה והאף.בי.אי.

"השלושה הבטיחו לקברניט המטוס כי אין בכוונתם לפגוע באיש והם רק רצו לעזוב את האיטי ולבוא לניו יורק", אמר דובר האף.בי.אי. לדבריו, הקברניט ואנשי הצוות, ביחד עם קולונל בדימוס מצבא האיטי, שכנעו את השלושה להניח את נשקם זמן קצר לאחר ההמראה, בהבטחה שאכן ייקחו אותם עימם, לניו יורק.

הפורצים למטוס הם אדווין נואל (24), וניקולס נורמיל ווינצ'רלסטון כינאיים, שניהם בני 23. דוברת חברת התעופה האמריקנית מסרה שהשלושה היו אנשי ביטחון בנמל התעופה בהאיטי ולא חיילים.

לא נמסר בינתיים מדוע רצו השלושה לצאת מהאיטי.

המטוס של חברת התעופה "אמריקן איירליינס", מדגם איירבוס, נחת בנמל קנדי בניו יורק באיחור של כמה דקות בלבד. שלושת הנוסעים הבלתי קרואים נעצרו מיד. הנוסעים שנחקרו אמרו, כי לא איימו עליהם בעת התקרית.

נשיא דרא"פ דן עם נשיא זאיר על שחרור מנדלה

ביום ה' — פסגה אפריקנית על אנגולה

סי"ץ, רויטר

יוהנסבורג. — שחרורו של מנהיג השחורים בדרום אפריקה, נלסון מנדלה, היה נושא מרכזי בשיחות שקיימו בשבת נשיא דרום אפריקה פ. וו. בותה ונשיא זאיר, מובוטו ססה סקו — נאמר בהודעה משותפת ביוהנסבורג.

בהודעה נאמר, כי נשיא דרום אפריקה שוקל את שחרורו של מנהיג השחורים, בהיענות לבקשת מובוטו.

היוזמה הדיפלומטית של דרום אפריקה הביאה לכינוס ועידת פסגה אפריקנית שחורה על מלחמת אנגולה ביום חמישי בזמביה.

ההודעה יצאה לאחר פגישת הפיסגה בין בותה למובוטו.

בוועידת הפסגה ישתתפו ראשי המדינות הנוגעות בדבר והמדינות השכנות: אנגולה, קונגו, גאבון, זאיר וזמביה. ראשי חוף השנהב, ניגריה ומאלי, שהאחרון בהם מכהן כיום כנשיא הארגון לאחדות אפריקה, יבואו לוועידה כמשקיפים.

מנהיג המורדים הפרו־מערביים, יונאס סאוימבי, הציע אתמול שביתת נשק לכוחות הקובאנים, המסייעים לכוחות הממשלה במלחמת האזרחים המתנהלת באנגולה.

סאוימבי, שנאם בשידור של תחנת השידור של המורדים, הציע להפסיק את ההתקפות על הכוחות הקובאנים באנגולה, אם יתחייבו אלה שלא לתקוף להבא את לוחמי הגרילה של אוניטה. הוא מוכן גם לשחרר שבויים קובאניים שנפלו לידי המורדים.

נציג אש"ף בשורה הראשונה ב"מצעד השלום" באיטליה

אהרון ניר (איטליה)

רומא. — כ־50 אלף איש צעדו שלשום ב"מצעד השלום" מהעיר פרוג'ה עד אסיזי, שאורגן על־ידי התנועות הפציפיסטיות, ה"ירוקים" והאקולוגיסטים.

התהלוכה, שיצאה מהפיאצה המרכזית של פרוג'ה, הגיעה אחרי שבע שעות הליכה אל המנזר של פרנצ'יסקוס הקדוש באסיזי, שם נתקבלה על־ידי ראש המנזר.

את הנאום המרכזי בנעילת התהלוכה הססגונית נשא אדולפו פרץ אסקוויל, חתן פרס נובל לשלום ויו"ר הליגה הבינלאומית לזכויות העמים. הוא מנה את הבעיות שצריכות לעמוד, לדעתו, במוקד ההכרה העולמית: חופש לנלסון מנדלה, קץ לאפרטהייד, מולדת לפלשתינים, עצמאות לאפגניסטאן, דמוקרטיה באמריקה המרכזית, כיבוד עצמאותה של ניקרגואה ותיסול הדיקטטורה בצ'ילה.

בתהלוכה השתתפו גם פלשתינים תחת דגלי אש"ף ובין הצועדים בראש התהלוכה היה גם נציג אש"ף באיטליה, נימר חמד. בין אלפי המפגינים בלטה קבוצת "נשים בשחורים" עם סיסמאות נגד הכיבוש הישראלי.

מבין האורחים שהשתתפו בתהלוכת השלום בלטו ג'ק אודל, מצוות יועציו של ג'סי ג'קסון, הסופר הצ'כי ארוואר גולדשטיקר, מפעילי "האביב של פראג" סבסטיאן קאסטרו, נציג ממשלת ניקרגואה ואנדרי דמנטייב, ראש הוועד הסובייטי לשלום, שהביא עמו שדר אישי מגורבצ'וב.

על היום

4.10.88

אדוני היו"ר ועורמת הח"כ

חברי הכנסת עושים שימוש מופרז בכלים הפרלמנטריים העומדים לרשותם. הצעות סגני יו"ר הכנסת לשעבר, לתיקון תקנון הכנסת, אמורות לשים קץ לתופעה

בצלאל עמיקם

הכנסת הי"11 סיימה כהונתה. בישיבת הפתיחה החגיגית של הכנסת הי"12, שתתכנס ב־28 בנובמבר, ייעדרו דמויות פרלמנטריות ותיקות ומוכרות שבחרו, מי מרצון ומי מכפיה, שלא להציג עוד את מועמדותם. עם גלריה זו של חיכים, שיוסיפו לתוארם את המילה „לשעבר", נמנים סגני יו"ר הכנסת חייקה גרוסמן, דב בן־מאיר, מאיר כהן־אבידב ואהרון נחמיאס.

סגני היו"ר מבטאים את הקשת הפוליטית של הכנסת. הם מייצגים את מפ"ם, מערך והליכוד. אולם חרף התווית הפוליטית הברורה שלהם — בשעה שהם מסבים על כסא היו"ר, הם מתעלמים מהצבע המפלגתי שלהם ומתעלים לדרגה גבוהה של אובייקטיביות. סגני היו"ר, כאמור, הם בחלקם אנשי קואליציה ובחלקם אנשי אופוזיציה. הם נבחרים על־פי משקל הסיעות אותן הם מייצגים ויחסי הכוחות בבית. סיעה שמציעה מועמד לתפקיד סגן יו"ר הכנסת מקפידה על הבחירה. על הסגן להיבחר מתוך הסכמה הדדית של הסיעות האחרות. במהלך ניהול הישיבות נהנים הסגנים ממלוא סמכות היושב־ראש המאציל להם את תפקידיו. לא אחת הם נקלעים לסיטואציות רגישות, שבהן הם מצווים לגעור באנשי סיעתם הם, והנסיון הוכיח כי הם מטיבים לעשות זאת ללא פניות.

ממקום מושבם, על כסא יו"ר הישיבה, רואים הסגנים, יותר מכל ח"כ אחר, את התחלואים והליקויים של הכנסת ומוסדותיה.

עם תום מושב הקיץ התכנסו הסגנים דב בן־מאיר, חייקה גרוסמן, מאיר כהן־אבידב ואהרון נחמיאס, והגישו ליו"ר שלמה הלל הצעות תיקונים לתקנון הכנסת.

אינפלציה בהצעות אי אמון

אחד הכלים הפרלמנטריים, שהפכו שחוקים וקהים מרוב שימוש, הוא הצעת אי אמון בממשלה. על פי התקנון, רווחה הצעת אי אימון דיון בכל נושא אחר, וכך אירע שלפחות אחת לשבוע הועסקה המליאה בהצעות כאלה, אומרים הסגנים.

„בכנסת האחת־עשרה היה, לדעתנו, שימוש מופרז, מעל ומעבר למידה, בהגשת הצעות אי־אימון לממשלה, בעיקר ע"י סיעות יחיד. הגענו למסקנה שכפי שיש הגבלה או מכסה של הגשת הצעות לסדר־היום על־ידי חברי הכנסת, ובמחובר — ע"י הסיעה — צריך להנהיג שגם הצעות אי־אמון בממשלה, יחול עליהן אותו כלל, והוא: שסיעה תהא רשאית להגיש לכנסת שלוש פעמים בכל כנס הצעת אי־אמון בממשלה, כדי לא לעקר את הצעות האי־אמון בידי הסיעות שאינן משתתפות בממשלה, קבענו שרק סיעה המונה חמישה־עשר חברים ויותר או במחובר — סיעות אחרות המונות ביחד חמישה־עשר חברים, רשאיות להציע הצעת אי־אמון, ללא הגבלת מכסה.

לא אחת נתקלנו בתופעה שהצעת אי־אמון בממשלה כללה מספר נושאים ביחד. העניין כשלעצמו אינו פסול, אך הוא בא למנוע בדרך זאת הצעות לסדר־היום, דחופות או רגילות, באותו שבוע של הצעת אי־אמון לממשלה, ועל כן קבענו שנושא אחד מוגדר יהיה עילה להצעת אי־אמון בממשלה".

הם מציעים, איפוא, תיקון מכריע לפיו כל סיעה תהיה רשאית להציע לסדר היום, שלוש פעמים בלבד בכל כנס, סעיף של הבעת אי אמון בממשלה. סיעה או סיעות שמספר חבריהן אינו פחות מ־15 חברים רשאיות להציע הצעות אי אמון ללא הגבלת מכסה.

נושא נכבד אחר הוא „קבורת" הצעות חוק בוועדה. כידוע, בתום הקריאה הראשונה מועברת הצעת החוק לוועדה להכנה לקריאה שניה ולקריאה שלישית. לא אחת ... הדיון בוועדה, לצורך ושלא לצורך, ולכן לא חוזר כלל להצבעה במליאה. אם ... דעתו של יו"ר הכנסת, מן הסיבות ... של ההצעה, מבקשים הסגנים ... לחייב את הוועדה להביא בפני ה... הצעת החוק כנוסח אליו הגיעו. ... רשאים, כמקובל, לצרף הסתייגויות ... זה.

סמכותו של יו"ר ועדה היתה ... לרועץ. לא אחת ארע שנבצר מ... לישיבות. ועל־פי התקנון, עליו ... ממלא מקום או למנות לו ממלא מקום ... שיו"ר, שרצה לטרפד הצעת חוק ... בוועדה שלו, „הצביע ברגליו" ו... הופיע לישיבה, מבלי שטרח למנות ... מקום, והדיון לא התקיים. כדי למנ... שרירותי מעין זה, יוזמים סגני הי... שיחייב מינוי מ"מ קבוע ליו"ר הוועד...

ישנם יושבי ראש של ועדות ... מכשילים דיון על ידי שימוש ... במכשיר של התייעצות סיעתית. ... ממליצים על צמצום זמן ההתייעצות ... את היו"ר לזמן את הישיבה במועד... ישיבה ונעדרו ממנה יו"ר הוועדה ... מקומו, רשאית הוועדה להטיל ... מחבריה לנהל את הישיבה, ובלבד ש... רוב חבריה. במידה ויו"ר הוועדה ... בסירובו לכנסה — יהיה יו"ר הכנ... פנייה בכתב של רוב חברי הוועדה ... אותה לישיבה.

הסגנים אינם תמימים — ... הפרלמנטרית לימדה אותם כי ... לטריקים ולתכסיסי עורמה, ... הח"כים חרשות לבקרים. ... התיקונים הם יהוו סכר בפני ... בעבודת הכנסת וברמותה.

גרוסמן על דוכן היו"ר • הסגנים אינם תמימים

יו"ר הלל • לחסום את הטריקים

עוגות בלי בחירות

הסתדרות עובדי המזון מכנסת היום את ועידתה. זהו „תחליף" חיוור לבחירות שלא התקיימו לא בה ולא במרבית ההסתדרויות האחרות

אבשלום קווה

הסתדרות עובדי המזון מכנסת היום את ועידתה השלישית בירושלים. 351 צירים יבחרו במזכ"ל הנוכחי, משה כהן־סבן, לתקופת מזכ"לות נוספת, כן ייבחרו מזכירות ומרכז חדשים, על־פי הרשימה המוסכמת בין שלוש הסיעות. הוועידה, כשאר הוועידות המתקיימות לאחרונה, אינה אטימת בחירות אקסקלוסיבית. ההחלטה המשמעותית הצפויה ממנה היא לפעול להקמת ארבע חטיבות.

הסתדרות עובדי המזון קיימת במתכונתה הנוכחית מאז 1969. איגוד פועלי המזון והאפייה הוקמו בנפרד בשנת 48', בשנת 69' אוחדו תחת קורת גג אחת. ארגון עובדים זה, השלישי בגודלו במגזור הפרטי־תעשייתי, מונה כיום בין חמישים לשישים אלף עובדים ומקיף 31 ענפי משנה, החל באפיה, טחנות הקמח, סיגריות, קוסמטיקה, משקאות קלים וכלה בתרופות.

בבחירות שהתקיימו לפני שמונה שנים היה מספר בעלי זכות הבחירה 12 אלף. במהלך השנים התוספו בין שלושים לארבעים אלף. הגידול המשמעותי היה בענף הפרמצבטיקה (תעשיית התרופות), אשר ממאות ספורות צמח לממדים גדולים ולהערכת סבן, מספר העובדים בתחום זה מונה עתה כששת אלפים. לכן גם עומד כהן־סבן להציע היום לבאי הוועידה להסב את שמה להסתדרות עובדי המזון והפרמצבטיקה. מרבית המפעלים בענף נמצאים באזורי חיפה, פתח־תקוה ובמספר עיירות פיתוח. לצד העובדה המרשימה של ההתרחבות המספרית, בולטת גם העובדה שמאותם עשרות אלפים נמנעה האפשרות לקחת חלק בבחירה החדשה של המוסדות. ראשי הסיעות הסכימו ביניהם על חלוקת עוגת המוסדות וזהו.

הסיבות לאי קיום הבחירות הפנימיות באיגוד זה, כבאיגודים אחרים, נעוצות בהערפת המפלגות קטנות כגדולות להשקיע משאבים בבחירות לכנסת ואחר כך להסתדרות, במקום בגופים אנונימיים בציבור הרחב ובקרב ציבור העובדים. לכך יש להוסיף את חוסר העניין הציבורי ואי עריכתן של הבחירות באיגודים גדולים, כגון הסתדרות הפקידים והסתדרות עובדי המדינה, דבר שהיתה לו מעין תגובת שרשרת.

גם אם הבחירות באיגודים הפכו במרוצת שני העשורים האחרונים למשחק מכור, להוציא מספר איגודים בם אין תופעות מסוג זה, הרי יש לתמוה על הנהגת ההסתדרות, המבקשת לתת תנופה מחודשת לאיגודים המקצועיים, על שנתנה הסכמתה לאי קיום הבחירות. אחד האמצעים להשבת עצמאותם של האיגודים נעשה באמצעות הסכמי השכר והמסגרת האחרונים, בשני המגזורים, המאפשרים לאיגודים להתמודד מול המעסיקים שלהם ברמה הארצית. עד כה, הסכמי המסגרת „בעלו" אותם היטב. בחירות בגופים אלה היה בהן כדי להכניס דם חדש למערכת והיה בכך גם מתן חיזוק פנימי, לנוכח כוחם ההולך וגדל של הוועדים הארציים.

כהן־סבן היה מוכן לדבריו, להתמודד על תפקידו ומקומו אולם, לטענתו, הסיעות האחרות — הדתיים וחד"ש — נטו לקבל את הנתחים שלהם ללא בחירות. על פי החלוקה החדשה חלקו של המערך עלה משמונים אחוזים לשמונים וחמישה, הדתיים קיבלו אחד עשרה וחד"ש ארבעה אחוזים. הליכוד אינו נמצא בכלל בתמונה: סיעה מכובדת זאת התרימה ... הבחירות לפני שמונה שנים, אלה המצביעים העניקו לה, למרות ... ארבעה אחוזים. אנשי הליכוד לא ... כלל באפשרות לתקוע עכשיו יתד באיגוד זה. אין להם ראש לשטויות של ה... יוניוניסטי פה, דונם יוניוניסטי שם.

הדיונים בשני ימי הוועידה יסובו על יישום והשלמה של שבוע העבודה המקוצר וכן יציבו את המטרה, המשותפת ל... האיגודים במגזר התעשייתי ... להפחית את שעות העבודה השבועיות מארבעים וחמש, כפי שזה עתה, לארבעים בלבד. ההחלטות האחרות יעסקו ב... השכר במפעלים, שיפור תנאי העבודה, מצב הגימלאים, הכללת רכיבים נוספ... לחישוב הפנסיה. בין תביעות האיגוד ... הקמת מועצות ייצור ומאבק בעבודה הזולה והבלתי מאורגנת. איגוד זה תומך גם לביטול המצב של חמישה הסכמ... ארציים בענף במקום אחד.

על פי המזכ"ל, מצב שכרם של מרבית העובדים בענף סביר. ההסכמים הארציים האחרונים שיפרו את השכר בשיעור שבין 15 ל־30 אחוזים. בחלק הענפים בתחום המזון קיימת משכורת ... ואף יותר. גם קרן ההשתלמות הולכ... ותופסת מקום בענף, אך מטרת ההסתדרות ... עובדי המזון להחילה על כל העובדים ... כל תחומי המשנה. הישג נוסף ... בהגדלת תוספת הוותק לשלושים שנה.

למרות שמספר מפעלי מזון נסגר... לאחרונה, לא מרחפת סכנת אבטלה על המועסקים בו. עם זאת, הטכנולוגיה החדשה, החודרת גם לענף זה, מאיימת לצמצם את כוח האדם. הוועידה אמורה לדון גם בדרכים להיערכות מחודשת בכל הנוגע להכשרה מקצועית ולהרחבת הידע של העובדים, כדי לנסות ולהקטין את ממדי הצימצומים העתידיים.

על הפרץ

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר בהופעה

מכתב למשכיל הערבי

צו השעה וטובת האזרחים הערביים מחייבים יוזמה של חוגים שאין לחשוד בכנותם וביושרם, להשמיע קול זעקה — ולהצביע

קאסם זייד

בערבי גאה נתמלאתי כלימה וחרדה למקרא הידיעה כי 500 מבין ממליצי רשימת גנדי, מולדת, הם ערבים מאזור נצרת. אינני מאמין שהחותמים אינם יודעים שרשימתו של גנדי תומכת בטרנספר ושהם יכולים להיות בין המגורשים, אם חלילה רשימה זו ודומותיה ינצחו בבחירות.

אפשר לומר, בלשון המעטה, שכל מי שממליץ על רשימה כרשימתו של גנדי, או מצביע עבורה, כמוהו ככורה את קברו במו ידיו. הופתעתי שבעתיים לשמע הידיעה שבכנס בחירות שקיים הליכוד בנצרת, השתתפו כאלף ערבים, ביניהם חמישה ראשי מועצות מהגליל.

תמהני שגם מקומה של המפד"ל לא נפקד מהמפה המפלגתית ברחוב הערבי. לפי מידע שיש בידי היא נאבקת על 5,000 קולות ערביים. היא הקימה מנגנון פעולה עצום ומפרסמת מודעות בחירות בעיתון הערבי רב התפוצה "אל־סנארה".

יש להצטער שבוועד המייעץ לשר הדתות, שהוא תעלול בחירות כפני עצמו, נמצאים אישי ציבור ערביים, ביניהם קאדים, אנשי חינוך ובעלי מקצועות חופשיים.

אינני מבין כיצד יכולים אזרחים ערביים המכבדים את עצמם ואת עמם, לספק במו ידיהם שוט לכוחות הימין כדי להצליף בהם, שעה שכוחות השמאל הישראלי עומדים כצוק מוצק בפני גלי השוביניזם והטרנספר.

ייפלא הדבר, כיצד יכולים בוחרים ערביים שבכוחם לקבוע איזו ממשלה תקום בישראל, לתת יד להקמת ממשלה שוביניסטית המהווה סכנה לעצם קיומם.

מיעוט בעל קול

ידוע לכול, שהקול הערבי הוא הקול המחוזר ביותר וזאת נוכח התחזיות של שוויון בין שני הגושים. שני הצדדים יודעים שהקול הערבי הוא הקול שיכריע את המערכה.

דומה, שאין אף מיעוט בעולם שיכולת ההשפעה שלו בבחירות, שווה לזו של המיעוט הערבי בישראל.

320 אלף הקולות הערביים ששווים כ־17 מנדטים, יכולים בנקל להכריע את המערכה בנוק־אאוט לטובת מחנה העבודה והשמאל. או־אז יהיה בכוחם להשפיע על השלום יותר מכל גורם אחר בעולם ובכך לשים קץ לסבלם של אחיהם בשטחים הכבושים, ולהבטיח לעצמם שוויון זכויות, דבר שלא הצליחו להשיג במשך 40 שנה. חבל, שחלק מהאזרחים הערביים עומדים לבזבז כמו ידיהם הזדמנות פז שנקרתה להם בבחירות הקרובות.

אינני משלה את עצמי, שכל הבוחרים הערביים יתלכדו סביב מפלגה אחת ממפלגות השמאל. אינני פתי כדי לחשוב שהבוחרים הפוטנציאליים של חד"ש והמתקדמת ינטשו את מפלגותיהם כדי לתמוך במפלגה לויאלית יותר וכזאת שאינה מחוץ לקונסנזוס.

מסקרי דעת הקהל המתפרסמים בעיתונים, ניתן להבין שחד"ש והמתקדמת יזכו ב־50 אחוזים מהקולות הערביים שהם שווים ל־7־8 מנדטים.

אם כך הדבר, עיקר המערכה צריך להתנהל על ה־50 אחוזים הנותרים.

אפשר אף להיות צנוע יותר: אם מספר קולות ששווה 4־5 מנדטים יינתנו למפלגות השמאל הציוניות, יהיה בכוחם להבטיח שממשלה ברשות המערך ובהשתתפות מפ"ם, רצ ומפלגות אחרות, אכן תקום.

ממשלה כזו שתקום בקולות ערביים, תוכל להביא את השלום המיוחל ולשים קץ לאפליה שהיא מנת חלקם של האזרחים הערביים במשך 40 שנה.

על ראשי הציבור הערבי והאינטלקטואלים, לשבור את קשר השתיקה, להפסיק לעמוד על הגדר ולתפוס את מקומם הנאות במערכה על עתיד המדינה ועתידם של האזרחים הערבים.והו צו השעה.

לדעת כל המשקיפים הבחירות הקרובות ותוצאותיהן צריכות לעניין את האזרחים הערביים יותר מכל האזרחים במדינה. אם פרנסי הציבור הערבי לא יגלו אכפתיות ויבינו שמדובר במערכת הבחירות הגורלית ביותר מאז קום המדינה, זו תהיה בכייה לדורות.

השריפה בבית השכנים

אסור שערביי ישראל יישבו באפס מעשה כאילו שהדבר אינו נוגע להם. מוזר הדבר, בשעה שכל המפלגות, כולל מפלגות הטרנספר, מייחסות חשיבות משנה לקול הערבי, בעלי הדבר מגלים אדישות כמאמר הפתגם הערבי "השריפה בבית השכנים".

די בעובדה שמספר ראשי מועצות שלקחו עליהם אחריות לברוק את האפשרות להקמת חזית יהודית־ערבית משותפת, נטשו את המערכה בראשיתה, והקימו יחד עם ח"כ דראושה את המפלגה הדמוקרטית הערבית, שהיא מפלגה בדלנית גריזא. על־ידי־כך פגעו ראשי המועצות בבטנו הרכה של הציבור הערבי, והביאו לזירה מפלגה קיקיונית נוספת, שלעניות דעתי אין לה מקום במפה הפוליטית, בכל מקרה אין לה מקום בין חד"ש־המתקדמת ומפ"ם. הקמתה של תנועת מד"ע מהווה בזבוז אנרגיה וקולות.

בכלות הכל, עדיין לא מאוחר. חודש ימים לפני הבחירות, חייבת לקום קבוצה של אינטלקטואלים ואישי ציבור ערביים ולגלות כושר מנהיגות ואחריות.

אני מתפלא על עשרות אלפים האקדמאים הערביים שממלאים את פיותיהם מים ואינם נחרדים לנוכח הסכנה המאיימת על האזרחים הערביים, אם אכן הימין יעלה לשלטון.

צו השעה וטובת האזרחים הערביים מחייבים יוזמה של חוגים שאין לחשוד בכנותם וביושרם, להשמיע קול זעקה. חובתה של קבוצה זו לזעזע את הבוחרים הערביים, להוציא אותם משלוותם ומאדישותם ולהעמיד אותם על הסכנה האורבת להם ולבני העם הפלשתיני — אם תקום ממשלת ימין, שתדכא בכוח הזרוע את האינתיפאדה ותשים לאל כל סיכוי להשכנת שלום ישראלי־פלשתיני.

אינני בא לעורר פאניקה בציבור הערבי, אך האדישות וחוסר היוזמה שמגלים רוב האינטלקטואלים הערביים גובלת באטימות, כאשר אין הם קוראים את המפה לאשורה.

אינני מבין מה מקור השאננות שמגלים רבים כל־כך מראשי הציבור הערבי. וכיצד הם יסבירו לילדיהם בבוא היום את מקור שתיקתם נוכח הסכנה המאיימת על כולנו.

דומה, שחלק מבעלי הצווארון הלבן אינם רוצים להתלכלך בעבודת הבחירות, שמא יאשימו אותם חוגי השמאל הרדיקלי בבוגדנות ובשיתוף פעולה עם השמאל הישראלי.

דרואשה • בזבוז כוח

טובת ערביי ישראל וטובת השלום, מחייבות את כל מי שעיניו בראשו לקפוץ למים הקרים ולקחת חלק במערכה הגורלית שאם לא כן, כל מי שיוסיף לעמוד על הגדר יסייע במישרין או בעקיפין לעלייתו של הימין העשיסטי.

הכדור נמצא כעת במגרשם של הכוחות הבלתי מזוהים ברחוב הערבי. אני קורא לכל אלה שאכפת להם להתייצב למערכה, להתכנס בעוד מועד ולכלכל את צעדיהם כאומץ לב ובקומה זקופה.

אני יכול להבין שלא יהיה אף משכיל או איש ציבור ערבי המכבד את עצמו שיהיה מוכן, בסיטואציה הנוכחית, להתייצב לימין המערך.

הברירה היחידה היא, להקים גוש ערבי מבעלי הרצון הטוב ולבוא בדברים עם מפ"ם — שיש לראות בה בת־ברית במערכה להדיפת הימין וחיזוק כוחות השמאל בממשלת המערך.

מפ"ם הוכיחה במשך השנים שהיא בת־ברית אמיתית וידידה לשעת צרה לאזרחים הערביים. כך שאין להתבייש בשותפות עימה.

אני משוכנע שמפ"ם תהיה מוכנה לחתום על אמנה משותפת עם נציגי האזרחים הערביים, ושהיא תהיה מוכנה להעמיד אמנה זו כתנאי אולטימטיבי לכניסתה לממשלה.

אני יודע שכל ראשי הציבור הערבי שהתנסו במשך השנים האחרונות במאבקים המשותפים עם מפ"ם, מאמינים שהיא היתה שותפה אמיצה במאבקם של הציבור הערבי.

אני מקווה שדברי אלה לא ייפלו על אוזניים ערלות ושתימצא קבוצת אינטלקטואלים ואישי ציבור ערביים שירימו את הכפפה ויראו בכך משימה פטריוטית ממדרגה ראשונה.

ריכארד פון וייצזקר. יפה־נפש !

חנינה, קץ לטרור ?

נשיא גרמניה המערבית, ריכארד פון וייצזקר, מבקש לחון שני טרוריסטים, השייכים לארגון הצבא האדום. הדבר מעורר סערת רוחות בגרמניה

ודינה חילו (בון)

ב־5 בספטמבר 1977 בשעות אחר־הצהרים ברחוב וינרנדנשטאין שטראסה בקלן, הידרדרה במורדות הכביש מכונית־צעצוע קטנה לילדים. שתי מכוניות מלווים, שהיו במהלך נסיעה, עצרו בפתאומיות בחריקת בלמים. באויר נורו מספר יריות מתת־מקלע. תוך דקות מעטות מצאו את מותם ארבעה שוטרים גרמנים, שהיו אמונים על שמירתו של שר העבודה, הנס־מרטין שליר. הוא עצמו נחטף, עונה והוצא אחר־כך להורג.

שניים מן הטרוריסטים שהיו אחראים הובאו למשפט, ומאז הם יושבים בכלא ומרצים את עונשם. השניים משתייכים לארגון הטרור הגרמני (RAF), ארגון הצבא האדום, הנחשב בגרמניה לארגון המסוכן ביותר מאז ארגון טרוריסטי אחר של באדר־מיינהוף, הנקרא כך על שם מותם של המייסדים.

הפרשה ונסיבותיה היה נרשם כעוד כרונולוגיה בסידרת הפעילויות של ארגון RAF, לולא היתה כוונתו של נשיא מערב גרמניה, ריכארד פון־וייצזקר לחון את שני הטרוריסטים ולשחררם. אם לא די בכך, הנשיא מבקש לבקר את השניים במקום כלאם, להביע את נכונותו ולהוציא מהם הכרזה חד־משמעית, שאין להם ולא יהיה להם שוב כל קשר בפעולות טרור מכל סוג שהוא. "יפה נפש", אומרים כאן הגרמנים, "האם חסרות פעולות הומניטריות אחרות, שבהם הוא יכול לעסוק" פוסקים אחרים.

לגבי הנשיא פון וייצזקר, שלאורך כל הדרך מייצג קו אותנטי, הומני ולא מתפשר, יתכן גם ישראלים זוכרים לו את הצהרתו, על כי העם הגרמני אשם בשואה ועליו לשלם על כך, נחוש בדעתו לחון את השניים.

חברת הבונדסטאג ממפלגת הליברלים ה־FDP, השותפה בקואליציה, הגברת הילדגרד האם ברוכר אומרת, ספק בציניות ספק ברצינות, על כוונת הנשיא, שאם אכן הוא עושה זאת — צריך יהיה להעניק לו פרס נובל לשלום. אבל היא מוסיפה, כי השאלה האם הוא ימצא לעצמו מנוח, כלומר שלום. בקרב המפלגות האחרות הדעות הן חלוקות ודו־משמעיות.

נימוקים נגד הפעולה

משאלי דעת־קהל, המתפרסמים לאחרונה בעיתונות בנושא, מורים על כך, שרוב הציבור, למעלה מ־60 אחוז ויותר, חושב שעצם המחשבה לחון טרוריסטים היא טעות גמורה. "ומי ערב לנו שאלה לא ישובו ויעסקו בטרור בשלב מאוחר יותר בחיים, או יעשו פעולה עם חבריהם האחרים, הנתונים במחתרת זה שנים רבות". כך מנמקים המתנגדים לביצוע האקט.

"צריך גם לקחת בחשבון, שהטרוריסטים האלה פועלים מתוך אידיאולוגיה ראדיקלית שאינה משתמעת לשתי פנים", מוסיפים המנמקים כנגד פעולה זו.

מקצוע בתחום הטקסטיל

ב־11 בספטמבר ימלאו 10 שנים תמימות להיותה של הטרוריסטית אנגליקה שפיטל, היום בת 36, כלואה בכלא נשים שבעיר קלן. הטרוריסטית הנאה, שמשה ערב הצטרפותה לארגון הטרור ר.א.פ. עובדת סוציאלית. למרות שתמיד טענה שהיא תמה ... כלא, ... היא נאשמה ברצח, ונגזר עליה מאסר עולם. במהלך השנים שבהן ישבה בכלא, רכשה לה מקצוע נוסף בתחום של טקסטיל ותכנון אופנה וחייטות. אם תשוחרר, כך היא מצהירה, תבקש לעסוק בעיצוב אופנה. לדבריה, הטרור רחוק ממנה מאוד.

... לרצח, שהיה תקופה קצרה חברה לחיים, הטרוריסט בן ה־37, פטר יורגן, ... מרצה את עונשו בכלא שבהמבורג. בכלא הוא הפך סופר מבוקש, הכותב את ... העוסקים בסוציולוגיה חברתית. השכר החודשי שלו, כסופר, בסך 650 מארק, ... לחשבון הבנק האישי שלו. בכלא הוא נהנה מתנאים משופרים של סופר מן השורה הראשונה, ... תמלילים וקומפיוטר יש לו בתאו. זאת, בנוסף לטלוויזיה צבעונית. ... "הכוח שבאמירה הפוליטית הבינונית", נמכר עד כה ב־14 אלף עותקים, ... מארק כל אחד. גם הוא מתנער מתקופת היותו טרוריסט בפועל ורואה את עצמו ... לכל דבר.

לפי הערכה והידיעה של שלטונות מערב־גרמניה, מסתובבים במחתרת 15־20 טרוריסטים ... המכונים בפיהם אנשי גרילה, ועוד כ־250 חברים בארגון המהפכני, ... "הלוחמים" בממשל המסואב, לדבריהם, בעל האוריינטציה ... מערבית מובהקת. כל הרג שלהם הוא בבחינת ניצחון על הבורגנות ... הממשל הגרמני.

החיבורון עדיין טרי

כאמור, הנושא אינו יורד מכותרות העיתונות כאן. בשבוע שעבר היה ניסיון נוסף של ... להתנקש בחייו של שר האוצר טליאמן בבון, ניסיון שנכשל. אירוע זה ... את הוויכוח בנושא החנינה, ורבים מקווים שהנשיא יחזור בו מכוונתו, ... עד לאחר הבחירות, שיתקיימו ב־23 במאי 1989.

... השוטר הצעיר ביותר בחבורה, שנהרג במהלך חילופי היריות לפני עשר שנים ... אליזבת פילר, מביעה צער על שהנשיא מבקש לחון את שני הטרוריסטים. ... עדיין טרי לגבי. הדיבורים בדבר חנינה אולי הם הומניים, אבל ... לגבי, שהקורבן גבוה עוד יותר", אומרת אמו של רונלד פילר שבמותו היה בן 20. ... אלמנתו של קורבן אחר, דיפלומט בשם פון בראומול, שנרצח לפני כשנתיים ... בבון, מצרפת בבקשתו של הנשיא פון וייצזקר ואפילו ביקרה אצל ... שפיטל. חנינה, לדבריה, תביא קץ לטרור בגרמניה.

יצחק שור

הזדמנות שנייה ללא משוב

כחמישים אחוזים ממשתתפי פרויקט ההזדמנות השנייה, לפי דברי חרוה — איש־שלום, יו"ר הנהלת ביה"ס דנמרק, עומדים בבחינות הבגרות בהצלחה ● תיק נתונים שניתן לשר החינוך שביקר במקום היה נכון לתשל"ז

לפני החג ערך מנהל המחלקה לטיפוח במשרד החינוך והתרבות, גד אביקסיס, סיור לימודי לשר יצחק נבון בבית־הספר התיכון המקיף דנמרק בירושלים, כדי להציג לפניו את פרוייקט „ההזדמנות השנייה". בפרוייקט משתתפים השנה 820 תלמידים חלשים, בוגרי כיתה י"ב במחזור תשמ"ח, שסיימו את לימודיהם, אך לא הגיעו לרמה המאפשרת להם להיבחן בבחינות בגרות בכל המקצועות או בחלקם. מנהלי בתי־הספר איתרו תלמידים אלה, דחו את גיוסם לצה"ל למשך ארבעה חודשים, ובתקופה זו העניק להם המשרד „הזדמנות שנייה" ללימודים אינטנסיביים של 36 שעות בשבוע בקבוצות קטנות, במקצועות העיקריים: אנגלית, מתמטיקה ועברית.

השר נבון הורה להגדיל את מספר המשתתפים כדי לממש את עקרון שוויון ההזדמנויות לחלשים. ואכן, בשנה האחרונה גדל מספרם ב־38 אחוזים. סיכום הנתונים, כפי שנמסרו לשר, מצביע על ציון ממוצע סופי באנגלית של 65 אחוזים ועל ציון ממוצע סופי במתמטיקה של 85 אחוזים. הצרה היא, שהנקניק הזה מורכב מחצי גמל וחצי תרנגולת. בתיק הנתונים שנמסר לשר נבון לא מוזכר מספר הנכשלים באנגלית ובמתמטיקה, כאלו שקיבלו ציונים בין 0־4, ו־5־6 וכו'.

עבודתם החשובה של גד אביקסיס וחבריו המסורים מפרוייקט „ההזדמנות השנייה", איננה מלווה במחקר ואפילו לא בסקר נתונים פשוט. המחקר האחרון המתועד בתיק שהוגש לשר נבון הוא משנת תשל"ז, היא שנתו הראשונה של הפרוייקט. מאז חלפו 12 שנים (!) ביושר מודה אפוא אביקסיס, כי הוא עובד ללא משוב, וכי הוא מהלך כסומא בארובה. הנה למשל, לפי המחקר מלפני תריסר שנים הגיע שיעור הנכשלים באנגלית בעלי ציון 0־4, ל־56 אחוזים. במתמטיקה הגיע שיעור הנכשלים ל־29 אחוזים. פירוש הדבר הוא, ששיעור הנכשלים באנגלית כפול משיעור הנכשלים במתמטיקה.

חיזוק הביטחון העצמי

מעקב שערכו החוקרים בתשל"ז אחר ציוני התלמידים גילה תופעה מעניינת: קיימת התאמה בין הציון שקיבל תלמיד בתחילת קורס „ההזדמנות השנייה" לבין הציון שקיבל בסופו. תלמיד שקיבל ציון מסוים במבחן ראשון, שנקבע לרמה של כיתה ט', המשיך לקבל אותו ציון במשך כל הקורס, ולאחר מכן גם בבחינת הבגרות. מכאן הסיקו החוקרים, בצדק, כי קורסי „ההזדמנות השנייה" אינם מתאימים לתלמידים שרמת ידיעותיהם בכיתה י"ב נמוכה מרמת כיתה ט'. זוהי קביעה מעניינת: בתיכון מצויים כיום אלפי תלמידים, המסיימים כיתה יב', אשר רמת ידיעותיהם הריאלית מפגרת בארבע שנים אחר הרמה הנדרשת. יתרה מכך: מצויים גם רבים, שרמת ידיעותיהם הריאלית איננה מגעת אפילו לרמה של ט' ואף על פי כן הם סיימו כיתה י"ב. איך זה ייתכן? כיצד השפיע הדבר על התנהגותם בכיתה? מה זה עשה לתלמידים האחרים שישבו איתם באותה כיתה?

יו"ר הנהלת בית־ספר דנמרק, חרוה איש־שלום, אומרת בברורות: בוגר יב' שלא ניגש לבגרות, אפילו אנו מעריכים שלא יצליח. ההצלחה האמיתית שלנו היא בשינוי התדמית העצמית ובחיזוק הביטחון העצמי של התלמידים. וחלק מהם, כחמישים אחוזים ממשתתפי פרויקט ההזדמנות השנייה, עומדים בבחינות בהצלחה.

מורינות זאת של בית־ספר דנמרק מנוגדת לקביעת חוקרי ההזדמנות השנייה. הללו קבעו, כי הקורסים אינם מתאימים לתלמידים שרמתם נמוכה מרמת כיתה ט'. לדעתי, צודקים החוקרים ולא צודקת חרוה איש־שלום. מטרת „ההזדמנות השנייה" היא ההצלחה בבחינות הבגרות. המאמץ הנדרש מן התלמידים הינו עצום. בעלי הסיכוי להצלחה מצויים בקרב אלה שרמתם ההתחלתית היא רמה של כיתה ט'. עם רמה נמוכה מזאת שואפים סיכויי ההצלחה לאפס. מדוע אפוא צריך משרד החינוך להשקיע כספים בכשלון מובטח? והרי הדימוי העצמי של החלשים לא ישתפר אחרי כשלונם ב„הזדמנות השנייה" (!)

הנה למשל, הציון הממוצע של תלמידי ההזדמנות השנייה בבית־הספר דנמרק במתמטיקה היה בחורף תשמ"ח 16.6 אחוזים: לעומת זאת הציון הממוצע באותו מקצוע בבית־ספר אלון באשקלון היה 100 אחוזים. מנהל המחלקה לטיפוח, גד אביקסיס, לא היה מסוגל להשיב לשאלת שר החינוך והתרבות מדוע בית־ספר אחד מצליח מאוד ואילו השני נכשל? האם ההצלחה או הכשלון נובעים מברירה מוקדמת של התלמידים? האם הם נובעים ממעמד חברתי־כלכלי שונה, או אולי מרמת המורים או משיטות עבודתם? בכמה בתי־ספר לימדו אנגלית לפי קורסים של האוניברסיטה הפתוחה, המצטיינים בשתי תכונות: א) הם שיטתיים מאוד. ב) הם מטילים את האחריות ללמידה על התלמידים ושוברים את השיעור הפרונטאלי המקובל.

מי האחראי לכשלון

חרוה איש־שלום ציינה, כי אחד הקשיים הניצבים בפני הממונים על הפרוייקט בבית־ספרה הוא סירוב חלק גדול מן הבנים לדחות את הגיוס בחצי שנה, בקירוב. הבנים רוצים להתגייס עם חבריהם למחזור. זוהי בעיה ארצית, שאיננה מטרידה כמעט את הבנות. אף בת לא תפסיד את בני ובנות גילה במחזור הלימודים באוניברסיטה, אם תתגייס חצי שנה אחרי רוב הבנים. לפיכך, 70 אחוזים ממשתתפי פרויקט ההזדמנות השנייה בארץ־כולה הן בנות. זהו עונש לבנים החלשים בעלי הסיכויים. מה עושה משרד החינוך בעניין הזה? גם לשאלה זאת לא נתן גד אביקסיס תשובה בתיק הנתונים שמסר לשר נבון.

אחד הנתונים המעוררים ממחקר תשל"ז הוא השיעור הגבוה של התלמידים בעלי הציונים הגבוהים במתמטיקה: אחרי קורס בן ארבעה חודשים הצליחו באותה שנה 53 אחוזים מן הלומדים מתמטיקה ב„הזדמנות השנייה" להגיע לציונים הנעים בין 7־10. לא הרשמתי שמשרד החינוך הפיק לקח מנתון זה ביחס לדרך עבודת המורים בכיתות הרגילות, שבהן נכשלו אותם תלמידים אשר הצליחו מאוד ב„הזדמנות השנייה". מי אחראי לכשלון התלמידים בעלי הפוטנציאל הטוב, שעה שלמדו בכיתות הרגילות: המורים? גודל הכיתות? שיטת ההוראה?

הצפון מצליח, ירושלים מפגרת

אחת ההצלחות הגדולות בפרויקט „ההזדמנות השנייה" נזקפת לזכותו של מנהל פרויקט זה בגבעת וושינגטון, ד"ר אהרון ברוך. זוהי הצלחה בשיעורים גבוהים ולאורך שנים. מתיק הנתונים אפשר היה ללמוד, כי ד"ר אהרון ברוך הוא אדם מסור לתפקידו. קביעה זו, בכל הצניעות, נכונה ביחס לרוב המורים העובדים כה קשה בפרויקט ההזדמנות השנייה. מדוע אפוא הוא מצליח במקום שאחרים נכשלים? האם זה נובע מכך שתלמידיו מצויים בפנימייה, היקרה פי שלושה מלימודים אקסטרניים?

נתון מוזר שהמחלקה לטיפוח לא היתה מסוגלת להסבירו היא שיעורי הצלחה שונים במידה ניכרת במחוזות השונים. כך למשל, הציון הממוצע באנגלית במחוז הצפון עמד על 76.5 אחוזים ובמחוז ירושלים על 46.5. מסתבר שמורי מחוז הצפון ותלמידיו מוכשרים הרבה יותר ממורי ותלמידי מחוז ירושלים.

באותה: פרויקט „ההזדמנות השנייה" ראוי לכל העידוד וההערכה. אך ללא מערך נתונים מלא וללא משוב, אי־אפשר יהיה לקדמו.

את התפתחות מחלות הלב ניתן למנוע בתקופת הילדות, אם המורים וההורים יקנו לילדים הרגלי אכילה נכונים, פעילות גופנית וחיים ללא לחצים מיותרים — כך ילמדו המורים ב„יום בריאות הלב", שיצויין בבתי־הספר לראשונה, למחרת חג הסוכות, ב־5.10. מעתה יהפוך יום זה למסורת שנתית. כך סוכם בין מנהלת המזכירות הפדגוגית, אביגדור גונן, לבין מנכ"ל אגודת „לב אל לב", יוסף מילא.
בערכת לימוד שנשלחה למורים נאמר, כי מן הראוי הוא להקטין את צריכת השומנים המוגזמת כדי למנוע רמת כולסטרול גבוהה. כן יש להימנע מצריכת מלח גבוהה, אשר עלולה לגרום ללחץ דם. בתחום הפעילות הגופנית מוצע לילדים לעסוק בספורט החביב עליהם, כמו הליכה, ריצה, אתלטיקה קלה, והתעמלות. נערים אשר סולדים מעישון ומאלכוהול, ונמנעים מלחצים מוגזמים, הם בעלי סיכוי טוב לחיים בריאים. יו"ר הוועדה המדעית של „לב אל לב", הקרדיולוג פרופ' שלמה שטרן אמר, כי הזנחה בגיל הילדות והנעורים נותנת את אותותיה 20־30 שנה מאוחר יותר. הוא ציין כי „לב אל לב" לא הצליחה עדיין לשכנע את צה"ל כי יכריז על מלחמה בעישון. באגודה זו חברים 1,000 מתנדבים ו־500 מומחים. האגודה מפעילה 200 סניפים, המשרתים 700 ישובים. מחלות הלב, אומרים מומחי האגודה, הן גורם המוות העיקרי במערב ובישראל. הן מפילות יותר חללים מאשר הסרטן או תאונות הדרכים.

עמל — גם לבדואים

בכפר הבדואי זרזיר, אשר נמצא בתחום שיפוטה של מועצה אזורית יזרעאל, נפתח השנה בית־ספר על־יסודי בדואי ראשון בצפון הארץ.
יו"ר רשת עמל, אורי אגמי, מסר כי השנה לומדים בבית־ספר טכנולוגי זה 250 בנים ובנות, בני שבעה שבטים בכיתות ט'־י"א. בבית־הספר פועלות שלוש מגמות: אופנה, עיונית וחשמל. לרשות בית־הספר החדש עומדים שלוש מעבדות משוכללות, לביולוגיה פיסיקה וכימיה. ובראשו עומד המחנך הוותיק יוסף גריפאת. כל המורים הם אקדמאים.
אורי אגמי הבטיח לאלפי הבדואים שבאו לטקס הפתיחה, כי בנסיעתו הקרובה לארצות־הברית הוא יפעל לאימוץ בית־הספר בידי אחת מאגודות ידידי עמל.

אוניברסיטה פתוחה כצורך לאומי

כך מגדירים מקימי האוניברסיטה הפתוחה של אל־קודס את אחת ממטרות הקמתה

צוות הקמה של „האוניברסיטה הפתוחה של אל־קודס" (ירושלים, בערבית), בראשות הנשיא המיועד, ד"ר ואליד קימחאווי, השתתף השנה, זו הפעם הראשונה בוועידה עולמית של האוניברסיטאות הפתוחות, שנערכה בקיץ באוסלו.

לידי נשיא האוניברסיטה הפתוחה בישראל, פרופ' נחמיה לבציון, שהשתתף גם הוא בוועידה, הגיע ספר, שראה אור בישראל. הם מקווים להפוך לאוניברסיטה הפתוחה של הפלשתינאים בגדה המערבית, ברצועת עזה, בירדן בסוריה ובלבנון, מכיוון שזוהי האוניברסיטה הפתוחה היחידה המתוכננת בעולם הערבי, מקימיה מקווים כי יהיה ביקוש לשירותיה בכל העולם הערבי.

ד"ר ואליד קימחאווי העומד בראש צוות ההקמה, הוא רופא משכם, שגורש מישראל לירדן ב־1973. מאז מילא תפקידים בכירים במוסדות שונים באש"ף. ד"ר קימחאווי ביקר באוניברסיטה הפתוחה של אנגליה, ובכמה ארצות באירופה, אוסטרליה וקנדה. כן קיבל „ייעוץ מקצועי" במימון אונסק"ו והבנק העולמי. עניין מיוחד גילה קימחאווי באוניברסיטה הפתוחה בישראל, משום שאש"ף מבקש ללמוד מכל „מפעל ציוני", כדבריו. טעם נוסף לעניין הרב שהוא גילה בישראל נובע מן העובדה שהעם הפלשתיני, כמוהו כעם היהודי, מפוזר במדינות רבות.

הספר על האוניברסיטה הפתוחה בישראל מתבסס על פרסומיה, דו"חות הנשיא, עבודות מחקר של חברי הסגל האקדמי, ודו"ח הבנק העולמי על האוניברסיטה הישראלית. פרופ' לבציון, שהוא מומחה לאיסלאם ובקיא בערבית ציין, כי הנתונים המופיעים בספר בערבית הם מדויקים להפליא, ומלאים. ניתוח מעמיק של תהליך הקמת האוניברסיטה הפתוחה בישראל. הספר כתוב מתוך הערכה רבה לאוניברסיטה הישראלית.

בהקדמה לספר נאמר: „האוניברסיטה הפתוחה של אלקודס קמה כצורך לאומי, למימוש כמה מטרות, ובראשן היענות לצורכי ההשכלה של העם הערבי הפלשתינאי במולדת הכבושה ובתפוצות, וכדי שתהיה חלוצת ההוראה מרחוק בעולם הערבי. נוסף למטרות הרבות, שאותן מבקשת האוניברסיטה הפתוחה של אלקודס להגשים, היא מהווה גם תשובה ערבית לפעילות האוניברסיטה הפתוחה בישראל, שהיא אחד המוסדות הציוניים, אשר קמו בפלשתין הכבושה".

בשער האחורי של הספר מופיעה גלופה הלקוחה מפרסומי האוניברסיטה הפתוחה. גלופה זו מראה את מפת ישראל עם פרישת מרכזי הלימוד של האוניברסיטה הפתוחה, תחת הכותרת: „מפת הקמפוס".

ספר בערבית שיצא לאור בעמאן על האוניברסיטה הפתוחה בישראל

משען חלול

בעריכת אבי בניהו

גאווה במקום הגשמה

ממוצע המגשימים בהתיישבות העובדת מקרב בוגרי הנח"ל ירד מתחת ל־21 מכלל המתגייסים לחיל. גאוותו הצבאית של הנח"לאי פטרה אותו מחובת ההגשמה. מוצע לאחד את המסלול הצבאי של הנח"לאי לכדי רצף אחד ולהעניק לו שנת הכשרה התיישבותית רצופה.

מבחנו של הנח"ל בהגשמה ובהתיישבות הוא נושאה של סקירה חדשה מאת יאיר דואר, אשר פורסמה ב"יד טבנקין", מוסד המחקר המרכזי של התק"ם, וב"מכון ישראל גלילי לחקר כוח המגן". לאחר סקירה מקפת ומשווה של מסלולי ההכשרה הצבאיים וההתיישבותיים והשינויים שחלו בהם מאז הקמת הנח"ל, מסכם המחבר, אשר שימש במשך 17 שנים מנהל מחלקת הנח"ל במשרד הביטחון.

"בשנים האחרונות מסתמנת ירידה חדה באחוז המגשימים (בקיבוץ). אין בידינו מחקר מדויק לגבי הנתונים היום בנושא זה, אך לפי נתונים שפורסמו, ירד ממוצע אחוז המגשימים בתנועות הנוער לכ־21, ומשיחות עם עובדי אגף הנוער והנח"ל מתקבלת לאחרונה תמונה עגומה עוד יותר".

את הסיבה המרכזית לירידה בהגשמת אחת ממטרותיו המרכזיות של הנח"ל תולה המחבר ב"הפרת האיזון בין הפרקים הצבאיים וההתיישבותיים במסלול השירות הנח"לאי והדגשה והבלטה של הייחוד הצבאי ו"גאוות היחידה", על חשבון הייחוד והגאווה ההתיישבותית". ומוסיף המחבר: "דווקא העלייה שחלה ב'גאוותו הצבאית' של הנח"לאי, היא שהעניקה לו 'אליבי' לפטור עצמו מחובת ההגשמה במשק היעד". לדברי יאיר דואר לא הביאה העלייה בגאווה הצבאית לעלייה במספר המתגייסים לנח"ל ובעיקר חלה ירידה במספר הבנים־החיילים.

לדעת המחבר, יש מקום לבחינה מחודשת של מסלול השירות בנח"ל, ולכך יש לו שלוש הצעות, שחלקן חילופיות: לאחד את פעילותו הצבאית של הנח"לאי לכדי רצף אחד ולהבטיח שנת הכשרה חקלאית־התיישבותית מלאה ללא כל פעילות צבאית; גיוס סלקטיבי יותר לנח"ל תוך הקטנת מספר חייליו, כאשר המתגייסים יהיו אך ורק מקרב חניכי תנועות הנוער ושינוי מערכת הציפיות מן הנח"ל תוך הפיכתו לחיל ייחודי, המחנך להתיישבות, חקלאות ועבודת כפיים, אך אינו רואה בהתיישבות יעד מרכזי.

דן שומרון במפגש עם עמותת הדרוזים (צילום: דובר צה"ל)

ברית שאינה בשילוב

עמותת הקצינים הדרוזים המשוחררים מצה"ל, שהוקמה לאחרונה, פנתה לרמטכ"ל ולשר הביטחון במספר דרישות לתיקון המעוות הנעשה, לדבריהם, לחיילים דרוזים במהלך השירות, ולחיילים דרוזים משוחררים. העמותה מקיימת סדרת פגישות עם קציני צבא בכירים ועם מוסדות משרד הביטחון, ומאוגדים בה עשרות רבות של קצינים דרוזים משוחררים בדרגות שונות.

הם תובעים מצה"ל לפתוח יותר מקצועות בפני החייל הדרוזי, המוגבל כיום מבחינת ביטחון־שדה לתחומים מצומצמים. כמו־כן הם אינם מבינים מדוע מסרבים להעסיק קצין דרוזי משוחרר במפעלים בטחוניים הסמוכים למשרד הביטחון.

בכנס שערכו לאחרונה בחיפה, שטחו הללו את בקשותיהם בפני הרמטכ"ל, שהבטיח להקשיב, ללמוד את הנושא ולסייע ככל שניתן, מתוך הכרה שבין היהודים לדרוזים בישראל נכרתה ברית דמים בלתי ניתנת לערעור.

הרמטכ"ל פנה לנוכחים בטקס בבקשה לסייע לצה"ל להחזיר לשירות מספר עשרות של עריקים וסרבני גיוס דרוזים. הוא הבטיח להם עוד כי, כל דרוזי דתי המבקש להשתחרר מהשירות בגין אמונתו או ללימוד התורה, ישוחרר, אם יקבל אישור מהמנהיג הרוחני של העדה, השייח' אמין טריף, ממש כמו בני הישיבות המשתחררים על־פי הסכם "תורתו אמונתו".

מסלולים חינוכיים

בשבוע שעבר נפרד קצין חינוך ראשי, תא"ל נחמיה דגן, מצה"ל ואת מקומו תפס תא"ל אהוד גרוס.

בטרם עזב את לשכתו, הספיק נחמיה דגן, לאחר עבודת מטה שנמשכה חודשים ארוכים, להוציא לאור מספר ספרי יסוד של חיל החינוך: "ספר החינוך", הבוחן את הכלים של מערכת החינוך הצבאית, "ספר המסלולים" מפרט את מסלול החינוך של החייל הקרבי בצה"ל ו"ספר המנהיגות", העוסק במנהיגות הצבאית ברמות השונות.

מפעל נוסף שמותיר אחריו תא"ל דגן, הינו מעין אמנה של הצבא, הקובעת את יעדי צה"ל, את הדרישות מן החיילים ואת דמותו של המפקד. הללו הודפסו ונשלחו לכל יחידות צה"ל.

מנשר הרמטכ"ל, הגשמת הרעיון הציוני טרם נסתיימה

תקציב צה"ל ברחוב

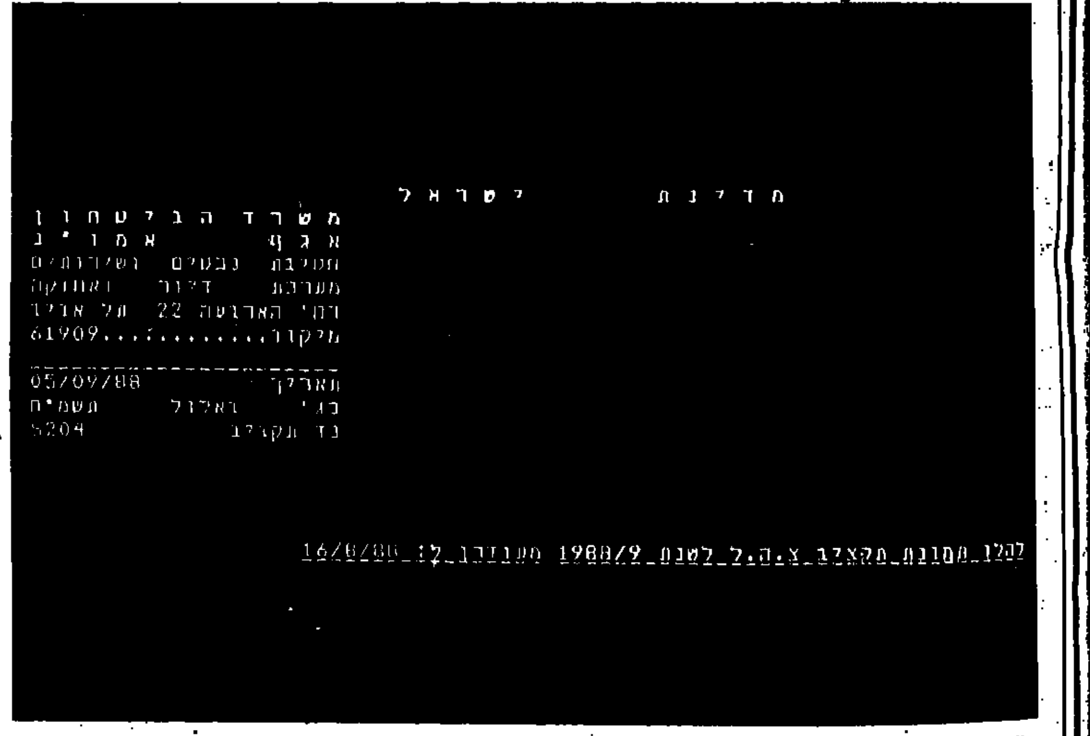

מדינת ישראל
משרד הביטחון
אגף אמו"ב
חטיבת נכסים ושירותים
מערכת דיור ואחזקה
רח' הארבעה 22 תל אביב
מיקוד.........61909
תאריך 05/09/88
בג' ואלול תשמ"ח
נז תקציב 5204

להלן פרוט תקציב צ.ה.ל. לשנת 1988/9 מעודכן ל 16/08/88

מה שמסתובב ברחובות. מצאנו לאחרונה מסמך המפרט את תקציב צה"ל לשנים 1988/9 בתחום הבניין, הנכסים והשירותים. גם ממסמך פשוט כזה לכאורה, ניתן להפיק מידע מסוים, אך מי שאחראי לאובדן מסמך כזה, ייאבד מחר מסמך מסווג הרבה יותר. במסמך של משרד הביטחון (חטיבת נכסים ושירותים) מפורטים כל תקציבי הצבא בתחום בינוי ואחזקת מבנים. מי אחראי לזה?

והזוכה היא: נסיכת הנילוס

לאחר תחרות השפים שקיים חיל התחזוקה, שבו הופגנה יכולת הצבא בתחום המזון ועיבודו, ניגש צה"ל למספר שינויים נוספים בתחום המזון.

בחיל התחזוקה הוחלט באחרונה להפסיק עם הקפה הצבאי, שהפך מזה שנים לבדיחה בכל רחבי הצבא בעיקר בשל השמועות על התוספות המוכנסות לתוכו. החל מתקופה הקרובה, צה"ל ירכוש קפה רגיל בשוק האזרחי.

עד עתה נהג צה"ל לייבא פולי קפה מברזיל ולטחון ולארוז אותו בבסיסי המזון הצבאיים. הכל בעבודה עצמית.

לאחר בדיקה נוספת התברר כי, רכישה כזו עשויה להיות כלכלית יותר וגם החיילים יהיו מרוצים, למרות שבבדיקות טעימה שנערכו לא הבדילו הטועמים בין "קפה צבאי" לקפה רגיל.

הבעיה כעת היא מה יעשו אותן מתגדבות שעסקו בקליית קפה ובאריזתו, אבל גם על זה יתגברו.

תחום נוסף בטיפול הוא חרגים. לאחר שלפני כשנה, לאחר תלונות רבות של חיילים, הפסיק צה"ל לנפק דגים למטבחים, הוחלט מחודש להחזיר את הדגים לצבא. מתברר כי מספר פרופסורים ומומחי תזונה פנו לחיל התחזוקה וטענו כי, הדג מכיל מספר אבות מזון שאסור לחיילים לוותר עליהם. לפיכך הוחלט להחזיר את הדג (ככל הנראה פעם בשבוע במקום המבורגר). המוסקרים על הנושא בצה"ל ניסו חמישה סוגי דגים, כשבמקום נפסלו שלושה. הנושא נמצא כעת במכרז וככל הנראה תזכה "נסיכת הנילוס" לחזור אל המחבת הצה"לית.

צה"ל ממשיך להכשיר בנות לתפקיד טבחיות (בימים אלו מתקיים מחזור שלישי במקצוע זה. כדי שלא לפגוע בבנות, ניתן למקצוע שם "קורס אקונומיות".

במוהכן נפתח במדרש רופין קורס מיוחד לטבחים בכירים בדרגות הסג"ר, כך שכל נושא המטבח בצה"ל נמצא בתהליך השבחה. הצבא הוי צועד על קיבתו.

אימונים מצוננים

בשורה לחיילי החי"ר והשריון הסובלים מחום הכבד באימוני הקיץ. צה"ל החליט לגשת לפרויקט של צינון האוהלים בשטחי האימונים בדרום ובמדבר יהודה, כדי להקל על עומס החום ועל תפקוד החיילים.

המוסקרים על הנושא בצה"ל איתרו את הלוחות הגבוהה השוררת כחלק מהאזורים כגורם המגביל את פעולת המצנן, ועד שימצא הפתרון, יצוננו ויקוררו אוהלי שורה רק באזורים עם לוחות ממוצעות.

הרעיון פשוט — מחוץ לאוהל יוצב מצנן ממתכת המופעל על בסיס מערכת מים, דרך פתח מיוחד יחדור אוויר קר אל החיילים.

הרגם של המצנן טרם אושר סופית, אולם כבר הוחלט לתקצב לנושא בשנה הקרובה סכום של 120 אלף שקלים לפיתוח ובדיקה. בשלב ראשון יצוננו "אוהלי ציבור" — אוהלי התדריכים, לשכות וחדרי אוכל בשורה. כך גם יוסכו זיעה באימונים ויוסלו גם בקיה.

עוצר — גם בבני־ברק

בעיתונות דווח על כלי רכב שנרגמו באבנים בעת שנסעו ביום הכיפורים האחרון בבני־ברק, באור־עקיבא ובמגדל העמק.

האם בכוונת כוחות צה"ל ומשטרת ישראל להורות באיזה שהוא שלב על הטלת עוצר במקומות הישוב הנ"ל, לצורך תפישת מיידי האבנים, פיצוץ בתיהם והבאתם לשיפוט צבאי מהיר, כשם שנהוג לעשות במקרים דומים המתרחשים בשטחים הכבושים?

אהוד שטיגל, רמת־גן

דברים על דיוקם

ב„על המשמר" מ־11 בספטמבר פורסמה כתבה על הוותיקים, תחת הכותרת „הוותיקים מובילים", בה נאמר בין היתר, כי „הגרעין המוצק של הפעילות הוא הוותיקים". נראה שהכתב דוניצה התכוון להבליט את פעילותם של הוותיקים ולכן העלה אותם ל„גרעין המוצק של מפ"ם". עם כל הערכה לפעילותם של הוותיקים, שאני אחד מהם — איננו מהווים הגרעין המוצק של פעילות מפ"ם, כי הגרעין הקשה והמוצק הם ציבור העובדים, דור ההמשך וצעירי מפ"ם.

ותיקי התנועה הם נאמני המפלגה, מסורים לה בלב ובנפש וימשיכו להיות כאלה, ללא כל תנאי. אבל הם לא היו ולא יהיו במקום העובדים והצעירים. עוד נאמר בכתבה, כי המחלקה לגימלאים הוציאה חוברת. כדי להעמיד דברים על דיוקם יש לציין, כי במרכז מפ"ם אין מחלקה לגימלאים והיא לא הוציאה כל חוברת. כן קיים במרכז מפ"ם ארגון של ותיקי התנועה והוא מוציא ביטאון ובאוגוסט הופיע גיליון מס. 5. הארגון הזה מיוצג בהסתדרות הגימלאים, מקיים פעילות שוטפת במועדוני הוותיקים ומקיים את מוסדותיו (מזכירות ומועצה). את הביטאון מוציאה מערכת בראשותו של שאול גולדמן, וחבריה הם: דניאל בן־נחום, אריה שינטל, רבקה כהן ובלהה ליהמן. הביטאון זכה להדים חיוביים ולהערכה רבה בתוך המחנה ומחוצה לו. למערכת ולעורך שאול גולדמן מגיע יישר כוח.

משה סמולר, יו"ר הארגון

מספרים מדברים

במוסף ראש השנה של „על המשמר" התפרסם ראיון מעניין ויוצא־דופן, בלבדי ל„על המשמר", עם העורך הראשי של השבועון הסובייטי „אוגניוק", שנערך ותורגם בכשרון רב ע"י ד"ר איזבלה גינור. בסמוך לראיון הביא יוסף שמי, תחת הכותרת „האבא של זקני ציון", את תקציר המאמר „זהירות: פרובוקציה", שפורסם בשבועון הסובייטי בתוספת פרשנות. מהמאמרים אלה למדתי, כי בעיתונות הסובייטית כיום עומד „אוגניוק" בראש הנאבקים לדה־סטליניזציה ודה־ברז'נייביזציה, מחד, ונגד הארגון הלאומני, שוביניסטי, אנטישמי, „פאמ"ט" („זכרון"), מאידך.

המאמר שפורסם ב„אוגניוק", „זהירות — פרובוקציה", מספר בפרטי פרטים על התהליך של „ייצור" „הפרוטוקולים של זקני ציון". החומר פורסם כאות אזהרה מפני תחיית האנטישמיות האלימה ע"י אנשי „פאמ"ט".

עם זאת לא ברור לי, לשם מה נזקק יוסף שמי להקדמתו, הכוללת פרטים הנוגדים את האמת. שמי קובע, כי „אין בבריה"מ שום סקירה היסטורית רשמית על אודות מעשי גבורה של יהודים בכל החזיתות, שכן עיסוק בכך הוא עדיין בגדר דרך מגונה".

בשנים 1965־1960 פירסם מיניסטריון ההגנה של בריה"מ שישה כרכים בשם „המלחמה הפטריוטית הגדולה של בריה"מ 1945־1941", בתפוצה של 201,000 עותקים, מהסטטיסטיקה הרשמית אנחנו למדים כי בשורות הצבא האדום ומחוצה לו, בחזית הרוסית, לחמו נגד הנאצים ושותפיהם בני 100 לאומים המאכלסים את בריה"מ.

את אות הגבורה ותואר הצבאי הגבוה ביותר, גיבור ברית המועצות, קיבלו לפי המפורט שם: 7998 רוסים, 2021 אוקראינים, 299 ביילורוסים, 161 טטארים, 107 יהודים, 96 קזאחסטאנים, 90 גרוזינים, 89 ארמנים, 67 אוזבקים, ועוד ועוד.

בוריס זוהר, שובל

מעידה מצערת

מהעיתון של ערב חג ניבט ובולט כרוז מס. 3 — „אל תתבייש שאתה קיבוצניק" — ואתה קורא ותוהה. האומנם הגיעו ימים שהקיבוצניקים זקוקים למילות עידוד? לא, אלף פעם לא. איש הקיבוץ היה ויהיה נושא דגל הקורא למשטר חברתי של שוויון שבו איש אינו מנצל את חברו. יש חריגות במחנה הקיבוצי. אז מהו וכי אלוהים בכבודו ובעצמו הוא כליל השלימות?

הקיבוצים וההתיישבות העובדת היו והינם סמל לאנשי האדמה הבונים ומיישבים אדמות ברחבי הארץ. ישוביהם עמדו ועומדים במאבקים על קיומה של המדינה.

לא אכלתי אף שזיף מהעץ שגידל וטיפח ארזון אייזנברג, שקול ישראל הקדיש לו לכבוד החג שעה ויותר וכה התפאר וסיפר כיצד ואיך צבר את הונו. מסיפורו משתמע, שהון והונאה משמשים בערבוביה.

הקיבוצניק אינו זקוק לעידודנו, להיפך; אנחנו זקוקים לו, לאורח חייו המקרין מאורה של ארץ־ישראל. יסלחו לי מחברי הכרוז מספר 3, אך דומני שבשעת כתיבתו לא התקיימה קואורדינציה בין הראש והעט, וזאת מעידה מצערת.

כאשר קראתי את ארבע המלים הנ"ל, בא לי לבכות.

פנחס טובין, תל־אביב

מצב סתום

המצב הקיים היום בשטחים הוא מצב „סתום". צה"ל מחזיק אומנם בשטחים, והשטחים נמצאים תחת שליטה כמעט מלאה שלנו, אך האם אנו צריכים את זה?

כרגע ישנו בשטחים קובץ קטן מאוד של ישובים. רוב הכוחות של צה"ל נמצאים בשטחים וכספים רבים מושקעים באחזקת האיזור. תושבי השטחים סובלים כעם כבוש, ומי כמונו, העם היהודי, יודע מה זה נכבשים.

שני הצדדים המעורבים בסכסוך סובלים מהמצב, אם כעם כבוש ואם כעם כובש המשקיע משאבים רציניים.

השאלה הנשאלת היא, למה לא שתי מדינות לשני עמים? — מדינת ישראל יוצאת מהשטחים ומוציאה משם את צה"ל, ותחסל סדר זריקת אבנים וצרות נוספות. הערבים מקבלים לידיהם מדינה חדשה והם כבר לא מדינה כבושה אלא עצמאים ואחראים לעצמם.

תומר ויסהוף, השוה"צ, מגן

מי תירגם את „הקפיטאל"

ב„על המשמר" מ־15.9.88 התפרסמה כתבה של עת"ם על העיתונאי דב שוכל ז"ל שהובא למנוחות, בה סופר בין השאר, כי תירגם את ספרו של קארל מארקס „הקפיטאל" — ולא הוא. דב שוכל תירגם את ספרו של פראנץ מהרינג „קארל מארקס, תולדות חייו". וספר ראשון הופיע בספריית פועלים ב־1940, את הספר השני תירגם אברהם כהן ז"ל).

את „הקפיטאל" כרך א' (הופיע בספריית פועלים 1947, את כרך ב' תירגם ד"ר יצחק מן ז"ל) תירגם ד"ר צבי וויסלבקי, שעל תרגומיו זכה פעמיים בפרס טשרניחובסקי.

יעקב הורביץ

נגד הדיכוי והאטום

ועד השלום הישראלי, המתנגד לדיכוי העם הפלשתיני בשטחים הכבושים, איננו יכול להתעלם מדיכוי המיעוט הכורדי בעיראק, מה עוד ששלטונות עיראק מונעים חקירה בינלאומית בעניין הטענות כי נגד הכורדים הופעל גאז רעיל.

כן אנו שוללים את החתירה הישראלית להשגת יכולת גרעינית, וכל רכישה, ייצור, איחסון, הצבה והפעלה של נשק גרעיני, כימי וביולוגי ע"י מדינות האיזור, או אחרות.

רק הסכם אזורי לחיסול כל סוגי הנשק האלה ישחרר את עמי המזה"ת מאימי הסכנה של השמדה המונית.

ועד השלום הישראלי, ת"א

מעניין לעניין

במגילת קוהלת, שקוראים בשבת של סוכות, נזכרת לראשונה במקרא המלה עניין: רוב עניין, עניין לענות בו, עניין רע, ועוד. המלה רווחת בספרות התלמודית: דבר הלמד מעניינו, מה עניין שמיטה אצל הר סיני, מעניין לעניין באותו עניין, ועוד.

בתחילת שנות ה־90' למאה ה־19, חידשו סופרים עברים, בהם מנדלי מו"ס, י"ח טביוב, את המלים מעניין, עניין והתעניין, על־פי עניין. החידושים נתקבלו באהדה, אבל כאן קפץ על המחדשים רוגזו של מ"ל ליליינבלום (1843־1910), סופר עברי ממנהיגי „חיבת ציון", שהתקיפם בחריפות, בכותבו: „כן בראו ה„מרחיבים — המחייכים") פועל חדש מעניין (מושך את הלב) מן השם עניין. אבל מה תמוהה הבריאה הזו: השם עניין שורשו (הפועל) ענה והנ' נוספת להוראת השם, כמו בניין, קניין. האם לא לשחוק יהיה האומר מבניין, מקניין? אם קדמונינו (ז"ל) אמרו ממשכן (מן משכן) הנה הם... לא עסקו בחוקי השפה ובהלכות הדקדוק, והננו מקבלים את השיבוש הזה... כי „שבשתא כיוון דעל על", אבל לבדות לכתחילה שיבושים כאלה — אין זה אלא שחוק". עד כאן ליליינבלום. מעניין.

ראובן סיוון, ירושלים

דבר אחר

לא חייבים להיות דתיים כדי לסלוד ממתכון שהודפס ב„על המשמר", המורכב מחזיר בחלב. יש כל־כך הרבה מתכונים טובים וטעימים, שאפשר היה בקלות לוותר על „יצירה" זו. מי שמבקש לאכול מאכלים מסוג זה ימצא את הדרך בעצמו.

שרה בן־יהודה, חולון

כף עץ ליצחק הנעקד

ספרים

השר ללא תיק יצחק מודעי פירסם באחרונה את ספר קורותיו — „מחיקת אפסים" (הוצאת עיונים/ידיעות אחרונות, תשמ"ח 1988) עיקרו של הספר, מסע סיבלותיו ויסוריו של מודעי כשר האוצר בממשלת האחדות הלאומית בתקופה ששמעון פרס היה ראש הממשלה. הוא אף מאשימו ב„עקידת יצחק".

על עקידת יצחק מסופר באחת מאגדות התלמוד, כי אברהם אבינו, בהובילו את יצחק לעקדה, שם עליו את עצי העולה כשהוא טוען צלובו בכתפו. כך מתאר מודעי את עצמו, ומדגיש ללא חרף כי היה בודד במערכה למען הצלת הכלכלה והמשק. כולם היו נגדו — חבריו ומתנגדיו חברו יחדיו להכשילו.

מה משמע „מחיקת אפסים" בלשון רבים? נראה שכוונתו, לפי תרגום שם הספר לאנגלית, לאלימינציה. „אלימינציה", לפי מודעי, היא המשמעות האמיתית של המושג „סדר גודל". היינו, הורדת אפסים לפי הסדר שהוא, מודעי, קובע. במקום הראשון מחיקת „אפס" כמו שמעון פרס, למשל, שהוא ראש וראשון לאוייביו ומעניו. אחריו לפי הסדר השרים, „האפסים" ממפלגת העבודה המכהנים בממשלת האחדות הלאומית. אחריהם ניתן להניח מהקריאה בספר כי הוא מונה כ„אפסים" את עמיתיו שרי המפלגה הליברלית, שאין לו עליהם ולו מלה טובה אחת. לפי היגיון זה, כל אותם שרים, גם מתנועת החרות, שהתנגדו לתכנית החירום להבראת המשק שהפעילה ממשלת האחדות והלאומית, שמודעי מכריז לאורך כל עמודי הספר כי הוא שהמציא אותה. הוא שהרה אותה, והוא הינו אביה־מולידה, היחיד שידע מה לעשות כדי שתיתממש.

רישום כל השרים שהיו נגד מודעי מביא את הקורא למסקנה אחת — לאחר שנמחקו כל „האפסים" נשאר מספר חזק אחד ויחיד שאיננו אפס, הלא הוא יצחק בן מיכאל וברכה מדז'ובי'ץ' (מודעי), שנולד ב־17 בינואר 1926 בתל־אביב.

מודעי מציב לפני הקורא בעיות נוספות, כמו למשל, מדוע. האם הוא מהליכוד, או ממתנגדיו.

בפרק מס' 10, „כלכלת ישראל", הוא מותח ביקורת קטלנית על המשק מאז הוקמה המדינה, וקובע כי הכלכלה הישראלית התאפיינה — עד שהוא מונה כשר האוצר — בעיוותים בלתי פוסקים. בימים שמפלגת העבודה היתה בשלטון היא פעלה למען חיזוק המשק ההסתדרותי בלבד, על חשבון אחרים. לאחר שהליכוד עלה לשלטון, נמשכו העיוותים. וכך מתאר מודעי את „המהפך הכלכלי" של ארליך ובגין באוקטובר 77: „ההתלהבות מ„שבירת הכלים" (הליברליזציה) הרקיעה שחקים. אולי לראשונה מאז קום המדינה, רווחה בציבור ההרגשה שנעשינו בני חורין „ככל הגויים", ששוב לא נסתבך בעבירות פליליות כאשר נצא לטייל בעולם ובכיסנו כמות סבירה של דולרים. שלא נורשע בדין אם נחזיק חשבון בנק בחוץ־לארץ". אז, לדבריו, רווחה ההנחה שסולקו כמה פיתויים לאי־כיבוד החוק ולכן צץ הרצון למחות את ההון השחור מן הארץ ולהתחיל את המצווה בפתיחות הכספות הפרטיות. תוכנית זו, טוען מודעי, גונבה לאונו ונהפכה לתכנית נפל. וכך תכניות אחרות, שלדעת מודעי הליברלי היו פוגעות ברשות הפרט.

מודעי, שר האנרגיה והתשתית בממשלת בגין הראשונה, שר בלי תיק בממשלת בגין השנייה, מנהיג המפלגה הליברלית, מעמיד עצמו בספר כאחד שלא שאלו אותו מעולם בנושאי כלכלה ולכן אינו חושך שבטו משרי האוצר בממשלות שהוא היה בהן חבר פעיל, ומתאר אותם אם כחסרי ידע כלכלי או כהרפתקנים, כמו יורם ארידור, למשל, שרצה „להציף את האינפלציה". האינפלציה לא נשמעה לארידור, היא רצה, טסה. ברוח הימים האלה אפשר לומר שהאינפלציה דהרה כמסוממת, כמו בן ג'ונסון מקנדה. עד שבאו בחירות נוספות, והוקמה ממשלת האחדות הלאומית בה הוא כיהן כשר אוצר.

בימים הראשונים של אותה ממשלה בוצעו כזכור שלוש עסקות חבילה עם המעסיקים וההסתדרות, שמודעי קיבל אותן כדעת מיעוט. הקורא מבין, כי מודעי עבר לילות ללא שינה, ובימים הוא מעיד על עצמו כמו שעובד 18 שעות בממוצע. באותו זמן הוא הגה והרה את התכנית הכלכלית, תכנית שהוא הכריח ושיכנע את פרס ראש הממשלה לקבלה. ולא עוד, אלא שהצליח לשכנע את שרי הממשלה כולם, וגם את ראשי המשק הפרטי וההסתדרותי, לקבלה. היו מתנגדים לתכנית ובין אלה הוא מונה את חבריו למפלגה, דוד לוי ואריק שרון. אבל לא עזר לאף אחד. מודעי, בעקשנותו, העביר את התכנית והחל לבצע אותה, וככל שהצליחה והפופולריות שלו הרקיעה שחקים, כן קמו לו מקנאים להצלחותיו. הראשון בהם, שמעון פרס. ולמה פרס, טוען מודעי, אינו סובל הצלחות של אחרים.

לו כתב את ספרו בראשית 1987, אפשר היה לנור לו ולהפטיר: מסכן המודעי הזה.

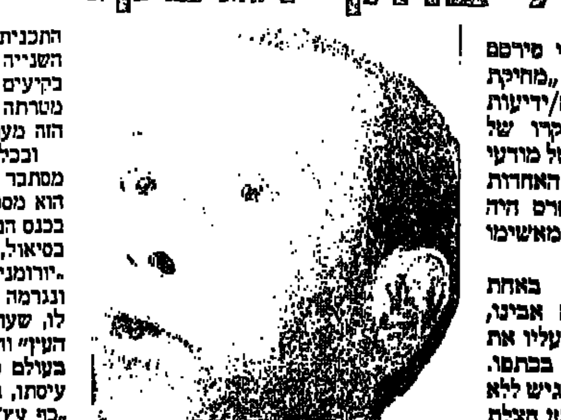
יצחק מודעי
לא רק כישורים, גם הומור

התכנית הצליחה ואילו הוא עף. עתה, במחצית השנייה של 1988, כאשר ברור שיש בתוכנית בקיעים והיא נכשלה, כי לא הגשימה את מטרתה החשובה ביותר — צמיחה — הספר הזה מעורר, לכל היותר, חיוך עגום.

ובכל זאת, יש בספר גלוי מרעיש — מסתבר שלמודעי יש חוש הומור. בעמוד 197 הוא מספר, כי באוקטובר 85, כאשר התכנס כנס הבנק העולמי וקרן המטבע הבינלאומית בסיאול, נפל לידו במקרה הספר השנתי של „יורומני", כתב־עת כלכלי בעל מוניטין, וגרמה לו לדבריו הפתעה לא נעימה. התברר לו, שעורכי כתב העת זיכו אותו בפרס „כף העץ" והכתירוהו כשר האוצר הפחות מוצלח בעולם כולו. הנה כי כן, הנחתום מעיד על עיסתו, וניתן רק להסכים שבאמת מגיעה לו „כף עץ".

חיים מרגלית

העורך הכלכלי: צבי טימור

סוחרים נגד תלושי שי

התאחדות הסוחרים פנתה לראש הממשלה בבקשה כי יתערב כדי למנוע הפצת תלושי שי במוסדות ממשלתיים. לטענת חיים אלבוים, יו"ר ועדת המיסוי של ההתאחדות, תלושי השי הללו, המיועדים לרכישות ברשתות השיווק, מונעות מהצרכן את האפשרות לבחור לעצמו את החנות שבה באמת היה רוצה לבצע את רכישותיו ופוגעות קשה בפדיונן של החנויות ערב החג.

מבדיקה שנערכה על־ידי ההתאחדות עולה, כי תנועת הקונים לקראת החגים בחנויות הפרטיות היתה דלה ביותר, והחנויות עמדו בשממון עד ליום שישי לפני חג. רק בערב החג, ביום ראשון, 11.9.88, הורגשה תנועת קונים בחנויות. לעומת זאת, ברשתות השיווק חגגו כבר מספר שבועות לפני החג, טוען אלבוים. לפי הפירסומים בעיתונות, ברשת השקם לבדה נערכו קניות בסך כולל של 2 מיליון דולר ביום אחד בלבד, ובסניף אחד של רשת ההיפרכל הסתכמו הקניות בכמליון שקל במוצאי שבת ערב החג. מסיכום השוואתי בין כ־500 הסניפים של רשתות השיווק ומפעלים בכל הארץ, בהשוואה לכ־50 אלף בתי־עסק קטנים ובינוניים, עולה כי ברשתות השיווק בוצעו כ־90% מכלל המכירות לפני החג, טוענת התאחדות הסוחרים, ומציינת כי בתי העסק הפרטיים המיוצגים על־ידה מפרנסים כ־200 אלף נפש.

לדברי ההתאחדות, המצב חמור כיוון, כיוון שאין זו רק האטה במשק באופן כללי ומצב חולף, אף שיש האטה־מה. אך הגורם העיקרי למצבן הקשה הוא בפניית הלקוחות באמצעות תלושי שי לרשתות. לטענת הסוחרים, זוהי התארגנות ומצב קרטלי וגם אם היא חוקית, היא פוגעת בקיום משפחות הסוחרים העוסקות במסחר שנים רבות. מצב כזה לא זכור לנו אי פעם, טוענת ההתאחדות, ודורשת לפיכך את התערבותו הנחרצת של משרד ראש הממשלה, האוצר, שר התעשייה והמסחר ובנק ישראל.

„אנו דורשים לאסור על־פי חוק הפצה, מכירה או שימוש בתווי קנייה, מאחר שתווי הקנייה הפכו למערכת מוניטרית קנייה ומיותרת. אין אנו, הסוחרים הקטנים, יכולים להתמודד עם בעיה זו. הריכוזיות שנוצרה כאן, המאיימת על עסקים קטנים ובינוניים, אינה יכולה להתקיים בארה"ב ובאירופה. הריכוזיות של רשתות השיווק הגדולות יכולות לאיים בשלב מוקדם או מאוחר על הבנקים על חלקם" — אומר אלבוים.

א.ש.

צריכה, צמיחה והפער החברתי

כפי שידוע לכל, הבעיה העיקרית של המשק הישראלי לטווח הארוך היא חידוש הצמיחה. הגדלת רמת ההשקעות על מנת להגדיל את כושר הייצור של המשק היא תנאי הכרחי לצמיחה. יכולים להיות רק שני מקורות להשקעות בענפי המשק: חיסכון מתוך ההכנסה הלאומית, או הלוואות מחוץ לארץ, שמשמעותן תשלומים מתוך ההכנסה בעתיד.

אנו עדים לתופעה של עלייה מהירה ברמת החיים בארץ. ב־1986 עלתה הצריכה הפרטית לנפש בכ־12%. ב־1987 היתה עלייה של כ־6% ובשנה הנוכחית צפויה עלייה נוספת. גידול כזה ברמת חיים, מבלי שילווה בתופעה מקבילה של גידול בתוצר לנפש, פירושו ירידה בחיסכון, מקור עיקרי להשקעות, קרי: ריכוי פוטנציאל הצמיחה של המשק בעתיד.

ניתן להצביע על שינוי בהתנהגותם של הפרטים בארץ, המעדיפים בשנים האחרונות לצרוך יותר ולחסוך פחות מתוך ההכנסה הפנויה שלהם. אחד הגורמים המשפיעים על החלטתו של הפרט לקבוע את רמת הצריכה שלו היא רמת הצריכה שהוא מבחין אצל אחרים. נראה שבנוף הישראלי הרצון לא לפגר אחר השכנים הוא גורם חשוב בקביעת רמת הצריכה.

אם נכון לומר ששני גורמים הם דומיננטיים בקביעת רמת הצריכה אצל הפרטים — ההכנסה, מצד אחד, והשפעת הצריכה של אחרים, מצד שני — אזי נודעת חשיבות רבה להתפתחות הפער החברתי. יתכן שלחלוקת ההכנסה במשק תפקיד חשוב בקביעת שיעור החיסכון, ומכאן, על רמת ההשקעות וצמיחת המשק.

	79/80	86/7
הכנסה לנפש (מדד: ממוצע במשק = 100)		
עשירון עליון	285	280
עשירון תחתון	30	30
צריכה לנפש (מדד: ממוצע במשק = 100)		
עשירון עליון	237	237
עשירון תחתון	37	41
שיעור החסכון הפרטי (אחוז מהכנסות הפנויה מכל המקורות, ממוצע)	34	19

מנתוני ההכנסה לעיל, ניתן להסיק שלא חל שינוי בפער החברתי בשנים האחרונות. ההכנסה לנפש בעשירון העליון היא בערך פי שלושה מהממוצע ואילו רמת ההכנסה לנפש בעשירון התחתון הינה כ־30 אחוז מהממוצע במשק. [illegible] שהפער החברתי הוא תוצאה, בין היתר, של מדיניות חברתית שללית וניתן להשפיע עליו באמצעות כלי המדיניות שונים.

נתוני הצריכה לנפש מצביעים על שמירה על הפרשיות בצריכה ואף על צמצום הפער במקצת: שמירה על הפער בצריכה משקפת את השפעת רמת הצריכה של אחרים על קביעת רמת הצריכה של הפרט. אין ביכולתם של כלי מדיניות להשפיע על תופעה זאת.

בתנאים של שמירה על הפער החברתי, אם העשירון העליון בוחר להעלות את רמת החיים שלו על־ידי הקטנת החיסכון, השמירה על הפרשיות בצריכה מבטיחה שכל יתר השכבות יגדילו את צריכתן בשיעור זהה. אולם הירידה בחיסכון של המשק תהיה באחוזים גבוהים בהרבה מזו של העשירון העליון, כיוון ששיעורי החיסכון עולים עם רמת ההכנסה.

אם אכן השכבות החזקות מובילות בהעלאת רמת החיים, וסביר להניח שכן, אז דווקא מדיניות שמטרתה לצמצם את הפער החברתי היא זאת שתשפיע להגדלת החיסכון במשק. חלוקה שוויונית יותר של הכנסות המשק תביא למיתון בקצב הגידול בצריכה הפרטית, ולהפניית מקורות רבים יותר להשקעות בענפי המשק ולאיצוץ הצמיחה.

דניאל ברוך

כלכלני בנק הפועלים:

עדיף להמתין לפדיון

למשקיע המחזיק במניות בנקאיות ומתלבט אם למכור אותן בבורסה ולהיכנס להשקעה אלטרנטיבית, או לפדות אותן בסוף אוקטובר ואז להשקיע את כספי הפדיון, עדיף להמתין לפדיון — ממליצים כלכלני בנק הפועלים.

הנימוקים להמלצה זו:

● התשואה עד לפדיון של מניות הבנקאיות היא כ־2.2 אחוזים (בהנחה ששער הדולר לא ישתנה), והיא גבוהה מהתשואות השקליות הקיימות בשוק.

● לקוח הרוצה להקדים את השקעתו, יכול לעשות זאת ללא עלות, או בעלות מינימלית, בשל הלוואות הגישור ללא ריבית או בריבית מינימלית ומבלי שיצטרך למכור את מניותיו.

כלכלני הבנק מציינים, כי התהליך שהחל להתרחש, לפיו צופים הכלכלנים ירידה בתשואות לפדיון של אגרות החוב צמודות המדד הנסחרות בבורסה — לא יפסק. לעובדה זו, יחד עם הערכה כי מדד אוקטובר יהיה גבוה, יש משמעות בכך שלמשקיע כדאי להקדים את השקעתו באפיק המשקיע באגרות־חוב אלה. ניתן לעשות זאת על־ידי רכישת קרנות נאמנות המשקיעות באג"ח צמודות מדד ונטילת הלוואות גישור.

א.ש.

בג"ץ של שנקר בתביעה לחקור עסקי בל"ל

בית הדין הגבוה לצדק ישמע בימים אלה עתירה שהגיש „עושה הצרות המקצועי" של בנק לאומי, שמחה שנקר, נגד היועץ המשפטי לממשלה, בבקשה לחייבו למנות חוקר לעסקי בל"ל.

שנקר פנה כבר בשנת 1986 ליועץ המשפטי, ופירט שורה שלל עבירות שבוצעו לדעתו בבנק בנושא שכר הבכירים ותנאי העסקתם, בכלל זה לדבריו ניתוחים שבוצעו לשניים בכירי הבנק (יפה ואיינהורן), תוך עקיפה שלל פקודת מס הכנסה.

לטענתו, גרמו כל החריגות הללו נזק ניכר לבעלי המניות של הבנק, דבר המחייב מינוי חוקר לעסקי הבנק. מאחר שהדבר לא בוצע, מבקש עתה שנקר כי בג"ץ יחייב את היועץ המשפטי לממשלה למנות חוקר כזה.

א.ש.

גאות בביטוח בריאות

מכירת תוכניות לביטוח בריאות ע"י חברות הביטוח גדלו מאד מאז פרץ המשבר ברפואה הציבורית. מנתונים שנמסרו על־ידי חברת „הראל המשמר", המפעילה תוכנית ביטוח בריאות מיוחדת לביצוע ניתוחים שונים, עולה כי מאז חודש מאי האחרון גדלו מכירות ביטוחי הבריאות פי חמישה לעומת החודשים הקודמים. מצב דומה קיים בחברות הביטוח האחרות.

בחברות מעריכים, כי המכירות החזקות של ביטוחי הבריאות יביאו לשיפור התוצאות העיסקיות של החברות במחצית השנייה של השנה.

א.ש.

סקירת בנק ישראל על:

אוסף הכשלונות של הממשלה

סקירת בנק ישראל על ההתפתחויות הכלכליות של המחצית הראשונה של 1988 מבטלת עוד הסבר פופולרי של שר האוצר, שלפיו המשק נכנס למיתון בגלל האינתיפאדה. שר האוצר אינו אוהב את המלה מיתון, הוא מעדיף את המלה האטה. גם בנק ישראל מתאר את האירועים בשמונת החודשים הראשונים של השנה כ„תופעת ההאטה", „בלימת ההתרחבות", „קיפאון", אך לא מיתון. המחלוקת היא בהסבר. מחלקת המחקר קובעת, כי ריק ההאטה בפעילות העסקית התרחשה כתגובה לתהליכים שהתרחשו בשנתיים האחרונות. החרפתה עד כדי קיפאון נובעת מהאירועים בשטחים.

לכן נשלל הסבר פופולרי, לפיו האינתיפאדה גרמה לכל הצרות, ומשתמע, גם למקבלי ההחלטות, כי המדיניות שנקבעה בשנתיים האחרונות היא שהביאה למיתון — בניגוד גמור למדיניות מוצהרת על עידוד צמיחה.

כתוצאה מכך, ממשיך הסקר, בשוק העבודה הסתמנה בתקופה הנסקרת עלייה בשיעור האבטלה, בעקבות ירידת הביקוש בסקטור העסקי.

גם כאן התהליכים מתרחשים בניגוד למדיניות המוצהרת, ששמה לה למטרה כיעד את צמצום הביקושים לעבודה בשירותים הציבוריים והוספת עובדים בסקטור הייצור. קביעה זו מופיעה בסקירת מחלקת המחקר, בה נאמר כי „גידולו של מספר המועסקים בסקטור הציבורי נפסק והתפתחות זו, שמיתנה את עליית שיעור האבטלה, עומדת בסתירה למגמה המוצהרת, להקטין את משקל הסקטור הציבורי".

כלומר, עד כה רשם בנק ישראל שני כשלונות במדיניות הכלכלה. אולם יש כישלון נוסף והסקירה מציינת, כי „במהלך התקופה הנסקרת לא חל מפנה בהתפתחות האינפלציה. שיעורי העלייה של מדד המחירים לצרכן ושל המחירים הסיטונאים עדיין גבוהים יותר מאשר במדינות שישראל סוחרת איתן".

לכך נלווה כישלון רביעי, המפורט גם הוא — ייצוב שער החליפין על רקע האינפלציה הגבוהה. בכך משתקף המשך השחיקה של המחירים היחסיים בסחר הבינלאומי.

כישלון חמישי שפורט בסקירה הוא, כי למרות המדיניות שננקטה בהורדת הריבית הריבוטרית, „שיעורן של הריביות, בעיקר חח"ד, היה עדיין גבוה במידה רבה מן המקובל במדינות התעשייתיות".

בנק ישראל ממשיך לסקור את סדרת הכשלונות בביצוע המדיניות והכישלון הנוסף, לדעת הבנק המרכזי, הוא כי השכר הריאלי עלה במהלך 1987 עלייה ניכרת מעבר לגידול בפריון העבודה. ב־1988 השכר התייצב ברמה הגבוהה הזאת".

בכל מקום, גם תופעה זו פוגעת, לדעת הבנק, בכושר התחרות הנובע משחיקת „המחירים היחסיים".

והשאלה, כיצד ניתן להסביר ששר האוצר, האחראי לכשלונות הכלכליים האלה, הנמנים אחד לאחר בסקירת בנק ישראל, זוכה בכל זאת לפופולריות.

ההסבר טמון כנראה בכך שהשגיאות של שר האוצר הן בחלקן בכיוון הפופולרי. כך ניתן להצביע כי שר האוצר צבר במהלך העניינים גרעון תקציבי בגלל אי־עידכון מחירי מצרכים, במגמה לשמור על היציבות שהיא עיקר הישגו המדיני.

כלומר, היציבות נשמרה במחיר הרחבת הסקטור הציבורי. הרחבה זו שימשה כשסתום כנגד התרחבות האבטלה, אחרת שיעורי האבטלה היו גדלים לעוד כ־15 אלף מובטלים. המיסים השליליים, שהתבטאו באי־עדכון סובסידיות והקלות המס על־פי המלצות ברון, גרמו לגרעון התקציבי הגדול.

נסים נשאר חייב, איפוא, עם כמה צעדים שהוא או יורשו יצטרכו לנקוט אחרי הבחירות. לפני הבחירות, גם אם היה רוצה באמת, הוא לא יצליח להעביר דבר. חבריו לא יניחו לו לקצץ סובסידיות, ולבטח לא לבצע פיחות, ואין כל ספק שלא יתנו לו לפטר עובדים. נסים יכול לעמוד בזה, ויוכל למעשה לבצע את הצעדים הנחשבים כהכרחיים אחרי הבחירות, ולא מן הנמנע כי צעדים אלה יבוצעו מיד לאחר הבחירות, עוד לפני הקמת ממשלה חדשה.

אלה הן בעיות מקרו־כלכליות שהאוצר יפתור לאחר הבחירות בצעדים בלתי פופולריים. אולם ישנן מספר בעיות, שאינן בשליטת האוצר אלא בשליטת מדיניות הממשלה, שאינן ניתנות לפיתרון ע"י החלטות. לסוגיות אלה ניתן לשייך את משבר התיירות, התלוי גם ברצונם של התיירים מחו"ל. לכך יש להוסיף את משבר התעשייה. התעשיינים עדיין ממשיכים לייצר ליצוא, למרות ההפסדים, אך אין כל ביטחון שימשיכו בכך.

שר האוצר לא יצליח לשנות את המדיניות ערב הבחירות, ולא יצליח למנוע את הצעדים לתיקון המדיניות לאחר בחירות. ליקויי המדיניות ברורים. מחיר הליקויים מצטבר, ובסופו של דבר המחיר ייגבה.

אין ספק כי משה נסים הצליח לעבור את תקופת כהונתו בשלום, הודות לעובדה שאין לחצים מצד המט"ח. לכן אפשר להכביד קצת את היד על היצוא והרבה על הייצור. אולם בסופו של דבר, תוצאות המדיניות יבואו לידי ביטוי באבטלה. הקיפאון, כפי שקבע בנק ישראל, כבר הגיע. בתקופת הבחירות, בגלל הפעילות הנוספת, הקיפאון הזה איננו מורגש, אך אחרי הבחירות הקיפאון עלול לגלוש למיתון ואף למיתון עמוק, במיוחד אם צעדי התיקון המוצעים יוליכו בכיוון הלא נכון, או שיינתנו במינון לא נכון. למינון לא נכון של אמצעי המדיניות היינו עדים כבר בשנתיים האחרונות. אין כל ביטחון שתופעה כזאת לא תחזור על עצמה גם לאחר הבחירות.

צבי טימור

29.1 מיליון ש"ח רווח נקי לאי.די.בי.

על הממשלה לפתור מיד את בעית הבעלות על הבנקים, קובעים בעלי החברה

התוצאות העסקיות שהשיגה אי.די.בי. בקבוצה במחצית הראשונה של 88 הושפעו מהשיפור ברווחיות ענף הבנקאות של הקבוצה ומירידה ברווחיות ענף ההשקעות שלה — כך עולה מדו"ח החצי שנתי של חברת האם של הקבוצה. הרווח הנקי המותאם הסתכם ב־29.7 מיליון ש"ח, לעומת 31.8 ש"ח במחצית המקבילה אשתקד.

סך הנכסים במאזן המאוחד של החברה ליום 30 ביוני 88 הגיע ל־23.3 מיליארד ש"ח, לעומת 23.6 מיליארד ש"ח בסוף השנה הקודמת.

ההון העצמי המותאם בסוף יוני 88 הסתכם ב־1,097 מיליון ש"ח, לעומת 1,072 מיליון ש"ח בסוף השנה הקודמת.

התשואה על ההון העצמי לראשית השנה, בחישוב שנתי, הגיעה ל־5.5%, לעומת 6% בתקופה המקבילה אשתקד, ולעומת 4.7% בכל שנת 1987.

בבנק דיסקונט, העומד בראש ענף הבנקאות של הקבוצה, חל שיפור ברווח הנקי המאוחד ובשיעור התשואה על ההון, בעיקר כתוצאה מהרחבת הפעילות בסקטור השקלי הבלתי צמוד, וכן בעקבות צעדי ההתייעלות שננקטו מאז ראשית שנת 1987.

הרווח הנקי המאוחד של הבנק במחצית הראשונה של השנה הסתכם ב־44.5 מיליון ש"ח, לעומת 30.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

באי.די.בי. פיתוח, העומדת בראש ענף ההשקעות של הקבוצה, חלה בתקופה האמורה ירידה ניכרת ברווח הנקי המאוחד, כתוצאה מהאטת הפעילות במשק, הירידה במרווחי הפעולה והצורך להתמודד עם הבראת מפעלים וסגירת חלקים מפסידים בפעילותם.

הרווח הנקי המותאם המאוחד של אי.די.בי. פיתוח במחצית הראשונה של השנה הסתכם ב־7.4 מיליון ש"ח, לעומת 13.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

כדי למנוע המשך אי־הוודאות לגבי עתיד השליטה של אי.די.בי. ושל מערכת הבנקאות בכלל, על הממשלה להיכנס ללא דיחוי למו"מ מיידי עם בעלי השליטה הקיימים — נאמר בהודעת הבנק. על הממשלה למצוא בהקדם פיתרון מניח את הדעת, שיביא להקטנת הוצאותיה בגין אחזקת המניות הבנקאיות שיירכשו מן הציבור. על הממשלה ובנק ישראל להימנע מהלאמת המערכת, או מהתערבות בניהול עסקי הבנקים ובחירת דירקטורים ומנהלים, ולתרום ליצירת תנאים מתאימים להמערכת ושגשוגה.

בעלי השליטה בקבוצת אי.די.בי. הודיעו לממשלה על הסכמתם להיכנס למשא־ומתן ענייני ומהיר לרכישת חבילת מניות נוספת על־ידם, להשוואת זכויות ההצבעה של מניות אי.די.בי ולמכירת מניות לציבור הרחב.

פינה חמה ללב"י
הקרן למען בטחון ישראל
השבוע
לחינוך בצה"ל:
מר אלי שלוש מראשון־לציון תרם 1,000 ש"ח לקידום החינוך בצה"ל
תרומת המושב:
★ משואות־יצחק, מושב שיתופי להתיישבות של הפועל המזרחי
500 ש"ח
תרומה צעירה
★ ילדי תנועת הנוער הדתית „סיני" מלונדון שביקרו בארץ במשך הקיץ
360 ש"ח
היום יותר מתמיד - תן לבך ללב"י
לב"י
קרן לב"י: רח' ד' (ארניא) 17, הקריה, תל־אביב 64734

מודל 88

75 אלף מכוניות על הכבישים

מספר כלי הרכב החדשים שעלו בשנת המודל 1988 על הכבישים יגיע ל־78 אלף — כך עולה מסיכומים של רישוי כלי רכב שנערכו עד סוף חודש יולי.

מן הנתונים מתברר, כי עד סוף החודש עלו על הכבישים 74,002 מכוניות, אולם יש עדיין יבואנים המשווקים מכוניות משנת המודל 1988. ההערכה, לפיכך, היא שמספר המכוניות משנת מודל זו שיעלו בסופו של דבר על הכבישים יגיע ל־75 אלף.

התפלגות כלי רכב אלה היא כדלקמן: כ־60 אלף הם כלי רכב פרטיים (81.5% מכלל כמות כלי הרכב שעלו על הכבישים), 12,560 הם בקטגוריה של רכב מסחרי (כ־17 אחוז), 1,171 מכוניות הן מוניות (1.58%), 298 אוטובוסים, המהווים 0.4 אחוזים מכלל כלי הרכב שעלו על הכבישים.

בין יבואני הרכב, סובארו ממשיכה לצעוד בראש הרשימה. 18,023 מכוניות סובארו עלו על הכבישים ומהווה 24.35% מכלל כלי הרכב. חברת דוד לובינסקי (סיטרואן וסובארו) במקום השני, עם 10,473 מכוניות (14.15% מכלל המכירות), פיאט במקום השלישי, עם 7,083 מכוניות (9.57%) פורד במקום רביעי, עם 6,143 מכוניות (8.3%), צמפיון מוטורס במקום החמישי, עם 5,173 מכוניות (7.26%) ורנו במקום השישי, עם 3,595 מכוניות (4.68%).

מספר מכוניות הדלתא הרומניות שעלו על הכביש בשנה האחרונה הוא 2,622 והן היוו 3.45 אחוזים מכלל הרכב החדש שעבר רישוי בשנה זו.

אייל שגב

אנרגיה חליפית

חוות־רוח בגולן

30 מיליון דולר יושקעו בשלוש השנים הקרובות בהקמת 9 חוות־רוח באתרים שונים בגולן. למימוש הפרוייקט הוקמה חברה בשם „מי גולן אנרגיית רוח", בה שותפים יזמים מקומיים בראשות ד"ר אברהם מלמד ומשקיעים מאירופה, וכן אגודת המים „מי גולן" שבבעלות הישובים בגולן.

עידן הראל, מנכ"ל „מי גולן", מסר כי חוות הרוח ינצלו רוח למקור אנרגיה חליפי. לדבריו, הקמת הפרוייקט תתרום לשיפור התשתית הכלכלית של האיזור, על־ידי הבאת משקיעים זרים ויצירת מקורות תעסוקה חדשים.

הפרוייקט נהנה מתמיכת משרד האנרגיה.

טכס הנחת אבן הפינה למפעל הראשון יערך בחודש אוקטובר.

חיים מרגלית

מינויים בבנק טפחות

■ אורי מועלם נבחר על־ידי דירקטוריון בנק „טפחות" להנהלת קופות הגמל שליד בנק „טפחות", כאיש ציבור בהנהלת הקופות, לצידו של פרופ' דוד לבהרי, מבחירי הכלכלנים במדינה.

מועלם, רואה־חשבון עצמאי, כיהן עד לפני כשנה כסגן המנכ"ל בבנק ישראל לנושא שכר וגימלאות. עודד איתן, נתמנה לתפקיד מנהל השיווק של בנק טפחות. איתן, עובד בכיר בבנק, מאז 1967, כיהן בעבר כסגן המנכ"ל וכמנהל סניף ירושלים של הבנק.

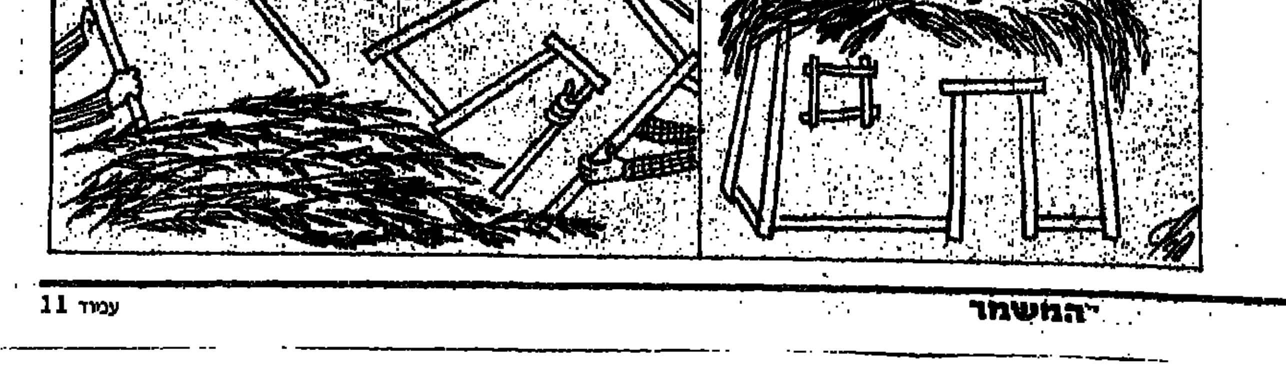

מפוף ומשם

קצת היסטוריה

להיט כבד, אבל מצליח

עופר ניר

אמרנו פעם, נאמר פעם נוספת ובלי ספק, ייצא לעמוד על התופעה הזאת שוב בעתיד: הטלוויזיה באנגליה, או ליתר דיוק, תשדירי־הפרסומת המוקרנים שם, מהווה תמריץ יוצא מן הכלל לחברות התקליטים לעשות כסף מלהיטים ישנים. ההשקעה מינימלית והרווח אדיר. תשדירי־פרסומת למכנסי ג'ינס, לבירה ומה לא, ששילבו להיטי פופ וריתם־אנד־בלוז משנות ה־50 וה־60, עודדו את חברות התקליטים להוציא את השירים האלה, בהדפסה מחודשת, לשוק הבריטי. וכך, שב מארווין גיי, נט קינג קול ועוד, בדלת האחורית, למצעד המזמרים הבריטי.

הלהיט האחרון, שעשה את הדרך מן הפרסומת בטלוויזיה אל חנויות התקליטים, הוא שיר של להקת „ההוליס", משנת 1969, ושמו „הוא אינו כבד, הוא אחי". השיר הזה שולב בקמפיין של מבשלת בירה מפורסמת ועורר את מיצי הנוסטלגיה אצל הצופים. ההמשך ידוע. „הוא אינו כבד" לא הצליח, בינתיים, להגיע למקום הראשון באנגליה. בסיבוב הראשון, לפני 19 שנה, הסתפק במקום השלישי (שביעי בארצות־הברית). „ההוליס" הגיעו רק פעם אחת, בקריירה שלהם, לצמרת המצעד הבריטי, בשנת 1965, בלהיט „אני חי". אבל, לא פחות מ־16 מלהיטיהם, הגיעו אל עשרת הראשונים במצעד וזה יפה בהחלט. בסך־הכל נרשמו לזכות הלהקה 27 להיטים ששהו, בסיכום, 290 שבועות במצעד.

עד כאן הסטאטיסטיקה ומכאן לעובדות. „הוא אינו כבד הוא אחי" הושפעה מכרזה למסע־התרמה למען נפגעי שיתוק־ילדים. בכרזה נראה נער, הנושא ילד קטן ממנו על כתפיו ואומר „לא, הוא אינו כבד. הוא אחי". טקסט ישיר, פשוט ומרגש, שהפך לנושא להיט גדול, קרוב לוודאי אחד הידועים ביותר של „ההוליס".

להקת ה„הוליס" — לעשות כסף מתקליטים ישנים.

הלהקה הוקמה בשנת 1962, במנצ'סטר, על־ידי חברים משני הרכבים מקומיים. שתי גירסאות בענין השם שבחרו לעצמם. אחת, „הוליס" על שם עץ האדר. שנייה, כמחווה לזמר המנוח באדי הולי. ההרכב, מכל מקום, מנה את אלן קלארק, טוני היקס, אריק היידוק, דן רטבון וגראהם נאש. מאז ועד היום (והלהקה עדיין מופיעה, בערבי נוסטלגיה, כשמבקשים ממנה), חלו כמה שינויים בהרכב. המשמעותיים ביותר היו פרישתו של גראהם נאש לטובת הרכב העילית האמריקני „קרוסבי סטילס ונאש", והחלפתו בטרי סילבסטר. אן קלארק פרש בראשית שנות ה־70, אבל חזר כעבור שנה. עיקר ההצלחה של הלהקה היה בין השנים 1964־67, בזכות להיטים כמו „הנה אני מתחיל שוב", „אני חי", „הבט מבעד לכל חלון", „תחנת אוטובוס", „קרי אן" ועוד. אחר־כך טפטפו הלהיטים לאיטם והברז נסתם סופית בשנת 1974, לאחר להיט גדול ושמו „האוויר שאני נושם".

סימן־ההיכר של „ההוליס" היה ההרמוניה הנפלאה שבין קולות חבריה, בעיקר קלארק־נאש וקלארק־סילבסטר. הרמוניה שכזו היתה גם סימן ההיכר של הצמד „האחים הצדקניים", הרכב אמריקני ידוע ופופולרי מאוד בשנות ה־60, הזכור עד היום בזכות להיט קלאסי — „איבדת רגש אהבה זה".

מה הקשר? יש קשר. חבר הצמד לשעבר, ביל מדלי, הקליט גירסה משלו ל„הוא אינו כבד הוא אחי", מבלי שידע כלל על תשדיר־הפרסומת לבירה ועל הכוונה להוציא את הביצוע המקורי לשוק. כרגע, מתמודדות שתי הגירסאות במצעד הבריטי וזו של ההוליס, מנצחת ללא מאמץ. לגבי מדלי, זהו תסריט מוכר. הוא טוען שבזמנו, בשנת 1969, הוצע לו לשיר את השיר הזה, אך הוא סירב, משום שחיפש להקליט שיר עם קליט יותר. „ההוליס" הקליטו ועשו להיט. עכשיו, חזר התרגיל הזה על עצמו.

מדלי זכה לפני חודשים אחדים ללהיט גדול, „בילוי נפלא" (TIME OF MY LIFE), מתוך פסקול הסרט „ריקוד מושחת". הוא שר את הלהיט הזה יחד עם הזמרת ג'ניפר וורנס. עבודה בצמד היא, כנראה, המתכונת המצליחה ביותר בשבילו. ראה הצלחת „האחים הצדקניים" (וחברו לצמד היה בובי הטפילד, שלא היה אחיו ואולי גם לא היה צדקן...). מדלי, בן 48, עדיין לא איבד את התקווה ללהיט סולו, ממש סולו, גדול ומצליח.

אגב, לחובבי טריוויה, קשר נוסף עם „ההוליס". מדלי והטפילד נפרדו בשנת 1968, אבל שבו והתאחדו כעבור שנים וזכו להצלחה גדולה בלהיטים „ספר זאת לאנשים" ו„רקיע רוקנ'רול". מאז, נפרדו דרכיהם. זה היה ב־1974, שנת הלהיט האחרון של ההוליס, עד עכשיו.

מופע

קליק חוזר

להקת „הקליק" זכורה לטוב לקהל הבל החודש של ראשית שנות ה־80. להקה שיוצאת מן המרתפים והמועדונים הקטנטנים והגיעה עד לקהל מאוחד יותר, בשני תקליטים ובעשרות רבות של הופעות. „הקליק" שבה לשלוש הופעות, בהרכבה המקורי, באולם חדש, „זמן אמיתי", בתל־אביב.

את ההופעות יזמה חנות „האוזן השלישית" והיא גם תפיק סרט וידיאו ותקליט חדש, שיוקלט בפני קהל. הרכב „הקליק" מונה את רני רוזן (זמר), אלי אברמוב (גיטרה), עובד אפרת (הזכור למעריצים הוותיקים משמו „ממתחתיתי" עובי ספר), (מנגן באס) ו[illegible] גולדברג. רוזן כתב את הטקסטים, שהיו שונים מאוד מן המקובל באותה תקופה, בפופ הישראלי, פריקים למדי. אברמוב אחראי למוסיקה, שהיתה קליטה מספיק כדי להביא להיטים ללהקה, כמו „אל תדליקו לי נר", „אינקובטור", „אגר" ועוד.

שלוש ההופעות, כאמור, ב„זמן אמיתי" (רח' אילת 22 בתל־אביב) — 19.10 בשעה עשר בלילה, 21 ו־22 באוקטובר, משעה 22.30.

נוסטלגיה מסוג אחר.

ע.נ.

ספר

טולידנו, לאורך השנים

לאבי טולידנו יש סיבה למסיבה בשלת תקליט חדש, „ישמור שמו וספר" שבו מלים ותווים ל־15 שירים שביצע או כתב לאחרים, מאז ראשית דרכו בשנות ה־60, ועד היום. „עוד יפים הלילות במבצע", כך נקרא הספר, [illegible] הסטוריה למוסיקה [illegible] מפעלי תרבות וחינוך של [illegible] גם שלומים שלו [illegible] הספר הזה אינו [illegible] אבל יש בו [illegible] השיר הראשון הוא „שורשים" [illegible] בפרק השלישי, שירים מראשית הקריירה שלו, כמו „זוהי יפה" [illegible] ועוד. בפרק זה, גם [illegible]

להיטים שהתפרסמו בביצועם [illegible] והולחנו על־ידי טולידנו, כמו „חי" (שמוליק חוזה), „לחיים" (חיים משה) ו„עוד נגיע" (ירדנה ארזי).

אורה מגור, שכתבה הקדמה לספר [illegible] הקדמה אחרת של ירדן [illegible] שלום [illegible] [illegible]

תקליטים

קישוט

יוסי ונונו

חיים משה „נשבע"

חיים משה לא מסתיר את העובדה, שהוא רוצה להיות יורש גאון. בינתיים הוא עושה את זה בהצלחה חלקית. בדרך להפוך לגאון הולך משה ומאבד את הייחוד שלו. הוא כבר לא כל־כך זמר מזרחי וגם לא כל־כך זמר של אמצע הדרך, הוא תקוע במקום כלשהו באמצע, יכול להיות שכרגע עקומת המכירות שלו מעידה, אבל נראה לי שבטווח הרחוק זה יתנקם בו.

בתקליט הנוכחי עטף משה את עצמו בשמות כמו יצחק קלפטר, שם טוב לוי, אהוד מנור, שמרית אור — שמות שאמורים לתת לו את הלגיטימציה המיוחלת של הזרם המרכזי. האמת, הם לא תרמו יותר מקישוט. [illegible] המפיק המוסיקלי הוא זאיר קליינר, בחירה נכונה. קליינר משך לכיוון כל המשפחה, [illegible] והעיקר שכולם יוכלו להקשיב לו. [illegible]

חבל. יש לחיים משה קול מצוין, והוא יכול לעשות באמצעותו דברים משגעים. אבל כנראה שהרצון להפוך ליורש גאון חזק יותר מן העובדה, שהוא יכול להיות סתם חיים משה...

טובה. מתקליט לתקליט זה משעמם יותר, נפוח יותר, מיותר. מאז יולי [illegible] לא מצליח הולך לחזור אל עצמו, [illegible] להם שירים טובים, לא יותר. [illegible] שאמורה להיות אחראית על [illegible] כישלון.

הרעיונות של וולך טובים: להבליא בין רוק, פופ, ג'אז, בלוז, מוסיקה [illegible], התוצאה משאירה אותו עם כוונות טובות חסרות מימוש. לא מספיק לאסוף סגנונות שונים ביחד, צריך שיקרה להם משהו. [illegible] לא קורה כלום, [illegible] בליל של [illegible] ללא מטרה.

יש בעשייה של וולך הרבה התחכמות שלא לצורך, כמו יולי, הוא מנסה להראות כמה הוא יודע, ורואה את ההשכלה המוסיקלית הנרחבת שלו בכל קטע בתקליט. סוד אחד הוא לא למד — סוד התמצות. [illegible]

בדרך למרכז

נר לי

[illegible] גלילה שורדיאם [illegible]

תתחכמוני

[illegible]

קלטת

נשמה ספרדית

עופר ניר

חוזה פליסיאנו — „להיטים גדולים" (אר.סי.איי)

פליסיאנו, בן 48, ביקר פעמיים בישראל, עיוור מלידה, יליד פורטוריקו שגדל בהארלם. נגן גיטרה אקוסטית מדהים בכשרונו, בעל קול מיוחד, לא משוחרר ממבטא לאטיני, מסולסל מאוד. בשנות ה־60 וראשית ה־70 היו לו כמה להיטים גדולים, אחר־כך נסוג מעט מן המצעדים לטובת הקהל יותר מבוגר והלאטינו־אמריקני. בקלטת הזאת כלולים 14 שירים ובהם, המוכרים והיפים ביותר. הם ביצועיו ל„קליפורניה חלומית", „הציתי בי אש", „סוזי קיו" ו„יש לי אשה" וגם להיטיו שלו, כמו „גשם" ו„גורל".

לכל חובבי הנוסטלגיה, למי שמעריך נגינת גיטרה טובה ולמי שעדיין זוכר ואוהב את חוזה פליסיאנו. פופ־נשמה ספרדי במיטבו.

קומפקטי

גאון בקומפקט

שני תקליטים של יהורם גאון יצאו לאחרונה על גבי תקליטור (קומפקט־דיסק). מדובר ב„אמצע הדרך" ו„אלף נשיקות... כן כן", בהוצאת „ניק" ובהפצת „איסטרוניקס". לדיסקים מצורפת גם חוברת עם מילות השירים בעברית ובתרגום פונטי לאנגלית, צרפתית וספרדית. בקיצור: אטרקציה לתיירים יהודים.

ב„אמצע הדרך", נמצא שירים כמו „לא תנצחו אותי", „בפרדס ליד השוקת", „כואב נשוב אל הטנגו", ועוד. ההפקה המוסיקלית של [illegible] ודורי רוזנטל. בדיסק האחר, שירים כמו „אלף נשיקות", „כן כן", „ואולי אותה שתיקה" ועוד. רמי לוין אחראי להפקה המוסיקלית.

ארץ־ישראל הישנה והקומפקטית

חברת „פונוקול" הוציאה שוב את „ארץ ישראל הישנה והטובה, חלק ג'" של אריק איינשטיין. למעריציו של איינשטיין, זה תקליט הנוסטלגיה האולטימטיבי. [illegible] שלו. כותב שורות אלה, הגם שאינו נמנה עם מחנה מעריציו של הזמר, נוטה להסכים. מרכיב את הדיסק הזה, הלהיט הנמכר ביותר של איינשטיין, המוכר ביותר והאהוב ביותר — „עטור מצחך זהב שחור". שירים נוספים שבגללם כדאי להאזין הם: „הכל המסטולה", „זמר אהבה לים", „עין גדי", „השיטה" וגם המחולה המשעשעת במבטא פולני „אתה ניפגש".

ע.נ.

לאן נעלם המגהץ?

נראה שבחגים לא צריך לערוך תצוגת־אופנה. כולם כל־כך עסוקים, שלמארגני תצוגת האופנה של „מים לגוט" ו„ווי סגו" לא היה זמן לעבור עם מגהץ על הבגדים היקרים, שהוצגו דוגמניות הצמרת. למראה מקומט אצל מים לגוט אינו רגיל, שהרי היא תמיד שמרה על שלימות, לפי כל המוסכמות האירופיות. גם הדגמים היו שונים, למרות שבחלקם הם יפים ומיוחדים.

עד עכשיו רוב הקולקציות פנו לבילאים קצת מיושבים. בגדים ל„ליידי". חצאיות באורך שאנל, חולצות בעלות צעיפים וצווארוני־שאל, מעט מכנסיים, שמלות שכל אשה אוהבת להתהלך בהן. הפעם עשו הורדה בגיל. שמלות קטנות בצבעי השלכת, חום עדין, מעט בז', שני חלקים או שמלת הנערה הטובה בעלת חצאית מכווצת השרוול וצווארון צמוד. יפה ומאוד מתאים לצעירות.

במיוחד אהבתי את הטריגים. שני חלקים, חצאית־מיני, חולצה ארוכה כמעט עד לאימרת החצאית. לבלייזרים, לג'קטים ולבולרו מצורפות חולצות מאוד יפות בעלות המראה הספורטיבי־אלגנטי וחצאיות או מכנסיים במראה הצעיר. חידושים ראינו בבגדי הג'ינס, על־ידי צירופי בדים דמויים פרווה במראה הפנתר. הללו הופכים אופנתיים ויוקרתיים.

חצאיות־המיני הן בעלות קלוש מלא, והפנים של האימרה מרופדת בבד „פלויש" בדגם פנתר. הפלויש כבר כבש לפני שנה את האופנה. הוא הרבה יותר זול מאשר פרווה. קלוריסט אפילו הציגה חצאית מגולגלת מפלוישה, בצירוף חולצה שחורה ארוכה. לצעירות בעלות קונטו בנק כלי אוורדרסט — ממש מקסים ומרשים.

בגדי הערב כבר גולשים לאלגנטיות־יתר. חצאית חלקה תחרה חלקה סטין. מוסלין, בהדפסים צבעוניים, חליפות במראה שאנל, חצאיות בעלות תחתיות כפולות מבד טול לא פעם דומים לבדי ריפוד מאוד אלגנטיים. אפילו האימוניות אלגנטיות ויפות. הצבעים שלהן, אוף וייט, עם קישוטים סביב לכיסים וצווארון.

הפלויש לא נמצא רק בקישוט. היפה מכל היו הג'קטים מפלויש, לבן, חום, כחול ושחור. כל אשה נראית קצת „דובית" במעיל כזה... אבל דובי שחם לו וטוב לו. המחירים תמיד נעים בין 350 ל־900 ש"ח. אמרתי כבר, מיז לגוט מיוחדת, אבל לא זולה.

חיה יוסף

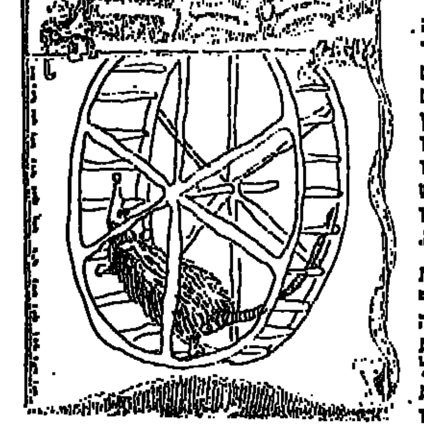

החגים עברו,
האולימפיאדה עברה,
אולי נעבור גם
את הבחירות...

מי מפחד מבאבאקו?

[illegible] קצת פחדנו מהדבר הזה. מרדכי [illegible] כולו רווי התרגשות, שזה הפרי [illegible] את עגלת החקלאות התקועה שלנו [illegible] וחילק לכל אחד באבאקו אחד. זה [illegible] דלעת מאורכת בעלת חמש צלעות, [illegible] בקצה. כל פרי שוקל בערך קילו.

[illegible] שחולק לנו היה עדיין ירקרק והוזהרנו [illegible] בו עד שלא יצהיב כולו. כל אחד [illegible] עם הבאבאקו האישי שלו וחיכה [illegible] האות. והנה הבאבאקו שלי הצהיב [illegible]. אפילו שמץ של ירוק לא היה בו.

[illegible] את כל המשפחה, הצבתי את הפרי [illegible] יפה והתכבתי אותו בדחילו ורחימו [illegible]. הרי אומרים עליו, על הבאבאקו, [illegible] משתגעים עליו, שמלונות הפאר [illegible] בו. ו... משלמים בשביל כל קילו [illegible].

[illegible], אמרתי, „תארו לעצמכם שאתם [illegible] כעת ב„הילטון" פריס. מנה ראשונה: [illegible] כל אחד וחטף את הפלח שלו, [illegible] אל פיו, טעם, בלע, ואמר: „איחסו" מה [illegible], זה היה באמת איחס. חמוץ, ובכל [illegible] וכלי ניחוח של פרי. הפרי הזה באמת [illegible] ניחוח, כולו מיץ נוטף, אבל... לא [illegible] מה עושים? לא אני ארים כל־כך מהר [illegible] אם באירופה נהנים מן הבאבאקו, גם פה [illegible] ליהנות. תוכה היא. ובכן, הלכתי אל [illegible], כהן הבאבאקו במקום, והתגרבתי [illegible] ניסויים עם הפרי. ארסק אותו, אקצץ [illegible], אבשל אותו ואחמיץ אותו עד שיאיר לי [illegible] מכאן התחילה בביתי תקופה מרתקת. [illegible] הבאבאקו מרדכי השפיע עלי פרי [illegible], ואני יצאתי למלחמה. מה אגיד לכם... [illegible] ברכה בעמלי. כשיודעים איך לדבר אל [illegible] הוא נענה והופך למעדן.

[illegible], רקחתי מרקחת. אירן קילו באבאקו [illegible] לריבועים, ¼ קילו סוכר, חצי כוס מיץ [illegible] ובישול מהיר על אש גדולה. תוך זמן [illegible] לי מרקחת צהבהבת, שקופה כמו [illegible] טובות וטעימה להפליא. אחר־כך [illegible] גם ריבה. פשוט ריסקתי את הבאבאקו [illegible] בבלנדר (בבאבאקו אוכלים את הכל. גם [illegible] הקליפה, וגרעין או גלעין אין לו.) לקחתי [illegible] כוס רסק, כוס סוכר ומיץ מלימון גדול [illegible] ריבה טובה מאוד. הבכור שלי, [illegible] לא לגעת יותר בבאבאקו, אומר [illegible] מצוינת, ומורח כל יום. [illegible] ואוכל באבאקו עתה, מעודדת מן [illegible], הכנסתי את הבאבאקו לסלטים.

[illegible] הוא ממש חגג. הסוכר והוורמוט [illegible] על הפירות החתוכים, נספגו כולם [illegible] של הבאבאקו וכל טעמי וריחות [illegible] נמוגו בו. מומלץ לכם, (אם [illegible] לכם איפעם באבאקו.) גם בסלט חסה [illegible] הוא הדגיש כמו בבית, וסלט [illegible] זה ממש חוויה.

[illegible] אתם שואלים? ובכן: קחו כמה [illegible] מכובס (מבושל במרק) חתכו [illegible] קטנות, הוסיפו מלפפון חמוץ חתוך, [illegible] באבאקו חתוך, בצל קצוץ, [illegible] קורט סוכר, קצת חומץ והרבה [illegible] את הסלט הזה אפשר למלא בתוך [illegible] או בתוך עגבניה, או בחצי מלון קטן. [illegible] גינוני טקס הוא טעים מאוד.

[illegible] גולת הכותרת. „עוף צלוי [illegible]" ובכן, קודם־כל מבשלים באבאקו [illegible], פרוס לפרוסות ב־3 ספלים מים וכוס [illegible] כ־15 דקות. את העוף מטגנים יפה [illegible] בשמן (כמובן חתוך למנות) מוציאים [illegible] את הבצל החתוך שמים על תבנית, על [illegible] את מנות העוף. את העוף מורחים יפה [illegible] והרדל. שופכים לתוך התבנית ספל [illegible] הבאבאקו וחצי ספל יין לבן. על העוף [illegible] את כל הכבודה בניר פרגמנט וחצי [illegible] יין לבן. על העוף מסדרים יפה את פלחי הבאבאקו המבושלים, מכסים את כל הכבודה בניר פרגמנט ושולחים לתנור לשעה. אחר־כך מורידים את הנייר ונותנים לעוף להשחים בחום גבוה עוד כרבע שעה. אחרי זה אתם באמת כבר לא צריכים את „הילטון". גם המיץ שנשאר לא ילך לאיבוד, חס וחלילה. תדללו אותו במים ויין, הוסיפו לו קוביות קרח והגישו שתיה מתאימה ליד העוף. עכשיו עוד שימוש לאותו לפתן שבישלנו. בשלו את הבאבאקו כמו בשביל העוף, אבל הפעם תצא מזה עוגה.

קחו תחתית של עוגת טורט, או כל תחתית עוגה אחרת. בשלו פודינג מכוס חלב, כף גדושה אבקת פודינג וניל, כף סוכר וביצה אחת. הרתיחו את החלב עם הסוכר, ערבבו את הפודינג עם הביצה וקצת מים קרים ושפכו אל החלב הרותח. את הקרם הזה מרחו על תחתית העוגה. על זה באות פרוסות הבאבאקו בצפיפות. מורחים למעלה ג'לי בזק והכל הולך לנוח במקרר. עם תגישו את זה בקצפת — אם הבאבאקו לא יכעס עליכם. הוא אוהב קצפת.

אחר־כך עשיתי חמוצים מבאבאקו. החמוצים נוסח מלפפון חמוץ לא הצליחו לי. שוב חזר האיחס. הפרי הזה לא הולך בלי סוכר. אז הלכתי על חמוץ מתוק, וזה היה נחמד. ובכן: ¼ ליטר חומץ ¼ קילו סוכר, כפית זנגוויל וחצי כפית קינמון וקצת צפורנים שלמים. 2 קילו באבאקו חתוך לחתיכות. מחממים בסיר את הכול, פרט לבאבאקו. כשזה רותח מכניסים את הבאבאקו ומבשלים ¼ שעה. מוציאים את הבאבאקו בכף מחוררת לתוך הצנצנת ונותנים למיץ לרתוח עד שיישאר ממנו ¼ הכמות. שופכים על הפרי שבצנצנת, סוגרים ומגישים ליד בשר. (אוי, שכחתי, צריך גם כפית מלח.) רצוי לאכול רק כעבור שבוע.

ומה היה שיא השיאים? שיא השיאים היה הצ'אטני מבאבאקו. רבים מכם ירימו כעת גבה וישאלו מה הדבר המפחיד הזה. ובכן הצ'אטני הוא מרקחת הודית, המוגשת ליד כל אוכל כמעט. בשר, דגים, סנדויצ'ים. זה חמוץ ומתוק ומתובל ופשוט מטרף. מרדכי, הכוס, דווקא לא אהב את זה, אבל אצלי זה הלהיט. אגב, למען ההשכלה הכללית שלכם: צ'אטני אפשר לעשות מכל פרי ומכל ירק. ההודים האמיתיים אוהבים אותו רק ממנגו. אבל זה רק מפני שלא טעמו צ'אטני של באבאקו. ובכן: 1 קילו באבאקו קצוץ, שלושה בצלים גדולים קצוצים, ¼ כוס מיץ לימון, 2 כוסות צימוקים, כוס אגוזי פאקן קצוצים, כפית מלח, ½ כפית זנגוויל וחצי כפית קינמון, וגם ¼ כפית צפורן טחון, ¼ ליטר חומץ וכוס וחצי סוכר. (רצוי סוכר חום.) מבשלים את הכל כשעתיים ובוחשים מפעם לפעם. (אורח זה ייחודי) כשהצ'אטני מסמיך, שמים אותו בצנצנת. אפשר לאכול מיד, אבל זה מפתח ניחוחות במשך הזמן. כשאתם תגישו צ'אטני בארוחה התגיגית שלכם, תהיו על הסוס. עד שיהיה לכם באבאקו תעשו זאת מאגסים או תפוחים. אבל אולי יש לכם מטע מנגו אם כך, הזמינו אותי לצ'אטני.

עכשיו כמה נתונים מדעיים על הבאבאקו: פרי סובטרופי, ללא גרעינים. בעל תכונות של השתמרות ממושכת. צריך לגעת בו רק אחרי שהוא מצהיב כולו. המצמץ וריאטמי. מכיל פפסין צמחי המשפר את העיכול, ויטמין C ברמה גבוהה ומינרלים חשובים. הוא פרי עסיסי מאוד וניתן להכין ממנו שתיה וסלטים.

אגב שתיה: הכניסו את הבאבאקו לבלנדר עם קצת סוכר, (אפשר גם להוסיף בננה, או אפרסק) הוסיפו מעט יין או ליקר והרי לכם שתיה קרה ומהנה. במיוחד אם לא תשכחו להוסיף קוביות קרח.

זה כל מה שאני יודעת על הפרי המופלא. שכאמור, צריך להוציא את עגלת המטעים מן הבוץ. צריך רק קצת כוח המצאה, אומץ לטעום כל דבר והרבה אמונה. ולא לשכוח את התבלין העיקרי, שהאמהות שלנו היו מוסיפות לכל תבשיל שלהן: אהבה!

גרדה כהן

אם דג — שיהיה מעדן

כאשר פתחו את „דג ברשת", ברחוב דיזנגוף בתל־אביב, טיפה דרומה מבית המהנדס, זאת אמורה היתה להיות מסעדה עממית מאוד, בסטייל „פאסט פוד", עם שירות עצמי, תצלומי־ענק של המנות, שמחיריהן שווים לכל נפש ותוספות פשוטות כמו צ'יפס, סלט ירקות או מחית תפודים (מאובקת). היה מבחר לא קטן של מאכלי דגים, ולכולם טעם די דומה של דג קפוא שהופשר. האנשים לא התלהבו.

הישראלי המצוי לא מת על דגים. אפילו בצה"ל ובפנימיות מרימים ידיים. הצבר האנגלופיל מעריץ את התיאטרון האנגלי, מתלהב מהכדורגל האנגלי, מתעניין ברכילות מן הארמון, משלב מלים אנגליות בכל שיחה ומסמך, שותה תה (ארל גריי) בחלב, ואם לא היה מתבייש — היה יוצא בקיץ לרחוב עם מטריה. אבל „פיש אנד צ'יפס" הוא לא קונה. מעדיף פלאפל, סטייק, המבורגר, אפילו נקניקיה בטעם צמר גפן. דגים הוא אוכל רק בבית, בשביל הבריאות או במסעדות המתמחות באתרותיים. אם דג — או שיהיה מעדן.

מעדן דגים זה יחסי. פעם נחשבו לכזה סרדינים משמן עמוק, שהוגשו בעוגה במסעדות דייגים של עכו, וחיפה ויפו, הגושש (לפני שקראו לו אמנון) בטבריה, או — להבדיל — „גפילטע פיש" אמיתי במסעדה המתמחה באוכל יהודי. היום דג מעודן הוא נוסח צרפת, או מרוקו, ארגנטינה או ספרד והכסיס — בכל מקרה — אינו סתם „דג", כי אם הטבון או פורל, בורי או לוקוס, אמנון או ורדינון, סול או נסיכת הנילוס. לא תמצא מסעדת־יוקרה, הרושמת בתפריט קרפיון, כסיף, הליבוט או בקלה. אולי מפני שהם זולים יחסית...

כך או כך, ב„דג ברשת" תפסו את הפריגנצ'ים ועשו מהפך. הורידו את התצלומים של המנות המוכנות, ביטלו את כל הסממנים של קפטריה, החליפו תפאורה לאלגנטית יותר והפקידו את הדגים בידיו האמונות של השף חיים כהן. עתה מתנוססים על לוח התפריט שבחלון שמות מאכלים מעניינים, כמה אצבעות הזהב (זה „השרימפס" הכשר), נסיכת הנילוס הכחול; שופים ממולאים לוקוס וכן הלאה. כיד הדמיון הטובה על השף כהן, המשקיע בדגים הרבה יצירתיות ומה שיוצא לו ראוי לשולחן מלכים. הוא משלב דגים עם גבינה צהובה, פירות וירקות, מוסיף רטבים המעניקים פיקנטיות או מתיקות, משקיע גם בצורת הגשה. המנות מתקבלות גדולות, משביעות, רק מי שמאוד־מאוד רעב יבקש גם צ'יפס.

המחירים של „דג" כמנה עיקרית נעים בין 20 ל־30 ש"ח, והוא כולל גם סלטים חופשי מהבר. המונח „סלטים חופשי" מקובל מאוד במסעדות, ולפעמים הוא מעורר בעיות, כי אם אחד הסועדים מזמין מנה רגילה וחברו מסתפק במרק (4.5 ש"ח), דג ממולא מנה ראשונה (4.5) או פישבורגר לילד (6), אין ספק שהוא ישלח מזלג אל צלחת הסלטים של היושב מולו, כפי שמקובל במקומותינו והדבר עלול לעורר ויכוח. לא ב„דג ברשת" — אמרו לנו, אבל לא הזדמן לנו להעמידם במבחן.

לילדים מוצעות מנות קטנות של מה שהם אוהבים („אצבעות", 9 ש"ח, פי 10 שניצל — 6 ש"ח); לשומרי משקל מוצעים הליבוט ונסיכת הנילוס (14 ש"ח) בלי גבינה צהובה ורוטב שמנת; יש מגוון מנות ראשונות (מ־4.5 לדג ממולא והרינג, ועד ל־12 לשלושת דגים מעושנים); 3 סוגי מרקים (4.5) ומנות אחרונות סטנדרטיות (מוס וכו') מבר של סלטים אפשר לקבל מנה (3־4.5), או לקחת מהם חופשי, ללא הגבלה, תמורת 12 ש"ח. מקבלים לחם טרי, מעניין, בשני צבעים, כמו עוגת שיש ורטבים טובים מאוד.

לפי חישוב גס — ארוחה לשניים, כולל יין ומשקאות קלים, תסתכם ב־50־70 ש"ח. זאת מסעדה כשרה, לכן אין כה פריים, אבל מאכלי הדגים שלה מעוררים, מעודנים, בסגנון ישראלי; הדגים — דליקטס, כל השאר, כולל סלטים — לא משהו לכתוב הביתה.

(צב"ש)

השף חיים כהן ונסיכה (בצלחת)

בורי נוסח דג ברשת

6 דגי בורי במשקל 200־250 גרם כל אחד; 100 גר' עגבניות חתוכות לפרוסות; 100 גרם בצל חתוך; 2 כפות כוסברה טריה קצוצה; 2 כפות פטרוזיליה טריה קצוצה; 2 לימונים מקולפים חתוכים לקוביות; 10 שיני שום פרוסות; לתיבול: מלח, פלפל, מיץ לימון, שמן זית; נייר כסף. (6 מנות).

מנקים את הדגים. פותחים פתח בגב, לאורך האידרה ומכניסים דרכו תערובת של שאר החומרים. משמנים נייר כסף ועוטפים בו את הדג. שמים בתבנית על מצע של מלח גס ואופים בתנור חם כ־20 דקות. מגישים בתוך הנייר, עם לימון פרוס.

נסיכת הסרט הכחול

2.200 גרם פילה נסיכת הנילוס, חתוך למנות; 300 גרם סלומון מעושן פרוס; 300 גרם גבינת גולן פרוסה; לתיבול: חרדל, מלח, קמח, לימון, ביצה, פרורי צנימים, או שקדים טחונים, או קוקוס.

חוצים כל פרוסת דג, מורחים בחרדל, מניחים בין שני החצאים פרוסת גבינה ופרוסת סלומון, מהדקים היטב, מתבלים, מקמחים, טובלים בביצה טרופה ובפירורים, מצפים היטב ומטגנים בשמן רדוד עד לגוון זהוב קל. מגישים עם פלח לימון.

שוחרר בן־ערובה אמריקני

(המשך מעמוד ראשון)

תחנת השידור הנוצרית „קול לבנון" מסרה, כי האיש ששוחרר הוא סינג, בעל מעמד של תושב־קבע בארה"ב. הוא נחטף ביחד עם שלושה עמיתים אמריקנים ב־24 בינואר אשתקד מהקאמפוס של הקולג' האוניברסיטאי בביירות, שבו הרצו כל הארבעה.

השלושה שנשארו

שלושת האחרים הם אלן סטין, 48, מבוסטון, רוברט פולהיל, 53, מניו־יורק וג'סי טרנר, 53, מבויז שבאיידהו.

„הג'יהאד האיסלאמי", ארגון מחתרת פרו־איראני, פרסם בשבת הודעה בה נאמר, כי ישוחרר אחד מבני הערובה במחווה של רצון טוב, משום שחלו התפתחויות פוליטיות חיוביות באיזור.

בחודש שעבר פרסם הארגון שלוש הודעות, בהן דרש צעדים חיוביים מצד וושינגטון לקראת הכרה בזכויות הפלשתינים.

בעבר דרשה הקבוצה לשחרר 400 אסירים ערביים בבתי כלא ישראליים, תמורת שחרור ארבעת בני־הערובה.

סינג בן ה־60 שוחרר לפני בניין שגרירות כווית במערב־ביירות המוסלמית, נמסר לידי משטרת לבנון ולאחר מכן לידי הכוחות הסורים ויצא בליווי קצינים וחיילים סוריים לדמשק.

מאמצים סוריים

שר־החוץ הסורי, פארוק אל־שארה, מסר אתמול בצהריים באו"ם על שחרורו הצפוי באותו יום של בן־הערובה והוסיף, כי סוריה עושה מאמצים רבים למען שחרור בני הערובה.

הסיפור על שחרור בן־הערובה הפך מיד לסיפור החדשות המרכזי בארה"ב, שהתחרה רק בחדשות על נחיתתה בשלום של החללית „דיסקאוורי".

דובר הבית הלבן, מרלין פיצווטר, מסר אתמול, כי הנשיא רייגן קיבל אתמול בבוקר דיווח ראשון על כך שאחד מבני הערובה ישוחרר. בדיווח, שהתקבל בוושינגטון מאחת משגרירויות ארה"ב במזרח־התיכון, על סמך מידע שנמסר על־ידי הממשלה שבה פועלת שגרירות זו — לא נמסר שמו של בן־הערובה וכן לא מתי ישוחרר והיכן. נמסר רק שהדבר עומד להתרחש. פיצווטר אמר, שלממשל אין לא ידוע אם מדובר בבן־ערובה אמריקני או אחר.

דובר הבית הלבן הטעים, כי ארה"ב לא שינתה ממדיניותה, לא נשאה ונתנה עם החוטפים ושום עיסקות לא נעשו. הוא הוסיף, בתשובה לשאלה, כי לארה"ב יש בדרך קבע אנשים במקום, המוכנים לקבל את בני הערובה, במידה שישוחררו.

סגנית דובר מחלקת המדינה, פיליס אוקלי, מסרה, כי לאור האפשרות שישוחרר בן־ערובה הוקמה במחלקת המדינה קבוצת עבודה במרכז המבצעים, כדי לטפל בנושא במידה שהוא אכן ישוחרר. גם היא, כדובר הבית הלבן, הדגישה, כי „לא היו שום עיסקות ושום מגעים ישירים". היא ביקשה להדגיש, כי „לדעתנו, שחרור בני הערובה הוא נושא הומניטארי. אלה שיש להם השפעה על המצב צריכים להפעיל את השפעתם עתה, כדי להבטיח את הגנתם ושחרורם המיידי ללא־תנאי. ובכך אני מתכוונת לא רק לבני הערובה האמריקניים, אלא לבני הערובה כולם".

בסה"כ נעדרים בלבנון 17 אזרחים מערביים, וסבורים כי רובם נמצאים בידי פעילים פרו־איראניים, הדורשים ויתורים פוליטיים מצד ארה"ב ומדינות אירופיות.

עיריית אום־אל־פחם
מיכרז מס' 88—8
לרכישת כלי־רכב

מוזמנות בזה הצעות לרכישת כלי־רכב וזאת על־פי המפורט להלן:
1. משאית לאיסוף אשפה, שני טרקטורים ושני מיכלים לשאיבת מי־ביוב וזאת כלהלן:
א. משאית לאיסוף אשפה מספר 077־857, סוג „פורד" שנת ייצור 1979, דגם 1614.
ב. טרקטור מס' 111־837, סוג „פרגוסון", שנת ייצור 1978.
ג. טרקטור מס' [K] 894־725, סוג „פרגוסון", שנת ייצור 1972.
ד. מיכל ביוב — מפעלי מתכת של יוסף, שנת ייצור 1974, נפח המיכל 3 קוב, עם מנוע.
ה. מיכל ביוב מפעלי מתכת של יוסף, שנת ייצור 1978, נפח המיכל 3 קוב, בלי מנוע.
2. פרטים על הרכב, על המקום בו ניתן לראותם וכן מידע נוסף ניתן לקבל במשרד עיריית אום־אל־פחם בימי העבודה הרגילים.
3. ההצעות לרכישת כלי־הרכב יש להגיש בכתב לא יאוחר מיום 16.10.88, בשעה 12.00, במשרדי עיריית אום־אל־פחם.
4. ההצעות תהיינה נקובות בשקלים כשהסכום צמוד לשער היציג של דולר ארה"ב.
5. אין העירייה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

ראש העירייה — האשם מחאמיד

תן טרמפ לחייל

הועדה המקומית לתכנון ובניה
רעננה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 להלן החוק:
ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה (להלן הועדה המקומית) בקשה להיתר בניה בגוש 6583 חלקה 249, רח' סוקולוב. מבוקשת הקלה 2.3% בקומה א'. משטח המגרש דהיינו: 34.3% במקום 32% המותרים לפי תכנית רע/1/166.
כל המעוניין רשאי לעיין בתכנית במשרדי הוועדה המקומית רעננה במקום ובימים שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל הרואה עצמו נפגע מהקלה זו רשאי להגיש התנגדותו להתרת ההקלה הנ"ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית במשרדי העירייה.

ב. ורלטביין, יו"ר הועדה לתכנון ובניה

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו

ת.א. 958/88
בעניין: פקודת החברות (נוסח חדש) תשמ"ג — 1983
ובעניין: פירוק החברה מרכז הארגזים בע"מ.
המבקשת: סיטיפלסט בע"מ על ידי ב"כ עוה"ד ב. רז ו/או ר. סלמון מרחוב אבן גבירול 201, ת"א 62033 (טל. 03־450262).
נמסרת בזה הודעה, כי ביום 18 במאי 1988 הוגשה בקשה לבית המשפט המחוזי בתל־אביב יפו לפרק את החברה הנזכרת לעיל וכי בקשת פירוק זו תישמע בבית המשפט הזה ביום 7 בדצמבר 1988 בשעה 08.30.
כל נושה או משתתף של החברה האמורה הרוצה לתמוך במתן צו בעניין הבקשה או להתנגד לכך, רשאי להופיע בשעת הבירור, אם בעצמו או באמצעות עורך דין שלו, העתק מן הבקשה יינתן לכל נושה או משתתף של החברה שידרוש זאת מן החתום מטה. בנימין רז, עוה"ד ב"כ המבקשת
הערה:
כל הרוצה להופיע בעת בירור הבקשה האמורה חייב למסור, או לשלוח על ידי הדואר לחתום לעיל הודעה על רצונו זה. ההודעה בציון השם והמען של האיש או הפירמה ובחתימתם או חתימת בא כחם, צריכה להימסר או להשלח באופן שתגיע אל החתום לעיל לא מאוחר משעה 1300 של יום 6 בדצמבר 1988.

תיק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב—יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
לשמוש חורג ממחסן לעסק להכוונה לתצוגה ומכירת מכשירי סטריאו בקומת מרתף לתקופה של 10 שנים ברחוב דיזנגוף מס' 148 גוש 7078, חלקה 144.
תיק בנין 0187־148: בקשה מס' 87/1455
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי, סגן ראש העירייה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — תל־אביב־יפו

טלוויזיה

09.00 עד כאן רצף דפי הטלטקסט. 09.05 שעת כושר. 09.15 פאו־טאו, חזיר הבר והסמרטוט. 09.40 רגע עם דודלי. 10.05 ילד הקאראטה — פרק 6: במסגרת מתן עדות בבית־משפט, מכיר אבי של ארני עורכת־דין יפהפיה. 10.35 המזל הטוב של סם. פרק 6: החיים העצמאיים אינם קלים, ביחוד לבני רניאל הצעיר המתגעגע מאד לאימו. 11.00 בלאמי במסגרת העולם. המצוה על הצוק התפשטות הקרחונים על פני כדור הארץ. 11.25 טורוויל ודין: כוכבים על הקרח. ג'יין טורוויל וקריסטופר דין היו אלופי העולם בהחלקה על הקרח 4 פעמים. הם מספרים על האימונים המפרכים ועל ההצלחות הגדולות שבאו בעקבותיהם. 14.00 עד־כאן רצף דפי הטלטקסט. 14.05 סרט קולנוע: „קרי". סיפורו של ילד הגר בחווה בארה"ב ומוצא מפלט מאביו בהתחברות לבעלי חיים המוכנים לידידות. 15.40 שעת כושר. 16.00 סיפור נהדר. 16.25 ערי הזהב הנסתרות. 17.00 ערב חדש, מנחה: דפי רשף. 17.30 זבנג לחדשות. 18.00 דוגד בהנו וכל השאר — הפרק האחרון: הופעת הקיץ מתקרבת, ובמעון הפתעות ושינויים רבים. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 נתיב חדש להורה. הום הרסאול לנים בפונדק על גבול, שם נעדר מצור על מבריחי שעונים. בפונדק נשאר רק הדר אחד, הם „באלצ'ים" להלוך אותו עם שתי בחורות. 18.30 חדשות (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 ו יותר מדי — סדרת שעשועונים מנחה: הגן גולדבלט. 20.30 כלבוטק מגוון לצרכנות ולאיכות חיים. 21.00 מבט לחדשות. 21.35 שידורי המפלגות ערב הבחירות לכנסת השתים עשרה. 22.15 מבט שני. 23.00 מרגל מושלם. 23.50 מסוקר של מקום: מבט אל סרום. חדשות הלילה.

ערוץ 2

18.35 גמדי עץ האלון. 18.50 דרמת מתח „הסרד". 19.00 טסים נמוך. 19.28 רגע לפני — על הסרט „ניקצ'". 19.30 המרפאים. פרק שלישי: „המאופטה" (עם יהורי מנוחה). 19.56 רגע לפני — על ציפור החוף של דלאוור. 20.00 "60"70"80 להיטי זהב: דון מקלין. 21.00 סרט תיעודי בנקוק. 21.26 רגע לפני — על אמנות הבריזה. 21.35 זינוק שבועי פינת הספורט. 21.55 עולם המדע.

רדיו

קול המוסיקה

(ת) תקליטור 06.01 צלילי בוקר. 07.00 בהאזנה נינוחה. 09.00 בין חברים — מיצירות רימסקי־קורסקוב. 10.00 קונצרט בוקר — ויליאם בויס: סימפוניה בסי במול מג'ור והקונצרט האנגלי/ט. פינוק; הנדל: המכון ומקהלת קאתדראלה ווסטמינסטר/פ. פרסטון; באך: פרטיטה אנגלית מס' 5 וג'. מלקולם; היידן: סימפוניה לונדון (אקדמיה סנט־מרטין/נ. מרינר הפילהרמונית לונדון/ס. אדריאן בולט; מאהלר: שירים של שקספיר במוסיקה רומנטית (היידן, שומאן, מנדלסון, שוברט) (. שארפ: סופראן/ת. צימרמן בריטון; אלגר: וריאציות אניגמה (הסימפונית של לונדון/ס. א. בולט; הולסט: כוכבי הלכת (הפילה. של לונדון/ת/סקה. ג'. אלדיס. 12.57 פינת השיר משירי נתן אלתרמן; שירי תגינת קיץ. 13.00 קלאסיקל. 14.05 אמנים באולפן — פייר־אנרי חאורב: ויולה בדביש וקטרין סולה: כנורות; ויאטאן: קפריצ' מס' 9 לויולה סולו, מן העיזבון בלוך: סוויטה לויולה סולו. מוריה: היה גן סגור; גריטי: פרולוג לויולה סולו; דבוז'אק: טרצטו אופוס 74. 15.00 אנתולוגיה למוסיקה קלה של המאה ה־16. 16.00 „קונצרט קאמרי" — שלישית יונגל. בתוכנה: שלישיה במי במול מג'ור אופוס 70 מס' 2; ברהמס: שלישיה בדו־מינור, אופוס 101; דבוז'אק: שלישיה במי מינור, אופוס 90 „דומקי". 17.30 באומר ובצליל. 18.30 קונצרט קולי ופם ויקטוריה דה־לוס אנחלס. 20.05 פריזמה לנוער. 20.30 מהקלטות התזמורת הסימפונית ויום ראשו"ש בניצוחו של לוקאס פוס — בתוכנה: פתיחה „אגמונט"; דבוז'אק: קונצ'רטו לצ'לו ולתז. (מיכאל מייסקי) הפסקה: אנתולוגיה קטנה לשירה צ'ייקובסקי: סימפוניה מס' 5 במי מינור. 23.00 נוקטורנו.

רשת א'

07.30 ישן בעיניין, שירים ישנים. 08.05 וגגה, עם בני הגול. 09.05 טלודיו — שירות מידע למאזינים. 10.05 פניני בוקר. 11.05 ירוק ירוק — שירים עבריים. 12.05 מעורב ירושלמי. 13.00 חדשות ותוכניות באנגלית. 13.30 חדשות ותוכניות בצרפתית. 14.06 בראש צעיר, מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.30 האוניברסיטה המשודרת — קריאת המלחמה בספרות, בקולנוע ובכלי התקשורת: חוויות המלחמה בשירת מלחמת השחרור חיים גורי, דן מירון. 16.05 מיקרון שעון הזהב. 17.05 צבעי הקשת: שירים ממזרח אירופה. 18.06 מנחת ערב. 19.00 שירותים לעולים. 22.05 שניט יחד וכל אחד לחוד — עודד ומנוהה יוכב בין.

רשת ב'

07.00 „הבוקר הזה". 08.05 „סע לשלום", עם גרעון הור. 09.05 „בראש צעיר" לילדים ולבני נוער. 10.05 „כל צבעי הקשת" עם יואב גינאי. 12.05 „אלף־אלף" ב„בית", עם אהוד מנור. 13.05 „חצי היום", חדשות ומזמנים. 14.05 „נת צחוק", הווי והגעגר. 15.05 „תוצרת הארץ", שירים עבריים. 16.05 „שעה קלה עם שלמה ארצי". 17.05 „רגעי קסם". 17.55 „קראתי ספר", קוראים ממליצים. 18.06 „אצבע על הדופק" — שבועון בענייני בריאות ורפואה עם אברהם מרון. 19.00 „היום הזה". 18.35 שירים עבריים. 20.05 פרקי חזנות „כבקשתך". 21.00 „מבט לחדשות". 21.30 פרקי חזנות „כבקשתך" (המשך). 22.05 „להאחז בחלום", מחרוזת שירים. 23.05 „50 שנה להסכם מינכן". (ש"ח).

גלי צה"ל

05.05 „צלילי בוקר", שירים עבריים. 06.30 „פוקחים עין", החדשות הראשונות. 07.07 „שבע אפס שבע", עם איתן ליפשיץ. 08.00 „בוקר טוב ישראל". 09.05 „אילה בוקר", עם אלי ישראלי. 10.05 „עשר", שירים עבריים. 11.05 „נכון לעכשיו", עם רפי רשף. 13.05 „רד רח יומי". 14.05 „פגישה יומית", עם יצחק ברנר. 15.05 „שירים לתג", עם ארז טל. 16.05 „ארבע אחר הצהריים". 16.54 „באופן מילולי", פינתו של אבשלום קור. 17.00 „ערב טוב ישראל". 18.05 „שעה קלה על כלכלה". 18.45 „15 קטנות". 00.05 „ציפורי לילה", עם אביהו מדינה. 02.00 „לא רוצים לישון". 05.00 צלילי בוקר.

שידורי צה"ל 1

19.05 „שיריון ולב", סיפור לחימתה של חטיבת יוסי בקרבות רמת הגולן במלחמת יום הכיפורים. משתתפים: אלוף פיקוד צפון יוסי פלד, תא"ל (מיל') שלמה אליה וקצינים אחרים מהחטיבה. (ש"ח). 19.57 הודעות לחיילים. 20.05 „ביזמתי הצור", שירי חבורות הזמר. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 „לילה לא שקט". 22.05 „על הדבש ועל העוקץ". 23.05 „היום שהיה".

שידורי צה"ל 2

19.05 „יומיים מוסיקה" — מגזין מוסיקה יומי. 20.05 „צ"פ" עם תמיר קמחי. 21.57 הודעות לחיילים. 22.05 „הפסקת עשר", עם מיכל ניב. 23.05 „קול הג'אז הזה", עם דני קרפל.

רשת ג'

06.04 „בחורה לאושר", ותיקים וטובים. 07.07 „שיר בבוקר בבוקר". 09.05 „מה, כבר תשע?". 10.05 „דברים טובים". 11.05 „70 סלוס", רצף להיטים משנות ה־70 וראשית שנות ה־80. 12.05 „אהבה יומיומית". 13.05 „רק בימי חול". 14.06 „לי ולך", שיר וברכה. 15.05 „חדש, חריש ומחודש". 16.05 „פופ 80". 18.06 „מקום בצמרת" עם מנחם פרי. 21.05 „ארום עתיק". 23.05 הלילה הוא שירים.

קולנוע

תל־אביב

9.30 ,7.15 ,4.30
אסתר: ללא מעצורים 9.45 ,7.30
אורלי: פגישה עם המוות 9.45 ,7.30
בן־יהודה: פרסידיו 9.45 ,7.30
בית ציוני אמריקה: לול 11.30 ,9.30 ,7.30
גת: בוקר טוב ויאטנם 9.40 ,7.30
גורדון: החגיגה של באבט 9.45 ,7.30
דקל: ביג 9.45 ,7.10
דרייב אין: גס בוח' 8 7.30
מחיר הבגידה 9.30
סקס 12.00
הוד: חתיך מבוקש 9.45 ,7.10
לימור חדש: גנבים לוהטים 9.45 ,7.45
טיילת 1: מעריצה צמודה 9.45 ,7.30
טיילת 2: שם המשחק 9.45 ,7.10
טיילת 3: מוכת ירח 9.15 ,7.30
פאר: צל הטווס 9.45 ,7.45
פאריס: ליידי איב 12.00 ,10.00
וריס 23.30
רב־חן:
חן 1: פרנטיק 9.55 ,7.35
חן 2: בעל בהשאלה 9.40 ,6.40
חן 3: פרחים בעליית הגג 9.45 ,7.45
חן 4: טומי 9.45 ,7.35
חן 5: הקיסר האחרון 9.55 ,7.45
שחק: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.15 ,5.45
תל־אביב: מגלה את אמריקה 9.45 ,7.30 ,5
תכלת: הקומיסרית 9.45 ,7.30
לב:
לב 1: החיים הם נהר ארוך ורוגע 10.00 ,8.00
לב 2: הנסיכה הקסומה 9.55 ,7.40
לב 3: אהבנו כל כך 10 ,7.45 ,5
לב 4: תעסה בכפר 9.55 ,7.30
מוזיאון ת"א: עיניים שחורות 9 ,7

רמת־גן

ארמון: ללא מעצורים 9.50 ,7.30 ,5
לילה: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.30 ,7.30 ,5
רב־גן:
גן 1: בוקר טוב וייטנאם 9.50 ,7.25
גן 2: פרנטיק 9.50 ,7.30 ,5
גן 3: מאנון 9.50 ,7.25 ,5
גן 4: הנסיכה הקסומה 9.50 ,7.30

גבעתיים

הדר: פרסידיו 9.30 ,7.30 ,5

באר־שבע

חן: חתיך מבוקש 9.30 ,7.15

ירושלים

אריסון: ארי מרפי מגלה את אמריקה 9.30 ,7.15 ,4.30
אורנע: פרנטיק 9.15 ,7.15
רון: ביג 9.30
כפיר: פרסידיו 9.30 ,7.15
אורגיל: בוקר טוב וייטנאם 9.15 ,7
מיטשל: החיים הם נהר ארוך ורוגע 9 ,4
סמדר: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.15 ,7
הבירה: סגור לרגל שיפוצים
עדן: חתיך מבוקש 9.15 ,7.15 ,4.30
אורי:
סנמר 1: פגישה עם המוות 9 ,7 ,4.30
סנמר 2: מעריצה צמודה 9.30 ,7.30
סנמר 3: עלובי החיים 8.45 ,5
סנמר 4: חיזור גורלי 9 ,7 ,4.30
תיאטרון ירושלים:
קפה בגדד 21.30 ,19.00
אימפריה 1: פקין בלוז 9.30 ,11.30
אימפריה 2: החגיגה של באבט 21.30 ,19.15 ,17.00
בית אגרון:
לאסי שובי הביתה 10.00
וולט דיסני — המיטה המעופפת 11.30
תמים וטעים 13.45
וולט דיסני — המיטה המעופפת 16.00
האלים משתגעים — כולם נפלו על הראש 18.30
פרנקנשטיין הצעיר 20.30
מונטי פייתון — משהו שונה לגמרי 22.20
מציצים 24.00

חיפה

אורה: קפה בגדד 9.15 ,7 ,4.30
חן: ללא מעצורים 9.15 ,6.45 ,4.15
רב־גית 1: בוקר טוב וייטנאם 9.15 ,6.45
רב־גית 2: בעל בהשאלה 9.15 ,7 ,4.30
עצמון 1: מצלמה כלי בושה 2 9.15 ,7 ,4.30
עצמון 2: פרסידיו 8.30 ,5.30
עצמון 3: שם המשחק 9.15 ,7
שביט: הקיץ של אביה 9.15 ,7
רון: ארי מרפי מגלה את אמריקה 9.15 ,7 ,4.30
רב־אורי:
רב־אור 1: פרנטיק 9.15 ,6.45
רב־אור 2: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.15 ,6.45
רב־אור 3: החבר של החברה שלי 9.15 ,7.00 ,4.30
אורלי: פרחים בעליית הגג 9.15 ,7
קרן אור המחודש: החגיגה של באבט 9.15 ,7.15 ,5
פאר: ביג 9.15 ,7 ,4.30
מוריה: מחיר הבגידה

נתניה

שרון: מצלמה כלי בושה 9.15 ,7 ,5
אסתר: מגלה את אמריקה 9.30 ,7.15

חולון

מגדל: ללא מעצורים 9.40 ,7.30
ארמון: לילה מסחרר 9.30 ,7.30 ,5

בת־ים

עצמאות: ארי מרפי מגלה את אמריקה 9.30 ,7.15 ,5

הרצליה

היכל: פרסידיו 9 ,6

פתח־תקוה

היכל 1: מצלמה כלי בושה 9.45 ,7.45
היכל 2: מגלה את אמריקה 9.45 ,6.45
היכל 3: הנסיכה הקסומה 9.45 ,7.45

עפולה

מטמורין: פרסידיו 9.30

ראשון־לציון

רון 1: מצלמה כלי בושה 9.15 ,7.15
רון 2: מגלה את אמריקה
רון 3: מחליפים ערוצים 9.15 ,7.15 ,11.00

הבימה — התיאטרון הלאומי
הערב יום ג', 4.10
סאלה שבתי: 20.30
בית־ספר לנשים: 20.30
הנפש הטובה מסצ'ואן — בתיאטרון באר־שבע: 20.30

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים: גני בת־ים — הנביאים 3.
חולון: אהרון — הופיין 52.
ירושלים: קופ"ח — מרפאת רוממה, רח' המ"ג 28.
נתניה: הדסה — הרצל 34.
פתח־תקוה: עין גנים — חזון איש פינת גורדון.
רמת־גן: רש"י — רש"י 13.
תל־אביב: דיזנגוף — דיזנגוף 132. קופ"ח מכבי — בן־יהודה 26.
חיפה: קרית אליעזר — כיכר מאירהוף.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244: חדרה — 22444.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה: בימים א'־ה': 16.00; בימי ו' וערבי חג: 11.30
מחיפה לבני־ברק וירושלים: א'־ו': 7.00
מתל־אביב לחיפה: בימים א'־ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16*, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.
מתל־אביב לנהריה: בימים א'־ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.
מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב: בימים א'־ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.
מנהריה לחיפה ותל־אביב: בימים א'־ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.33, 18.38. בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.
* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניארו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
שערי צדק - ילדים; כירורגית, אורטופדית, עיניים. ביקור חולים - פנימית, נשים, א.א.ג.

מוקד קופ"ח כללית
המוקד "מסור מידע טלפוני בימים א'-ה' ב־08.00—20.00. בימי ו': 08.00—15.00. טלפונים: 03־433500, 03־433300.
יד ביד - ארגון קשבת בטלפון לילד ולנוער - קו לנוער במצוקה ירושלים - 02־243358. ת"א - 226027 (24 שעות). חיפה - 04־229488 (11.00—20.00). גליל מערבי - 04־922222.
קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' ו־ה' - טל. 222732.
„קו פתוח" - ארגון קשבת לילדים ובני־נוער 03־221680 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'־ה' בין השעות: 21.00—24.00. בלילות שבת וערבי חג בין השעות: 18.00—24.00. בשבתות וחגים בין השעות: 15.00—21.00.
הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הנסן 26, קומה ג', טל. 333566. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.
מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 וליד המשביר קומה א'. טל: 294869, 03־285822.
מרכז סיוע לקורבנות אונס
לרעננה ואיזור השרון, טל' 052־32432 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.
עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02־227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03־5461111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03־5261113
ער"ן חיפה — טל' 04־672222
ער"ן כרמיאל גליל מערבי — 04־988410
ער"ן נתניה — טל' 053־335316
ער"ן כפר־סבא — 052־913999
ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111
סילוק מיטורים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111; לוד/רמלה — 101, טל' 08־221022; עפולה — טלפון 065־93334; טבעון — 101, טלפון 04־931401; נהריה — טל' 04־823333; בת־ים — טל' 5511111; באר־שבע — טל' 057־74767; שה"ל בגוש דן, טל' 03־530848.

ארה"ב זכתה במדליית־הזהב בכדורעף — 1:3

בריה"מ לא מצאה מענה לבוק, קירולי וטימונס מארה"ב

כדורעפני ארה"ב צוהלים לאחר זכייתם במדליית־הזהב בסיאול (תצלום: איי.פי)

האמריקני קרייג בוק מנחית מול הסובייטי אנדריי קוזנצ'וב (ארה"ב ניצחה 1:3) (תצלום: איי.פי.)

● כדורעף
מוטי חביב

הגובה אמור להיות מרכיב מכריע במשחק הכדורעף. הוא יתרון עצום בהנחתות ויש לו השפעה מכרעת בחסימות, אבל נבחרת הכדורעף של ארצות־הברית לעגה ביום ראשון לנתון משמעותי זה. למרות שהגובה הממוצע של שחקניה נפל מהגובה הממוצע של כדורעפני ברית־המועצות ניצחו האמריקנים — 1:3, וזכו שוב במדליית־הזהב, כמו במשחקים האולימפיים בלוס־אנג'לס ב־1984.

נכון, השחקן הגבוה באולם היה קרייג בוק מארה"ב (2.06), אבל ממוצע הגובה של נבחרתו היה 1.94 מטר, בעוד שהממוצע הסובייטי היה 1.97 מטר, וזה הספיק. הספיק בגלל יכולתו האדירה של צ'ארלס קיראלי, עליו אומרים שהוא השחקן מספר 1 בתבל. לפי משחקו בערב החג אין צל של ספק שאמנם כך הם פני הדברים. בן 27, גובה 1.88 מטר, אבל כשהוא מתרומם להנחתה הוא פשוט שוכח לרדת. עולה מעל לרשת, מחפש את נקודת־התורפה בהגנה הסובייטית, ומנחית בעוצמה.

לבריה"מ לא היה בנמצא כדורעפן דוגמת קיראלי, וזו היתה אחת הבעיות שלה במשחק המכריע. בעייה נוספת היתה שלא היה לה שחקן כמו דייב טימונס, הג'ינג'י הלוהט, בעל הנחתות־אימים. הוסיפו לצמד זה חבורת קליפורנים תוססים כדי לקבל תמונת מצב ברורה שמדליית־הזהב בכדורעף אכן הגיעה במשחקי־סיאול לידיים הנכונות.

פתיחה סובייטית

כל הדברים האלה נכונים לגבי שלוש המערכות האחרונות. במערכה הפותחת הלהיבו הסובייטים, אלא שבהמשך התברר שההתעלות שלהם במערכה זו היתה מעל ליכולתם הרגילה. הם הגיעו לשיא במערכה זו, וליותר לא היו מסוגלים. ההפסד לא צרב להם. הם הפסידו לנבחרת עדיפה.

שני סובייטים היו בדרגה אחת, לפחות, מעל חבריהם: אנדריי קוזנצ'וב, בן ה־22, שמשחקו מחושב להפליא. הנחתות לא חזקות, אבל בעיתוי נכון ולמיקום מדוייק. לאורך כל המשחק נכשל רק פעם אחת בהנחתה. השחקן השני, יארוסלב אנטונוב, מנחית מעולה, עם עוצמה אדירה. הבעייה של כדורעפן זה היא שהגנה שלו לוקה, ולכן כשהיה בקו האחורי הוחלף והוחזר רק כדי לשחק ליד הרשת.

בניגוד למשחקים רבים בסיאול לא היו לשתי הנבחרות טענות לשיפוט. היפאני היורושי טאסאקי, שהיה השופט הראשי, ואחמד חסן ממצרים, עשו עבודה טובה.

המערכה הראשונה היתה הארוכה מכולן ובדרך כלל שקולה. 0:1 לבריה"מ. 1:1; 1:3 לסובייטים: 2:4; 4:4; 4:5 לבריה"מ; 5:5 ו־5:7 לסובייטים. אז באו 4 נקודות רצופות של האמריקנים שהזניקו אותם ליתרון — 7:9. בריה"מ השוותה ל־9:9; 10:10; 10:11 לארה"ב, והמתח הגיע לשיאו. אנטונוב היה כמיטבו — 11:14 לבריה"מ ובסיום המערכה — 13:15 לסובייטים.

עדיפות בשלוש מערכות

את המערכה השניה כבר פתחו האמריקנים תוך גילוי יכולתם האמיתית. 0:7, והסובייטים כאילו ויתרו על הנצחון. מאמנם, גנאדי פארכין, הושיב על הספסל את טובי שחקניו. בלי שחקני ההרכב צימקו הסובייטים ל־7:3, אבל התגובה האמריקנית לא איחרה לבוא — 3:12. חולשה של קיראלי סייעה לבריה"מ לצבור 5 נקודות רצופות — 8:12. טימונס מיהר לתקן את המצב — 8:14, ובסיום — 10:15.

המערכה הקלה מכולן עבור האמריקנים היתה השלישית. אחרי יתרון 0:3 זכו הסובייטים בנקודה. האמריקנים הגיבו — 1:6. עוד נקודה סובייטית — 2:6, ומייד תגובה אמריקנית — 2:13, ובסיום — 4:15.

דגלי ארה"ב הונפו ביציעים. האמריקנים כבר מישמשו את מדליית־הזהב אבל הסובייטים החלו את המערכה הרביעית ביתרון 0:4 ו־1:5. הפיגור לא הדאיג את קיראלי הגדול, שעלה לגבהים ודאג אישית לשוויון — 5:5. 7:9 לארה"ב, ואז הגיעו הרקות הגדולות באמת של הנבחרת האמריקנית, המורכבת כולה משחקני קליפורניה. תוך עידוד מלהיב עלו ליתרון — 7:14. בריה"מ עוד צברה נקודה, והכדור עבר מנבחרת לנבחרת, עד שהמאמן האמריקני, מרווין דונמאיי, שלף מספסל המחליפים את אריק סאטו, השחקן הנמוך בנבחרתו. סאטו ירה כדור־פתיחה בקפיצה. הסובייטים רק הצליחו לענות ורוברט פארטי הנחית — 8:15, וחגיגה אמריקנית ביציעים.

שעתיים של משחק, שעתיים מהממות. התחושה שחבל שזה נגמר. הזהב נפל בידיים הנכונות.

במדליית־הארד זכתה ארגנטינה, שגברה בדרבי דרום־אמריקני על בראזיל — 2:3 (10:15, 17:15, 8:15, 15:12, 9:15).

ציידי המדליות

		זהב	כסף	ארד	סה"כ
1.	אוטו	6	–	–	6
2.	ביונדי	5	1	1	7
3.	ארטימוב	4	1	–	5
4.	סיליבאס	3	2	1	6
5.	גריפית	3	1	–	4
6.	בילוזרצ'ב	3	–	1	4
7.	אוונס	3	–	–	3

סולמאנגולו שוקל פרישה

המשקולן התורכי נאים סולמאנגולו, בן ה־21, שהעניק את מדליית־הזהב היחידה לתורכיה במשחקי סיאול במשקל נוצה, שוקל פרישה.

„אני שוקל פרישה לאחר שזכיתי במדליית־הזהב במשחקים האולימפיים. כל דבר חייב להיפסק בבוא הזמן" — אמר.

סולמאנגולו ערק ממולדתו, בולגריה, לפני כשנתיים, וביקש להגר לתורכיה, שכן הוא ממוצא תורכי. כדי שיוכל לייצג את תורכיה בסיאול נאלצה תורכיה לשלם מיליון דולאר לבולגריה, כדי שתתיר השתתפותו במדי תורכיה.

★ טבלת המדליות ★

סופית

		זהב	כסף	ארד	סה"כ
1.	בריה"מ	55	31	46	132
2.	מז. גרמניה	37	35	30	102
3.	ארה"ב	36	31	27	94
4.	קוריאה	12	10	11	33
5.	מע. גרמניה	11	14	15	40
6.	הונגריה	11	6	6	23
7.	בולגריה	10	12	13	35
8.	רומניה	7	11	6	24
9.	צרפת	6	4	6	16
10.	איטליה	6	4	4	14
11.	סין	5	11	12	28
12.	בריטניה	5	10	9	24
13.	קניה	5	2	2	9
14.	יפאן	4	3	7	14
15.	אוסטרליה	3	6	5	14
16.	יוגוסלביה	3	4	5	12
17.	צ'כיה	3	3	2	8
18.	ניו־זילנד	3	2	8	13
19.	קנדה	3	2	5	10
20.	פולין	2	5	9	16
21.	נורבגיה	2	3	–	5
22.	הולנד	2	2	5	9
23.	דנמרק	2	1	1	4
24.	בראזיל	1	2	3	6
25.	ספרד	1	1	2	4
–.	פינלנד	1	1	2	4
27.	תורכיה	1	1	–	2
28.	מרוקו	1	–	2	3
29.	אוסטריה	1	–	–	1
–.	סורינאם	1	–	–	1
–.	פורטוגל	1	–	–	1
32.	שבדיה	–	4	7	11
33.	שוויץ	–	2	2	4
34.	ג'מאייקה	–	2	–	2
35.	ארגנטינה	–	1	1	2
36.	איי הבתולה	–	1	–	1
–.	אינדונזיה	–	1	–	1
–.	איראן	–	1	–	1
–.	אנטילים	–	1	–	1
–.	סנגל	–	1	–	1
–.	פרו	–	1	–	1
–.	צ'ילה	–	1	–	1
–.	קוסטה־ריקה	–	1	–	1
44.	בלגיה	–	–	2	2
–.	מכסיקו	–	–	2	2
46.	ג'יבוטי	–	–	1	1
–.	יוון	–	–	1	1
–.	מונגוליה	–	–	1	1
–.	פאקיסטן	–	–	1	1
–.	פיליפינים	–	–	1	1
–.	קולומביה	–	–	1	1
–.	תאילנד	–	–	1	1

מוזס ובובקה בראש ועדה משותפת

ארה"ב ובריה"מ ינהלו מלחמה נגד הסמים

מטורות הספורט של ארה"ב וברית־המועצות עשו יד אחת למלחמה בנגע הסמים שהתפשט והגיע לשיאו במהלך המשחקים בסיאול.

המשלחות האמריקנית והסובייטית נפגשו כדי להתוות דרכי לחימה שהתופעה שהיתה בסיאול לא תחזור על עצמה גם במשחקים האולימפיים בברצלונה, בעוד ארבע שנים. הוצע להטיל עונשים כבדים על כל ספורטאי שייתפס בשימוש בסמים, בהופעות לאומיות ובין־לאומיות.

בראש הוועדות יעמדו שני אלופים דגולים ושיאני עולם, רץ המשוכות האמריקני הוותיק אדווין מוזס, שלא הצליח לזכות במדליית־הזהב השלישית שלו בסיאול, ואלוף ושיאן העולם והאלוף האולימפי בקפיצה במוט, הסובייטי סרגיי בובקה.

15 ספורטאים בענפי ספורט שונים נתפסו ומכמה מהם נשללו המדליות, ובראשם האצן הקנדי בן ג'ונסון, במהלך המשחקים האולימפיים בסיאול.

הדבר עורר תגובה מיידית על־ידי כל המדינות שהשתתפו ולכל הנראה הגיעו לידי הסכמה שתי המעצמות הגדולות בספורט העולמי, כדי לנקוט בצעדים חמורים נגד אלה המשתמשים בסמים האסורים.

בן ג'ונסון עדיין טוען שלא נטל סמים ביודעין וייתכן שרופאו או מישהו אחר החדיר סמים לגופו מבלי שידע על כך. זאת יוכיח בקרוב בעת חקירת הרופאים הכלליים המטפלים בעניין. במיוחד עומדים לחקור את רופאו האישי, אשר הגיב על־לכך כי הזריק לאצן תרופות לשיכוך כאבים ולא סמים.

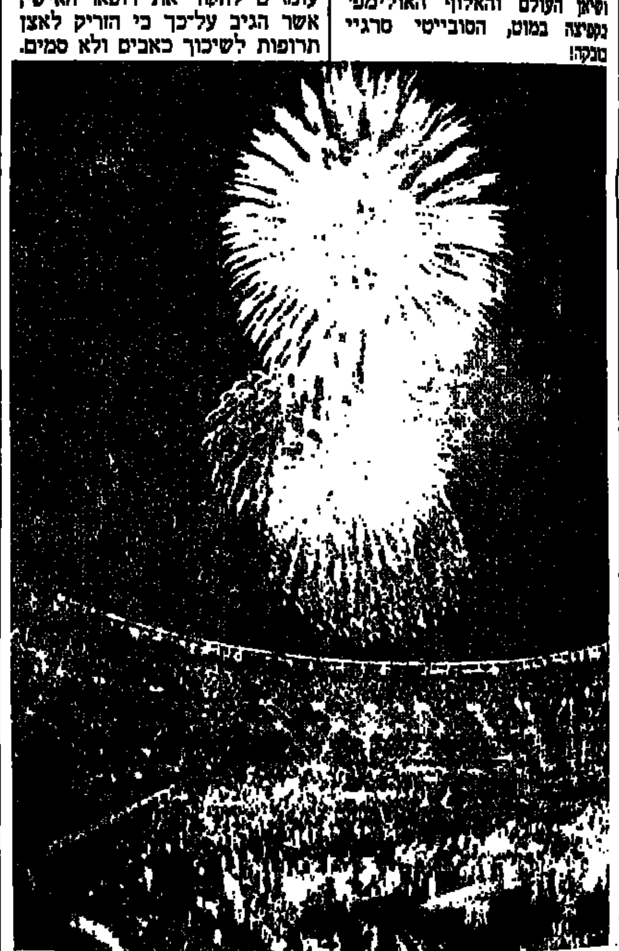

פרידה ממשחקי סיאול — להתראות ב־1992 בברצלונה (תצלום: איי.פי.)

טקס אדיר סיים את משחקי סיאול

מוטי חביב

אילו ערכו מארגני המשחקים האולימפיים בדיקות־שתן לספורטאים בעת טקס הסיום המלהיב, אין לי צל של ספק שהאולימפיאדה כולה היתה נפסלת. ספורטאים רבים, בעיקר אלו מהאי הבריטי, שלגמו כמויות אדירות של בירה, כמה שעות לפני טקס הסיום, ראו בכך פורקן למתח העצום שליווה את המשחקים.

אלפי הליטרים שזרמו לגרונות אלפי הספורטאים גרמו אמנם לבלאגן מסויים בעת הטקס, אבל אי־הסדר הזה לא יכול היה לפגום באיכותו של הטקס, שהיה אדיר ממש. מעל־ומעבר לכל הציפיות ממנו.

כמו במשחקים הבהירו הקוריאנים שוב שאין שיא לשיאים, וככל שמדובר בהם אין גבולות. הם מסוגלים להלהיב עוד ועוד. יתנו את הטוב שבטוב. שלימות של ממש.

ממטרות־האש שעל גג האיצטדיון וממטרות־האש שעל הקרקע היוו את אחד מרגעי־השיא. בובת ה„הודורי" חיבקה את בובת „קובי" של ברצלונה, ושתיהן עלו השמימה.

הצופים תרמו את חלקם לטקס. הנורות שהודלקו ביציעים ושיצרו את המילים „גוד ביי", שימשו תפאורה אדירה לחזיון אור־קולי. כמוהו לא נראה מעולם. בניית הגשר תוך 30 שניות, והתלבושות בשלל הצבעים וריקודי הפולקלור, לא הרגיעו את ראשי ברצלונה, שישבו ביציעים, וכבר חושבים מה לעשות כדי לפרוץ את מחסום שיא־השיאים שהציגו הקוריאנים.

נשיא הוועד האולימפי הבין־לאומי, חואן אנטוניו סאמאראנש, סחט תשואות רמות בעת שנשא דברים. הוא שיתק אותם ב„גימיק", שהקוריאנים כל־כך אהבו, זרק כמה משפטים בשפה שלהם, ולעם קנאי כל־כך, כמו הקוריאנים, זה היה משהו בלתי־רגיל, כמו הזדהות עימם, כמו הבעת־תודה על משחקי־הספורט הגדולים בכל הזמנים.

זיקוקי־די־נור מרהיבים היוו את אקורד־הסיום למשחקים שהלוח החשמלי הענק באיצטדיון מאותת מכל השפות „להתראות בברצלונה, 1992".

80 אלף צופים שיוצאים באותה שעה מאיצטדיון, אמורים ליצור פקק־תנועה אדיר ולסתום את העיר במשך שעות. לא בסיאול. אצל הקוריאנים, הסדר המופתי הביא במישרין ליציאה חלקה מהאיצטדיון, כאילו כלום לא קרה.

ביציאה ממהר כל קוריאני לשאול אותך איך זה היה. כשאתה שולף את כל הסופרלטיבים האפשריים לגבי עוצמת־הטקס ואומר בכנות שהם הגדולים שבגדולים מתמלאים הקוריאנים גאווה לאומית. כל אחד רואה את עצמו כחלק מהצלחת המשחקים, מקטן ועד גדול.

גם אתמול לא הפסיקו הקוריאנים לשאול אותי מה אני חושב עליהם. גם אתמול נתתי להם סיפוק עצום בתשובה שלי. בשתי מלים, טקס הסיום היה מבחינתי: „מג'יק קוריאה".

האיטלקי בורדין הפתיע ב„פיניש" את האפריקנים

סיום מפתיע של מרוץ־המרתון, ביום האחרון במשחקים האולימפיים בסיאול, הביא את מדליית־הזהב לאיטלקי גלינדו בורדין, שחלף בק"מ וחצי האחרונים, על פני שני פייבוריטים מאפריקה והותיר ליבשת השחורה, שרצית מצטיינים בריצות ארוכות, את הכסף והארד בלבד.

הפייבוריט, חוסיין אחמד סאלח מג'יבוטי, הוליך לאורך קילומטרים רבים ונראה היה שנצחונו בטוח. אחריו, במרחק של כ־100 מטר, רץ דאגלאס ואקיהורי מקניה, ובעקבותיו, כ־100 מטר, האיטלקי גלינדו בורדין ממילאנו, אלוף אירופה. רביעי היה היפאני, טקיוקי נאקאיימה.

המירוץ התנהל לאורך הנהר האן בסיאול. ככל שהתקרבו למטרה, כק"מ וחצי לפני הסיום באיצטדיון האולימפי, הגביר לפתע בורדין את הקצב. יריביו, שחשו בסכנה, ניסו להגביר אך כוחם של האפריקנים לא עמד להם.

בורדין, שנראה רענן מיריביו, חלף על פני הקניאתי, השאיר מאחור גם את הפייבוריט מג'יבוטי, יצר פער בטוח ולתשואות הצופים נכנס ראשון לאיצטדיון וזכה במדליית־הזהב.

מפנה חל גם בריצה בין שני האפריקנים, כשואקיהורי עבר על פני אחמד סאלח. הרץ היפאני, בעל הזמן הטוב בעולם, נשאר במקום הרביעי.

מעניין לציין את כשלונם של רצי מזרח־אירופה. הראשון ביניהם, הסובייטי ראביל קאצאפוב, הגיע רק במקום העשירי.

התוצאות: 1. גלינדו בורדין (איטליה) 2:10.32; 2. דאגלאס ואקיהורי (קניה) 2:10.47; 3. חוסיין אחמד סאלח (ג'יבוטי) 2:10.59; 4. טקיוקי נאקאיימה (יפאן) 2:11.05; 5. סטפן מונגטי (אוסטרליה) 2:11.49; 6. צ'ארלי ספדינג (בריטניה) 2:12.19; 7. ג'ומה איקנגה (טנזניה) 2:13.06; 8. רוברט דה־קסטלה (אוסטרליה) 2:13.07.

צרפתי זכה ברכיבה

הצרפתי פייר דוראנד זכה במדליית־הזהב ביום ראשון ברכיבה על סוס.

בכסף זכה גרג בסט מארה"ב, ובארד קרסטן הוק ממערב־גרמניה.

מנצח במרתון, גלינדו בורדין מאיטליה (במרכז) — „פיניש" נפלא (תצלום: איי.פי)

סי"צ: אוטו לפני ביונדי וג'וינר

השחיינית המזרח־גרמניה, כריסטין אוטו, שזכתה בשש מדליות־זהב, יותר מכל ספורטאי אחר במשחקי סיאול, הוכתרה כ„מלכת האולימפיאדה" ע"י כתבי סוכנות הידיעות הצרפתית.

אוטו צברה 84 נקודות, לפני השחיין האמריקני מאט ביונדי (5 זהב, 1 כסף ו־1 ארד) — 63; האצנית האמריקנית פלורנס גריפית־ג'וינר (3 זהב ו־1 כסף) — 62; קארל לואיס מארה"ב — 47; שטפי גראף ממערב־גרמניה — 14; ג'קי ג'וינר־קרסי מארה"ב — 13; ג'אנט אוונס מארה"ב — 9, וכן ג'ונסון מקנדה, הגם שנפסל — 2.

מזרח־גרמניה בחרה באוטו

מזרח־גרמניה בחרה בשחיינית שלה, קריסטין אוטו, כ„ספורטאית האולימפיאדה" בסיאול, וזאת לאחר זכייתה בשש מדליות זהב בשחייה.

אוטו היתה לספורטאית הראשונה שנטלה שש מדליות זהב באולימפיות.

עבור הבחירה תקבל אוטו פרס כספי בסך 11 אלף דולאר.

● הטניסאי האמריקני בן ה־16, מייקל צ'אנג, זכה בטורניר סן־פרנציסקו בנצחו במשחק־הגמר את יוהאן קריק — 2:6, 3:6, ונטל פרס כספי בסך 59 אלף דולאר.

ג'ובאני פאריזי מאיטליה, מנצחו של הישראלי יעקב שמואל, צוהל אחרי זכייתו במדליית־זהב (תצלום: איי.פי.)

פאריזי זכה בזהב וקידם שמואל בדירוג

● איגרוף

מוטי חביב

המתאגרף האיטלקי ג'יובאני פאריזי, שניצח ברבע־הגמר במשקל עד 57 ק"ג, את הישראלי יעקב שמואל, זכה במדליית־זהב בנצחו בגמר בנוק־אאוט בסיבוב הראשון, אחרי דקה ו־41 שניות, את דניאל דומיטרסקו מרומניה. נצחונו של פאריזי קידם את יעקב שמואל למקום ה־5 בדירוג.

פאריזי העפיל לגמר ללא קרב. יריבו ממרוקו פרש מהתחרויות בגלל פציעה. אילו רק ניצח יעקב שמואל...

אגב, כששאלתי עתונאי איטלקי בסיאול על ג'ובאני פאריזי לא ידע כלל על מי מדובר. במשלחת גדולה כל־כך לא מכירים כל עתונאי־הספורט את הנציגים שלהם. אותנו זה מצחיק. תארו לכם שעתונאי ישראלי לא היה יודע מי זה, למשל, אהרון יעקבשווילי או אדוארד פפירוב.

יום הסיום בזירת האיגרוף לווה בשערוריית־שיפוט שעה שהמתאגרף הקוריאני סי־הום־פארק זכה במדליית־זהב לאחר נצחון 2:3 בנקודות על המתאגרף האמריקני רוי ג'ונס. כבר סיפרתי לכם על השיפוט הלא־אובייקטיבי בזירת האיגרוף, אבל הפעם זה היה שיא. ג'ונס הלם בקוריאני ללא־הפסק. עם הישמע הגונג היה ברור שמדליית־הזהב שייכת לאמריקני. השופטים הפתיעו והעניקו נצחון לקוריאני. הקהל שרק בוז, ואפילו הטלוויזיה הקוריאנית ציינה בתום הקרב: „בושה גדולה".

דומיטרסקו זכה במדליית־הכסף במשקל 57 ק"ג בעוד שבארד התחלקו: יא־יוקילי מקוריאה ועבדלחאק אחיק ממרוקו.

במשקל 51 ק"ג זכה בזהב קוואנג־סון־קים מקוריאה, בהותירו את הכסף לאנדראס טוואס ממזרח־גרמניה. בארד התחלקו: מאריו גונזאלס ממכסיקו וטימופי סקריאבין מברה"מ.

ויצ'סלב ינובסקי מברה"מ ניצח, במשקל 63.5 ק"ג. בכסף זכה גראהם צ'ניי מאוסטרליה. בארד: ריינר גאייס ממערב־גרמניה ולארס מיירברג משבדיה.

מדליית־הזהב במשקל 71 ק"ג נפלה בידי סי־הוס־פארק מקוריאה לאחר שערוריית־השיפוט. את הכסף נטל רוי ג'ונס מארה"ב. בארד התחלקו: ריצ'ארד וודהאל מבריטניה וריימונד דרוניי מקנדה.

במשקל 81 ק"ג זכה אנדריו מינארד מארה"ב, בהותירו את הכסף לנאורמגומד צ'אגאזוב מברה"מ. בארד התחלקו: דאמיר סקארו מיוגוסלביה והנריק פטריץ' מפולין.

לנוקס לואיס מקנדה הוכתר כאלוף במשקל 91 ק"ג, שניצח בנוק־אאוט אחרי 43 שניות בסיבוב השני. את מדליית־הכסף נטל רידיק בווה מארה"ב. בארד זכו: אלכסנדר מירוצ'ניצ'נקו מברה"מ ויאנוש זרנקייביץ' מפולין.

אליעזר מאיו למנוחות

אליעזר מאיו, מהבכירים במומחי ההתעמלות בארץ, הובא ביום ראשון למנוחות לאחר שנפטר בסוף השבוע מהתקף־לב. ביוני חגגו עמו חבריו, במסיבה גדולה במכון־וינגייט, את יום הולדתו ה־60.

אליעזר מאיו, יליד סופיה, היה בוגר בית־הספר לחינוך גופני ובית־הספר למאמנים בבולגריה. עם עלותו ארצה היה בוגר המחזור השלישי של המדרשה לחינוך גופני ובתחילת שנות החמישים אלוף ישראל בהתעמלות על מכשירים.

בין השנים 1962־70 היה מאמן נבחרת ישראל, ובאותן שנים רכז ההתעמלות במרכז הפועל. היה גם רכז ארצי של ההתעמלות ברשות הספורט. שופט בין־לאומי ומארגן מפגני־ענק, ביניהם במכביה.

אליעזר מאיו היה גם אמן, ובין השאר ניגן על כלים שונים.

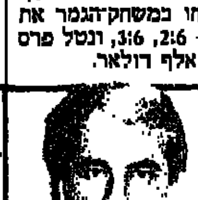
מוטי חביב שליחנו בסיאול

יומן אולימפי

הגאווה של אמיר

אם היה מישהו ראוי במשלחת הישראלית לשאת את דגל הלאום שלנו בטקס הסיום בסיאול, היה זה ללא ספק השייט אלדר אמיר, שאכן, צעד בגאווה עם הדגל. למען הדיוק וההגינות היה צריך אמיר לשאת את הדגל יחד עם חברו יואל סלע, אבל מבחינתי, אמיר וסלע הם „גוף אחד", ולכן כל שאני חושב על אלדר אמיר, כך גם לגבי יואל סלע.

יכול להיות שהמתאגרף יעקב שמואל זכה לכותרות גדולות יותר מאשר צמד השייטים, אבל היו אלו כותרות שלפני הקרב שלו עם האיטלקי ג'ובאני פאריזי ברבע־הגמר. בסיכום כללי, אין ספק כי הישגם של השייטים ברגם ההולנדי־המעופף הוא ההישג הישראלי הטוב ביותר כאן, ולמעשה ההישג הטוב ביותר שלנו במשחקים האולימפיים אי־פעם.

למרבה הצער נכתב יותר על הצמד השני בשייט, רן ודן טורטן, אבל היתה זו כתיבה נגטיבית לאור המעשה המכוער שעשו כששייטו ביום כיפור. אלדר אמיר ויואל סלע הם הגיבורים הישראלים האמיתיים של המשחקים וראויים לקבלת־פנים כשינחתו בארץ.

קורטוב של נחת

אם אמנם סלע ואמיר הם הגיבורים הישראליים של המשחקים, הרי שיעקב שמואל הוא סגנם. דומה שמעטים מאוד ידעו על המתאגרף הישראלי לפני היציאה לסיאול. איש לא דיבר עליו כבעל סיכויים כלשהם במשחקים, ובכל זאת הגיע יעקב שמואל עד לצעד אחד לפני חלום הספורט הישראלי — מדליה אולימפית.

לפני כל קרב נשמע יעקב שמואל זהיר מאד. לא פוצץ הצהרות. „זה ספורט, אפשר לנצח ואפשר להפסיד" — נהג לומר, אבל בשני קרבות העניק לנו קורטוב־של־נחת באגרופים שהיו אמורים להבריק את הענף המגוע שלנו.

יעקב שמואל הצליח להביא לאולם האיגרוף את כל ראשי המשלחת הישראלית, הצליח לגרום לנו גאווה והתרוממות־רוח. ההופעה שלו היתה חיובית, וגם אם הוא חוזר בלי מדליה אסור להכליל אותו בין הנכשלים. הוא הגיבור מספר 2.

מילה טובה לעסקנים

עסקני הספורט הישראלים, זכו, כמעט כרגיל, לחוסר אובייקטיביות מצד עמיתי, עתונאי הספורט. ספרו את מספר המלווים, מרדו להב שעות ביסה. עסקנות הספורט הפכה אצלנו לעבודה כפויית־טובה.

בתום המשחקים האולימפיים הייתי רוצה לעמוד לצידם של אותם מלווים שהגיעו לכאן, ואיני נכנס למספרם המדוייק. איני מוצא שום מקום לגינוי. אין לי צל של ספק שבלי ראשי המשלחת, בלי עסקנים, לא היה ספורט בארץ ובעולם.

השתתפות בקונגרסים חשובה לעיתים יותר מהופעה במגרשים, בזירה, בים ובמטווח. העסקנים לא עשו כאן „חיים משוגעים".

את איציק בן־מלך, שהגיע לכאן בתפקיד של מתאם מקצועי ורכז אימונים, לא הכרתי לפני המשחקים. התפקיד והתואר נראים כולם כעוד „אוכל חינם", שבא לסיאול. אבל בשטח התברר שבן־מלך התרוצץ מבוקר ועד ערב. ואכן, עשה תיאומים שהיו חשובים למשחקים עצמם. מעבר לכך הצטייר בן־מלך כאיש רציני, מקצוען אמיתי. דרכו ניתן היה לברר פרטים על כל הענפים בהם השתתפנו. אצלו קיבלנו הסברים על ענפי הספורט שאינם פופולאריים. הוא היה במגרשי־הטניס, וחרד לשייטים בפוסאן. היה באולם האבקות, ומיהר לברר היכן סיים אייל שטיגמן.

מנהל המשלחת בכפר האולימפי היה אורי אפק. איש ספורט ותיק. בתוקף תפקידו נראה תמיד עם הספורטאים הישראלים. קורקטי, לויאלי, הגון ובעת הצורך חסר־פשרות עם מלוויו. הוא ביצע את תפקידו בצורה המירבית וכזב לספורט הישראלי שאדם כמוהו מוכן להשקיע את כישוריו למרות ההשמצות החוזרות ונישנות של עסקני־הספורט.

ההרגשה שנותרה בליבי היא שהרגשת ה„עליהום" שנעשתה לעסקני הספורט אינה הוגנת. הספורט הממשי נעשה אמנם ע"י הספורטאים, אבל כמו שספורטאי זקוק למאמן, כך בדיוק, ולעיתים אף יותר, זקוק הספורט לעסקנים כמו אלה שהיו כאן.

אדיבות קוריאנית

לא קיבלתי שוחד משר התיירות הקוריאני, איש לא כפה עלי לכתוב את השורות האלה, אבל בכל זאת אני מוצא לנכון להיות שגריר נאמן של הקוריאנים ולהמליץ בכל לב לישראלים לבוא ולטייל בדרום־קוריאה.

„השוחד" שכן קיבלתי הוא האדיבות של תושבי המקום. הכנסת־אורחים שאין דומה לה בעולם כולו.

הדבר לא בא לידי ביטוי רק בנמל־התעופה, או באולמות המשחקים. הדבר בא לידי ביטוי גם באוטובוס, וגם במסעדות. תייר הוא פשוט מלך כאן. כשארבע קוריאניות הזמינו אותי לשבת איתן במסעדה, התגלגלו במוחי מחשבות זדוניות. בתום הארוחה התברר לי שהן פשוט רצו לארח אותי, ולהעניק לי הרגשה טובה בארץ זרה. באוטובוס מיהרו לפנות לי מקום. תייר או לא תייר? ההוצאה להגיע לכאן אינה זולה, אבל האמינו לי היא כדאית.

● כדורגל

גרונדמן יערכן שחקני הנבחרת על אוסטרליה

ראובן חנניה

יעקב גרונדמן יצטרף היום למאמן הנבחרת הלאומית השני, יצחק שניאור, במחנה־האימון, שיחל הבוקר ויימשך מחר.

הנבחרת תקיים היום שני אימונים, ומחר משחק־אימון עם הפועל חדרה מהליגה הארצית.

גרונדמן ינסה לערכן את השחקנים במידע על נבחרת הכדורגל של אוסטרליה, במשחקיה חזה במשחקים האולימפיים.

הפועל ת"א — באר־שבע בגמר גביע־ליליאן היום

קבוצות הפועל ת"א והפועל באר־שבע יתמודדו היום ב־3 באיצטדיון בכפר־סבא בגמר גביע־ליליאן בכדורגל.

במשחק־מוקדם, ב־1, ישחקו על מקומות 3־4 קבוצות מכבי נתניה ושמשון ת"א.

שני ארגנטינים נבחנים במכבי חיפה

יוסף גלזר

שני הכדורגלנים הארגנטינים־יהודים, פביאן לגמן ופטריסיו סייג, קיימו אתמול אימון־בכורה בקבוצת מכבי חיפה. השניים הותירו רושם חיובי ויבחנו בשבועיים הקרובים.

בתחילת העונה כבר התחתימה מכבי חיפה ארגנטיני אחר, פביאן גרינברג. במקביל נמשכים הנסיונות לרכוש את קשר הפועל חיפה, טל בנין, וייתכן כי כבר בימים הקרובים יסתיימו הליכי־רכישתו.

במכבי חיפה מצפים השבת לקהל־שיא במשחק הביתי של הקבוצה נגד בית"ר ירושלים. בנוסף לאיתן אהרוני המורחק עלול להיעדר שבת נוספת הבלם המפצוע דוד לוי.

מאמן הטורטנים: „אני לוקח אחריות מיניסטריאלית"

אברהם (שקל) מישר, מאמן השייטים רן ודן טורטן, חזר בסוף השבוע ארצה, בעוד ששני חניכיו שעוררו שערה, ששייטו ביום כיפור, נעלמו.

„אני לוקח על עצמי אחריות מיניסטריאלית על שקרה" — אמר מאמן הטורטנים, שהוסיף: „אני כועס עליהם. ראיתי אותם יוצאים לחוף ביום־כיפור ואמרתי להם שלא יצאו לים. הם לא שמעו בקולי, ועשו מה שבראש שלהם".

על הצפוי אמר אברהם מישר: „אני מצפה להחלטה. יש לי מספיק אויבים שביום הם לא יחששו לפגוע בי".

שני משחקים מרתקים — הערב בליגה

המעפיל — מטה אשר כפר־סבא — מכבי ת"א

● כדורעף

שני משחקים מעניינים יהיו הערב במחזור ה־3 בליגה הלאומית בכדורעף. הפועל המעפיל תארח את הפועל מטה־אשר, והפועל כפר־סבא את מכבי ת"א.

● האלופה ומחזיקת הגביע, הפועל מטה אשר, תתמודד ב־7.30 בעין־התורש עם הפועל המעפיל. צעירי המעפיל ישתדלו להעניק „פייט" ליריביהם, בשורותיהם מופיע כוכב המעפיל לשעבר, שמאי גלזר. ישפטו: אסא זינגר ואורי טמפלהוף.

● קבוצות הפועל כפר־סבא ומכבי תל־אביב הבלתי־מנוצחות יתעמתו ב־7 בכפר־סבא. המארחים ינסו לעצור את הצלחות העולה החדשה ממכבי ת"א שחיזקה העונה את שורותיה. ישפטו: גבי לוטן ואלכס ציסמדיה.

● הקבוצה המצליחה הפועל רמת־אביב תארח את הפועל איחוד עירון, ב־7, עם סיכוי להוסיף נצחון שלישי רצוף. ישפטו: נסים יהב ומיקי ממרן.

● בבת־ים תשחק קבוצת הפועל המקומית, גם היא בלתי־מנוצחת, עם העולה, הפועל בית־זרע/עמה"י. תהיה זו הפתעה אם בית־זרע תצליח לחזור לצפון עם נצחון. במשחק ב־7.30 ישפטו פיני שמפלינר ונתי תרום.

● המשחק החמישי יהיה ב־7 בפ"ת, בין מכבי פ"ת ומכבי חיפה. סיכויים עדיפים למכבי פ"ת. ישפטו: נתי הר וגבי קראוס.

עמק־חפר/עירון זכתה בטורניר

אבנר מילמן

קבוצת הכדורעף לנשים של הפועל עמק־חפר/איחוד עירון זכתה בתחילת השבוע בטורניר שנערך בעין־התורש לציון פרישתה של הכדורעפנית הוותיקה והמצטיינת נאוה טלמון.

נאוה, אחת השחקניות המעולות בכדורעף הנשי בישראל, החליטה לפרוש בגיל 40.

במשחק־הגמר בטורניר ניצחה קבוצת הפועל עמק־חפר/איחוד עירון את הפועל בת־ים — 0:2.

הפועל כפר־סבא זכתה במקום השלישי כשניצחה את קרית־חיים — 0:2.

את הטורניר אירגנה עמליה אברהם מעין־התורש.

170 רוכבים במסע אופניים

אייל הורן

כ־170 רוכבי־אופניים מרחבי הארץ נטלו חלק בשבת במסע האופניים המסורתי לזכר תרזה רוזן מבוסתן־הגליל.

המסע נערך בשני מסלולים: משפחתי, למרחק 25 ק"מ, והשני, עממי, לאורך 60 ק"מ.

המסע אורגן ע"י מושב בוסתן־הגליל והמועצה האיזורית מטה אשר.

נצחון לכדורסלני הפועל ת"א בסלוניקי — 72:77

● כדורסל

שירות „על־המשמר"

קבוצת הכדורסל של הפועל תל־אביב זכתה אמש בנצחון 72:77 על הקבוצה היוונית, הרקולס סלוניקי, בפתיחת טורניר בין־לאומי הנערך בסלוניקי.

הערב תשחק סגנית האלופה הישראלית נגד המנצחת בין פ.א.או.ק. סלוניקי לבין קבוצת כוכבים מארה"ב. לאחר המשחק ישובו הכדורסלנים מישראל ארצה.

במשחק נגד הרקולס, שהיה צמוד לכל אורכו, בלט בהפועל ת"א לינטון טאונס, שקלע 26 נקודות (6 נקודות בדקה האחרונה). עוד קלעו להפועל ת"א: ויליאמס 16: פרישמן 13: לאסוף 13: טרי 6: אמסלם 2 ובנטו 1.

טייסון השתולל — זרק כסאות מחלון ביתו

אלוף העולם במשקל כבד באיגרוף, מייק טייסון, השתולל בניו־ג'רסי וזרק כסאות דרך חלונות ביתו, תוך ויכוח עם אשתו וחותנתו — על־כך מסרו אתמול שני עתונים בניו־יורק.

המשטרה בבראדפורד שבניו־יורק מסרה כי הוזעקה ביום ראשון למעונו של טייסון, אחרי סכסוך משפחתי, אולם רעייתו של המתאגרף, השחקנית רובין גיבנס, סירבה להגיש תביעה.

העתונים „דייל־ניוז" ו„ניו־יורק פוסט" דיווחו על השתוללותו של טייסון, שהחל בזריקת צנצנת־סוכר ואחר־כך ניפץ חלונות וזרק חפצים.

הפועל חיפה תארח הערב את מכבי ת"א במשחק שהוקדם

קבוצת הכדורסל של הפועל חיפה תארח הערב ב־8 ברוממה את האלופה, מכבי תל־אביב, במשחק שהוקדם מיום חמישי, שבו ייערכו משחקי המחזור השלישי בליגה הלאומית.

הקדמת המשחק נובעת מיציאת מכבי תל־אביב מחר לפילדלפיה, שם תקיים ב־9 באוקטובר משחק נגד פילדלפיה־76 מליגת האן.בי.איי.

הפועל חיפה, שהתחזקה לעומת הרכבה בעונה שעברה, תתקשה לעמוד מול כוכבי האלופה, שבשני מחזורי הליגה הראשונים לא פעלו כמכונה משומנת.

● הערב יתקיים גם משחק בליגה הארצית בכדורסל, מחוז הצפון, כשמכבי נתניה תארח את הפועל בקעת בית־שאן. יתר משחקי המחוז הצפוני יהיו מחר.

● מנהל קבוצת הכדורסל של הפועל חיפה בשלוש העונות האחרונות, דורון וייזינגר, התפטר. וייזינגר מילא תפקידים שונים במחלקת הכדורסל ב־11 השנים האחרונות והתפטרותו הפתיעה את השחקנים והעסקנים באגודה. במקומו מונה מנשה קרן, בעבר יו"ר מחלקת הנוער.

כהנא אימן בהפועל חיפה

יוסף גלזר

מאמן הכדורסל רני כהנא העביר שלשום ואתמול שני אימונים ראשונים בקבוצת הנשים של הפועל חיפה.

כהנא אמור להחליף את המאמן משה ביטר, שהודח לאחר הנצחון המפתיע של בנות הפועל חיפה על אליצור ת"א, בגלל סירובו להפסיק לשחק במכבי קרית־אתא מליגה א'. כהנא טרם השיב להצעה החיפנית, אך נראה כי לבסוף יאות לאמן את החיפניות.

כהנא סוגר מעגל, שכן הקבוצה הראשונה שאימן לפני 20 שנה היתה... הפועל חיפה.

● טניס

סנדר הצטיין במשחקי הותיקים

אלופי ישראל בטניס לותיקים הוכתרו אמש, בתום שבוע של תחרויות שנערכו במגרשי מכבי חצבון ת"א, בהשתתפות של יותר מ־350 טניסאים.

בתואר לגילאי 35 זכה רוני סנדר, שגבר על מיקי רהב — 3:6, 3:6. סנדר זכה גם בתואר לזוגות יחד עם גילברט.

בגילאי 45 זכה ד"ר ראול גלה הכדורגלן־לשעבר, שניצח בגמר את יצחק בן־שחר — 2:6, 2:7. בתואר לזוגות זכו דגן וינקלביץ'.

בגילאי 55 הוכתר ג'ורג' קפטל, שגבר על עמנואל ברדן — 2:6, 6:3, 5:7, ובגילאי 65 ומעלה ניצח ישראל ירקוני את ברונו לנסברג — 0:6, 0:6.

בתואר הנשים זכתה גלניז שטראוס, שגברה על בת־שבע מגדל — 2:6, 3:6. שטראוס זכתה גם בתואר לזוגות, יחד עם דליה אליאב.

● כדוריד

משחק יחיד ברחובות יפתח הערב בליגה

יוסף הכם

המשחק הראשון בעונת 1988/89 בליגה הלאומית בכדוריד יתקיים הערב בהדר־התמרים ברחובות כאשר קבוצת הפועל רחובות תארח ב־8 את מכבי קרית־שרת/חולון.

המשחק הוקדם ב־24 שעות בגלל חתונת שוער קרית־שרת, רפאל יוספלסקי, מחר בערב, כשיתקיימו יתר משחקי המחזור.

בוטרגניו בכושר

חלוצה של ריאל מדריד, אמיליו בוטראגניו, הפגין כושר מצויין במחזור ה־5 בליגה הספרדית בכדורגל, כשהבקיע צמד והקנה נצחון לריאל מדריד על אביליה — 1:3.

בראש צועדת אתלטיקו בילבאו, שניצחה את אספניול — 0:1, ולה 9 נקודות, לפני ברצלונה, סלטה ולוגרונס — 8 כל־אחת.

מאחורי הקלעים

ה„מרגל" שבא מאתונה

מיקי ברקוביץ כמעט שהחמיץ את פתיחת הליגה ★ יוסוביץ התייעץ עם מאגי לפני שבא להפועל חיפה ★ מדוע פרש רואה־החשבון מאגודת ידידי מכבי חיפה? ★ האיטלקי פאריזי איכזב את אור־יהודה ★ כדורסלני התיגבור של רמלה מבקשים חיסון נגד שיתוק־ילדים

*** כיצד מתייחסים לכדורגלן שנמצא ברשימת המועמדים לכנסת? יוסף חכם מספר שמשה סיני, המופיע במקום ה־84 ברשימת העבודה לכנסת, הגיע בשבוע שעבר למשחק הליגה הארצית באיצטדיון גאון ביפו, בין מכבי יפו והפועל לוד, והתקבל בחביבות. הוא ישב ביציע־הכבוד ורבים בירכו אותו *** בהפועל ת"א רוצים לראות את מאיר נזהר, חלוץ הפועל כפר־סבא, משחק בשורותיה, אולם כפי שפורסם הציבו הכפר־סבאים תנאי: שחקן בעל שיעור־קומה במקומו. הציעו את שבתאי לוי, אבל הכדורגלן הוותיק מעדיף את שמשון. הציעו את גיל לנדאו, אך זה רוצה להצטרף להפועל בת־ים. השם האחרון שהועלה — מציין יצחק ויסתוף — הוא אליאור ברנס, שהחלים מפציעה קשה ברגלו ומתקשה למצוא מקום בהרכב האלופה. בהפועל ת"א מבקשים לחשל את ברנס ב„הפועל כפר־סבא *** קבוצת הכדורגל של הפועל ת"א החליטה לצאת לקראת משחק־הדרבי נגד מכבי ת"א במבצע כרטיסים ומינויים לתנועה הקיבוצית. חברי קיבוצים יוכלו לרכוש כרטיסים לשער 6 במחיר של 10 שקלים. כמו־כן יימכרו מינויים לקיבוצניקים לכל משחקי הפועל ת"א ב־170 שקל *** הפועל חיפה התלוננה במרכז הפועל על הפועל טבריה שמנסה, לטענתה, לחטוף את מלך־השערים של הקבוצה, רוני מלכה. להפועל חיפה חשבון־ישן עם טבריה, שתחילה גזלה ממנה את כרטיס־העלייה לליגה הלאומית ולאחר־מכן גם את ברוך ממן *** אסנאים לא רוצים להיות בליגה א' ... כך הסתבר לראשי קבוצת הכח רמת־גן, שירדה בעונה שעברה מהליגה הארצית לליגה א'. אסנאי אחד עזב למכבי פ"ת, והשני להפועל רמת־גן *** בבית"ר חיפה מליגה א' ממשיכים לשמור על מסורת של כדורגלנים בני־מיעוטים, המשחקים בקבוצה זו. לקפטן הוותיק, מוסה סראל (32), מצטרף העונה עימאד חמד, יוצא קבוצת הנוער של מכבי חיפה ***.

מאמנים תוצרת חוץ

*** במשחק הליגה הלאומית הראשון של הפועל חולון נגד הפועל ירושלים בכדורסל ישב ביציע בחולון מייקל קירציס, מאמנה של קבוצת פאנאתינאיקוס אתונה, יריבת הפועל חולון במשחקי גביע־קוראץ'. קירציס עסק ב„משימת־ריגול" לקראת המשחק בין שתי הקבוצות בסיבוב הראשון. אגב, המאמן היווני חזה גם במשחק השני של הפועל חולון נגד אליצור נתניה *** משחק הליגה הראשון בין קבוצות הפועל חולון והפועל ירושלים — מציין יצחק ויסתוף — הפגיש משני עברי המתרס שני מאמנים תוצרת־חוץ. בחולון התהלך לאורך הקווים האמריקני מרווין קסלר, ואת הפועל ירושלים הנהיג היוגוסלבי מארוק קלנוביץ'. השניים הם שני המאמנים הזרים היחידים בליגה בכדורסל *** קבוצת הכדורסל של הפועל בית־אלפא מליגה א' רשמה בשורותיה מתאזרח מקנדה, בוזם מקניל, בן 29, שהצטרף לקיבוץ. יחד עמו מקווים בבית־אלפא ל„חדש ימים כקדם" ולעלות לליגה הארצית *** מיקי ברקוביץ כמעט שהחמיץ את משחק־הפתיחה של קבוצתו, מכבי ראשל"צ, בליגה, בשבוע שעבר בקרית־אונו, נגד מכבי רמת־גן. כרטיסי־הליגה של מכבי ראשל"צ לא הגיעו ושחקני הקבוצה נאלצו להזדהות עם תעודות־הזיהוי שלהם. לברקוביץ לא היתה תעודה, אך לבסוף החליטו השופטים, ברוך זליגר וג'וזף אבר־עיב, לאפשר לו לשחק. הם הכירו את מיקי... *** מאמן כדורסלני מכבי רמת־גן, אפי בירנבוים, כועס על החלטת ראשי קבוצתו לקיים את שני משחקי־הבית הראשונים בקרית־אונו, ולא באולם הביתי בכפר־המכביה. בירנבוים טוען, כי בעונה שעברה לא נוצחו הרמת־גנים באף משחק בכפר־המכביה. ראשי הקבוצה ציינו כי נאלצו לבצע את הצעד, שכן הוא אינו לרווחה, רק מסיבות תקציביות *** ראשי קבוצת הכדורסל של הפועל גן־שמואל היו מרוצים שרעייתו של הכדורסלן לן קלהאם ילדה. הסיבה: הכדורסלן הודיע כי לא ייצא למשחקי־החוץ בליגה הארצית כל עוד ורד לא תלד ***.

הקבוצה הפתיעה — המאמן הודח

*** מה צריך מאמן יותר מאשר לנצח קבוצה אלופה במחזור־הפתיחה בליגה הלאומית, ועוד עם כלים נתונים? יוסף גלזר מגלה כי למשה ביטר, מאמן כדורסלניות הפועל חיפה, זה לא הספיק. מחצית השעה אחרי הנצחון המפתיע על האלופה ומחזיקת הגביע, אליצור ת"א (61:63), התבשרו ביטר וחניכותיו על הדחתו לאחר שלא הסכים להפסיק לשחק במכבי קרית־אתא מליגה א'. לטענת הנהלת הפועל חיפה סוכם עם ביטר כי יפסיק לשחק, והיו שטענו כי הפר הבטחה. אחרים ציינו כי לא ייתכן שמאמן ראשי במחלקת הכדורסל בהפועל ישחק עם סמל מכבי. ביטר החליט שגם בגיל 39 אינו מוכן להפסיק לשחק, ולפיכך נאלץ לפרוש מאימון. חלק מהכדורסלניות, שאותן גידל מגיל צעיר, פרצו בבכי כאשר נמסר להן על הדחת המאמן. המועמד לאמן את הקבוצה הוא דוד לוי, אשתקד מאמן מכבי כרמיאל *** בבני־יהודה ת"א אינם מחמיצים הזדמנות להתאמן. בפתיחת הליגה הלאומית לנשים לא הופיעה למשחק בבית־כרכור קבוצת הפועל אליצור. הכדורסלניות לא הלכו הביתה. הן קיימו אימון כושר מסודר. *** גיים יוסוביץ, הכדורסלן הלבן של הפועל חיפה, התייעץ לפני בואו ארצה עם... שחקן

קווין מגי.

מכבי ת"א, קווין מאגי, אותו הוא מכיר מארה"ב. מאגי אמר ליוסוביץ: כדאי לך לבוא ואכן, זה הגיע והתגלה ככדורסלן מצטיין *** הלחצים שהפעילו מחלקות הכדורסל של הפועל ומכבי חיפה על ראש העיר, אריה גוראל, הועילו. כל אחת מהקבוצות תזכה העונה, לראשונה, בהקצבה של 50 אלף שקל מהעירייה. רוב הסכום יקוזז מדמי השימוש בהיכל־הספורט ברוממה, השייך לעירייה. עד כה היתה תמיכת העירייה בקבוצות הכדורסל מזערית *** השופטים הבין־לאומיים, אסא קמינר ושי שטריקס, שניהם בני 31, החמיצו את מחזורי הפתיחה בליגה בכדורסל מטעמי בריאות. שטריקס נותח ברגלו. קמינר פגוע בגבו. בהיעדר שופטים הוחזרו לסגל הלאומי יצחק רמות וזאב נוימן, שנופו. לעומת זאת, מציין יוסף גלזר, לא הצליח השופט דן בורנשטיין בקורס הבין־לאומי, דבר נדיר לגבי שופטים ישראלים, והלך בדרכי אלי נעים, שפרש לפני כמה שנים *** הצטרפותו של גדי זילברברג לאחיו אריק בסגל שופטי הליגה הלאומית מחזירה אותנו להיסטוריה של זוגות שופטים בליגה הלאומית: הבין־לאומי יעקב הנדלסמן, ואחיו אלחנן, והבין־לאומי נתנאל סנה, ואחיו בן־עמי *** אגודת סל־הזהב, חוג ידידי מחלקת הכדורסל של מכבי חיפה, המתקצבת בסכום של 75 אלף דולאר את המחלקה, חגגה את פתיחת העונה בגינת ביתו של היו"ר החדש, גבי שפירא, בעתלית. בראש החוג עומד איש־הביטוח, עדי סיבר, שהוא גם חבר הנהלת המחלקה ובין חבריה: דבורה רוזנברג, אמו של קפטן הקבוצה, ארי רוזנברג, ולאה רום, רעייתו של כדורגלן־העבר, דני (שמילו) שמילוביץ. לעומת זאת נפקד לראשונה מחברי אגודת סל־הזהב שמו של רואה החשבון, בן־ציון בומס, שפרש כמחאה על הדחתו מכהונת מבקר האגודה ע"י מועצתה. בומס נימק זאת: „מי שלא רוצה אותי במכבי חיפה אינו יכול לרצות את כספי"... חבר חדש הוא יו"ר העבר של מחלקת הכדורגל, צבי וייצנר. כן נראו באותה מסיבה בעתלית שני כדורסלני־עבר, שוקי שוורץ ורמי שינבוים, אנשי־עסקים כיום ***.

החגיגה שלא נערכה

*** המתאגרף הישראלי יעקב שמואל, בן ה־20, שהתמודד בשבוע שעבר על מדלייה במשחקים האולימפיים בסיאול, הוא בן אור־יהודה. העיר התכוננה לחגוג, אם יזכה שמואל במדלייה. יוסף חכם מציין כי אור־יהודה היתה רתוקה למכשירי הראדיו, כאשר שודר ישירות הקרב ברבע־הגמר בין שמואל והאיטלקי ג'ובאני פאריזי. מתוך מכשירי הראדיו בבתי־הקפה, המסעדות והסטקיות נשמע מהלך הקרב. לדאבונם של כל תושבי אור־יהודה, כמו גם של כל תושבי ישראל, הפסיד שמואל והחגיגה לא נערכה *** צמד השייטים האולימפיים, יואל סלע ואלדר אמיר, שזכו במקום הרביעי ברגם ההולנדי־המעופף הם חברי הפועל שדות־ים. השניים יהיו אורחיו של ראש עיריית חיפה, אריה גוראל, הגם שאינם חיפנים. אבל חיפה, כמי שאירחה שתי אליפויות עולם, רואה עצמה פטרונית מוסרית של ענף השייט. מלון שולמית יארח את השייטים באותם ימים — מדווח יוסף גלזר *** הישראלי הראשון שחזר מהמשחקים האולימפיים בסיאול הוא שמואל ביאליק, איש הספורט הוותיק, בן ה־79. ביאליק, בעבר מראשי הספורט הישראלי, נכח בטקס הדלקת המשואה האולימפית ובפתיחת המשחקים וחזר ארצה. ביאליק שהה בזמן היותו בקוריאה בקונגרס ארגון הפולקלור הבין־לאומי, שם צויין יום הולדתו במסיבה חגיגית. ביאליק, שיזם אירועים רבים בחיפה, היה יו"ר ההתאחדות לספורט, מראשוני מורי החינוך הגופני בחיפה, מראשי מרכז הפועל חיפה, במשך עשרות שנים, ומקים איצטדיון הכדורגל בקרית־אליעזר והיכל הספורט ברוממה, בראשו עומד עד היום *** השייטים מיקדו את מירב תשומת־הלב הישראלית במשחקים האולימפיים בקוריאה. תוך כדי כך נדחק לקרן־זווית הישג של שייט ישראלי אחר, החיפני מיכה ארנון, בן ה־18, שהשתתף באליפות העולם בגלשונים, דיוויזן 1, במשקל כבד. בתחרות שהיתה באירלנד, בהשתתפות 80 גלשים, דורג ארנון במקום העשירי *** מהפכה בקבוצת הכדורעף של מכבי הארזים רמת־גן, קבוצה לאומית ותיקה שנשרה לליגה הארצית. לאחר שהמאמן שחקן יואב דורון הכין את הקבוצה לעונה הבאה, החליט לעזוב והצטרף לאס"א ת"א. את התפקיד נטל אברהם ספקל, שאימן את הקבוצה לפני שנים רבות *** הכדורסלנים האמריקנים של אליצור נווה־דוד רמלה הושפעו קשות כאשר שמעו על מחלת שיתוק־הילדים אצלנו. יצחק ויסתוף מספר כי הפסיקו לשתות מים רגילים. רק מינרליים. היו שפנו וביקשו לחסנם נגד פוליו. אחד מהם, ארני גרהאם, שעמד לטוס אמש ליוון, תבע זאת בתוקף ***.

הורביץ: לערבות שלי לבל"ל אין ערך כספי והבנק ידע זאת מראש

„ראשי הבנק ידעו שיש לי רק חסכונות מעטים" ● „הבנק סירב להצעתי לחקור אותי, ואת המנהלים איינהורן ומאכט במכונת אמת"

עתיים

השר יגאל הורביץ הציע ביולי לבנק לאומי לבדוק אותו במכונת אמת, אבל הבנק סירב והחליט להגיש נגדו תביעה. הבנק טוען, כי הורביץ חתם על הסכם ערבות במקום בניו יוני ויואב, עבור החברות „יריב למסחר ולשירותים" ו„יריב נכסים והשקעות".

הורביץ טוען ביום א' בתצהיר לבית המשפט המחוזי בתל אביב, כי הסכם הערבות עליו מבסס בל"ל את תביעתו בטל ואינו בתוקף, שכן הוא נמצא בידי הבנק בעקבות הפרת נאמנות, שנעשתה בידיעת הבנק.

הורביץ טוען, כי ראשי הבנק, מאכט וליאון מלובנציק, נציג החטיבה העסקית בהנהלה הראשית, ידעו היטב והוא אף אמר להם זאת במפורש, כי ערבותו האישית אין לה משמעות כלכלית, כי אין לו כל רכוש למעט חסכונות, ביטוח חיים וקופת תגמולים.

הורביץ מציין, כי בשלהי '86 נפגש עם מנכ"ל הבנק לשעבר, מרדכי איינהורן, ובפגישה הביע איינהורן בפניו את דאגתו למצבם הכספי המסובך של בניו. „היסבתי את תשומת ליבו של מר איינהורן לעניין הערבות האישית שניתנה על ידי־בזמנו, ואשר לא הוחזרה לי פיזית משום שהיא היתה על אותו טופס ביחד עם ערבותם של יוני ויואב. על כך השיב לי איינהורן שאין לי מקום לדאגה, שכן אני לא ערב לבנק", טוען הורביץ.

לדברי הורביץ, הופתע מאד כאשר לאחר החילופים בהנהלה ובדירקטוריון של בל"ל קיבל דרישה מהבנק לפרוע את חובות החברות.

הורביץ טען, כי בל"ל סירב להצעתו לערוך את הבדיקה במכונת האמת לו, לאיינהורן ולמאכט, והחליט להגיש נגדו את התביעה למרות שידע היטב, כי אין לו נכסים או רכוש למעט חסכונותיו.

הורביץ טוען עוד, כי עד לקבלת המכתב מן הבנק לא נשלחו אליו מעולם תזכורות על קיומה של הערבות. „אני משוכנע, שהבנק היה שולח תזכורות סטנדרטיות אילו סבר כי יש בידי ערבות, שכן זו דרכם של בנקים בניהול עסקיהם, למרות שהוסבר לי על ידי עו"ד, שלפי נוסח הערבות אין חובה כזו", אמר.

לוויית לווייתנים

הניסיונות להציל 37 לווייתנים שנסחפו לחוף במערב אוסטרליה לא הצליחו, לאחר שנגררו לים פנו עורף, וחזרו אל החוף. לפני כן הצליחו המתנדבים להציל קבוצה אחרת, ובה 33 לווייתנים (צילום. אי. פי.)

„לי זה לא יקרה" — נערים ילמדו על גורלו המר של זהר ארגוב

שע"ח

קבוצה של עשר אמהות משתתפת בניסוי חינוכי ראשון מסוגו, שנועד ללמדן איך לגלות אם ילדיהן משתמשים בסמים. הניסוי נערך באחת משכונות תל־אביב מטעם אגף הנוער במשרד החינוך והשירות הפסיכולוגי של עיריית תל־אביב.

צוות של מחנכים, פסיכולוגים ומדריכים גיבש תוכנית למניעת השימוש בסמים בקרב נוער מנותק בסיסמה „לי זה לא יקרה". פרק מיוחד בתוכנית מוקדש לגורלו של הזמר זהר ארגוב וכולל ראיונות מצולמים עם הזמר, שהגיע לשיאים בקריירה האמנותית שלו והוכרע על־ידי הסמים.

שר החינוך, יצחק נבון, הינחה את אגף הנוער להתמקד בפעולות למניעת השימוש בסמים אצל נערים מנותקים, שאצלם הסיכון לשימוש בסמים גבוה.

עשר האמהות שנבחרו להשתתף בניסוי נפגשות בקביעות, בהדרכת הפסיכולוגית מיכל רוזמן. הן מקבלות מידע עדכני על הסמים בעזרת סרטים, משחקי תפקידים וסיורים.

ערב חג הסוכות קיימה הממשלה דיון מיוחד על בעיית הנוער המנותק בישראל. שר החינוך דרש בישיבה כי הממשלה לא תסתפק בדיון אקדמי על הבעיה אלא תקצה משאבים מיוחדים לטיפול בנערים אלה, שמספרם נאמד באלפים.

ביהמ"ש אסר על הליברלים לאייש המקום השמור להם בהנהלת ההסתדרות הציונית

מודעי: לפני כן יש לערוך בחירות במפלגה ● שאלה שלא נפתרה: האם המפלגה הליברלית קיימת

עתיים, יואב אביב

צו מניעה זמני אוסר על יו"ר ההנהלה הציונית, שמחה דיניץ, לאייש את המקום השמור למפלגה הליברלית בהנהלת התנועה הציונית ובהנהלת הסוכנות היהודית עד לאחר קיום בחירות דמוקרטיות במועצת המפלגה. הצו ניתן ביום א' בבית המשפט המחוזי בחיפה.

החלטה זו של השופט מיכה לינדנשטראוס מסכלת בשלב זה את ההליכים שנקט יו"ר חבר הנאמנים של ההסתדרות הציונית, מנדל קמלן, לאישור בחירתו של דוד הגואל כחבר הנהלת הסוכנות הממונה על תיק הנוער והחלוץ.

לבית המשפט הוגש תצהיר של השר יצחק מודעי, לשעבר יו"ר נשיאות המפלגה, הקובע כי המוסדות המוסמכים של המפלגה היו חייבים לאשר את נציג המפלגה לפני האישור בתנועה הציונית. לטענת מודעי, השר גדעון פת, או כל אדם אחר אשר מסר את שמו של דוד הגואל כנציג המפלגה עשה זאת על דעת עצמו, ללא אישור של גוף מפלגתי מוסמך כלשהו. מודעי תמך בעתירה שהגיש דב אבידן, יו"ר מזכירות סניף המפלגה הליברלית בנתניה לפסילת מינויו של הגואל.

בעתירה שהגיש באמצעות עו"ד משה וילנקו טען אבידן, כי יש לקיים בחירות במפלגה לאיוש התפקידים בהנהלה הציונית ובסוכנות. אבידן הגיש את מועמדותו לתפקיד, ואז נודע לו על מינויו הצפוי של הגואל במקומו של פת, שהתפטר מחברותו בהנהלת הסוכנות. „לא יעלה על הדעת ששרי המפלגה ימשיכו ויעשו בה כבתוך שלהם, בניגוד לכל תקנון או הליכים דמוקרטיים", טען.

בפני השופט התייצב מזכ"ל המפלגה הליברלית, מאיר הוברמן, אשר טען כי דעתו הבלעדית של מנדל קמלן היא שהכריעה בסוגיית מועמד המפלגה לתפקיד, לאחר שמועמדים אחרים, מומלצי המפלגה, נפסלו על־ידו.

השופט ציין בהחלטתו, כי מועצת המפלגה הליברלית מוסמכת לבחור ישירות בהצבעה חשאית את נציגי המפלגה ומועמדיה לחברות בכנסת, בהסתדרות הציונית, בסוכנות היהודית או בכל גוף אחר. אולם, הוסיף, במקרה זה מועצת המפלגה לא נתכנסה לבחירת המועמדים לתנועה הציונית ולהנהלת הסוכנות, ובכך יש פגם לכאורה. השופט קבע בהחלטתו, כי דב אבידן זכאי לעמוד לבחירה דמוקרטית במוסדות המפלגה.

בדיון התעוררה שאלה משפטית רבת משמעות, שבית המשפט לא נדרש לפסוק בה: האם המפלגה הליברלית קיימת עדיין מבחינה משפטית, לאחר איחודה עם תנועת חרות. מזכ"ל המפלגה הוברמן טען, כי המפלגה כבר איננה קיימת, ואילו יצחק קטעבי, יו"ר מועצת המפלגה, אמר שהמפלגה קיימת כגוף משפטי כל עוד לא הושלמו הליכי הליכוד.

נפתח משפטו של חשוד במכירת נשק למחבלים

עתי"ם

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב נפתח ביום א' משפטו של אברהם לינקר (39) מרמלה המואשם במכירת נשק למחבלים.

התובע עו"ד אברהם פכטר טען בכתב האישום, כי במהלך השנה מכר הנאשם למרים זיידה, חברה בארגון טרוריסטי, 3 רימוני רסס צה"ליים ומיכל גז מדמיע תמורת 600 ש"ח. כן הציע הנאשם רובי גליל, אולם העסקה לא יצאה אל הפועל.

לטענת התביעה, קיים הנאשם מגעים גם עם בני משפחתה של מרים זיידה, ואת בידיעה שהם חברים בארגון טרור ועוסקים בסחר בנשק.

סניגורו העלה טענות מקדמיות וביקש לדחות את המשך המשפט. השופט נתן עמית נעתר לבקשה והחליט על דחייה ל־10 לחודש.

אסיר שנמלט מכלא עתלית הסגיר עצמו

עזרא אבירן

אלי לונסי בן 20 מאשקלון, אסיר שפוט ל־17 חודשים, שנמלט מכלא עתלית לפני שבוע — הסגיר את עצמו ערב החג לידיו של מפקד מטרת אשקלון סגן ניצב דני רונן. האסיר בא לבית הוריו באשקלון ומשם טילפן למפקד המשטרה בעירו והודיע כי יסגיר את עצמו לידיו. כעבור חצי שעה עשה זאת וסיפר כי שמע בקולו של אסיר נוסף שעמו נמלט והוא „מצטער על השטות שעשה".

3 נפצעו ב„חיסול חשבונות" באשקלון

עתי"ם

למפקד משטרת אשקלון מונה צוות חקירה מיוחד בקשר לירויות שנורו במוצאי שבת בשכונת שמשון בעיר וכתוצאה מכך נפצעו שלושה צעירים, כנראה על רקע חיסול חשבונות.

בידי המשטרה שני חשודים, ונמשך מצוד ללכידת חשוד שלישי, שהוא כנראה היה הלוחץ על ההדק וזהותו ידועה למשטרה.

סמוך לשעה 8 במוצאי שבת הביאו לחדר המיון של בית־החולים ע"ש י. ברזילי באשקלון את חיים חמיאס כשהוא פצוע בחלק התחתון של בטנו, וכן את סמי סוויסה בן 18 שנפגע במפשעה. מאוחר יותר הגיע בכוחות עצמו שמעון מימון (22), אף הוא תושב השכונה כשהוא פצוע ברגלו. שלושתם אושפזו.

חיים חמיאס הוכנס מאוחר יותר למחלקה לטיפול נמרץ, אולם כפי שנמסר לכתב עתי"ם לא נשקפת סכנה לחייו.

השלושה אינם משתפים פעולה עם החוקרים. מסתבר ששני הראשונים הובאו לבית־החולים במכונית שכורה ונעזבו במקום כשהנוהגים ברכב נמלטו.

עד עתה נתקבלו עדויות של אנשים שהיו בקירבת מקום. המקרה אירע במרכז שכונת שמשון בדרום העיר, כאשר השלושה טיילו לתומם ולפתע הופיעו מולם שני אלמונים, אחד מהם שלף אקדח ופתח ביריות.

מדובר כנראה בחיסול חשבונות בין עבריינים, אולם המשטרה מתייחסת לכך בחומרה ועושה מאמצים ללכוד את היורה.

אזרח אמריקני וצעירה מברזיל מואשמים בייבוא קוקאין לארץ

עתי"ם

בית המשפט המחוזי בתל אביב הסיר אתמול את צו איסור הפרסום על פרשת לכידתם של איש עסקים אמריקני ופקידת קבלה במועדון לילה בסאן פאולו בברזיל, שנעצרו בסוף אוגוסט בנמל התעופה בן גוריון כשברשותם כ־1.5 ק"ג קוקאין.

תוקפו של הצו היה ל־30 יום, ועם היפתח המשפט הותרה הפרשה לפירסום. התובע עו"ד אברהם פכטר מאשים את אלכס סויאנוף מברוקלין ואת מריה די סוקורו לופז מסאן פאולו, ברזיל, בכך שייבאו ארצה סם מסוכן.

בכתב האישום נאמר כי ב־31 באוגוסט סמוך לשעה 11 בלילה הגיעו הנאשמים במטוס אל־על מלונדון לשדה התעופה בן גוריון בלוד. לאחר שקיבלו את מזוודותיהם ועברו את ביקורת המכס, ניגשו השניים לתחנת מוניות כדי לנסוע לכיוון תל אביב.

סמוך לתחנת המוניות נעצרו הנאשמים על ידי שוטרי נתב"ג, ובחיפוש שנערך במזוודתה של הנאשמת נמצאו, לטענת התביעה, שני גושים לבנים עטופים בנייר דבק חום. בדיקת החומר שנתפס הראתה שמדובר בכ־1.5 ק"ג קוקאין.

לטענת התביעה, הובטח לנאשמת 1000 דולר תמורת העברת המזוודה שהכילה את הסמים.

שני הנאשמים נעצרו, עד להחלטה אחרת.

מזכ"ל אירגון עובדי עת"א מואשם במעשים מגונים והדחה

אריה ניצן (60), ראש ארגון העובדים של עיריית תל אביב, הואשם אתמול, בבית המשפט המחוזי בתל־אביב בביצוע מעשים מגונים במזכירת ההנהלה ובמרכזנית הארגון. ניצן ועמו שלום יצחק (58) מזכ"ל הארגון מואשמים גם בהדחה בחקירה בנסיבות מחמירות של המרכזנית.

התובעת עו"ד דבורה חן טענה בכתב האישום, כי אריה ניצן ניצל את מעמדו ובמספר הזדמנויות במשרדו, במשרדה של מזכירת ההנהלה של הארגון ובמרכזייה בה עבדה המרכזנית, ביצע בשתיים מעשים מגונים: הוא תפס את ראשה של המזכירה כשהוא אוחז ונשק אותה בשפתיה, תוך התנגדותה ומחאותיה. כן ליטף הנאשם בחלק מהמקרים את חזה וחלקים אחרים בגופה.

המזכירה התנגדה למעשים המגונים שכפה עליה הנאשם ומחתה בפניו על כך, נטען בכתב האישום, וכתוצאה מכך החל המזכ"ל להצר את צעדיה במקום העבודה, עד שגרם בסופו של דבר לפיטוריה.

מזכירת ההנהלה של הארגון שיגרה מכתב תלונה למבקר עיריית תל־אביב ונפתחה חקירה. לטענת התביעה, ניסו ניצן ושלום יצחק, בשיחה טלפונית שקיימו ממקום העבודה עם מרכזנית הארגון, להניאה מלהתייצב במשרד מבקר העירייה ולמסור עדות במסגרת החקירה.

חשוד בסחר בסמים "שטופל" בידי שוטרים שוכב מחוסר הכרה בבי"ח

איילת מזור

אליהו מייזל בן 55, בעל דוכן סיגריות בבאר שבע נעצר ביום רביעי האחרון בשעות אחר הצהריים בחשד בסחר בסמים. השוטרים שבאו לעוצרו חשדו שבלע חלק מן הסם, כדי להשמיד ראיות ודרשו ממנו לעשות חוקן, מייזל סירב ואז על פי טענת מקורביו התנפלו עליו ארבעה שוטרים בבית המעצר והיכוהו במשך שעה באמצעות מכשירי קשר, בעיטות ואגרופים.

ביום חמישי הובא מייזל לחדר המיון בביה"ח סורוקה לביצוע החוקן ואז ניגשו אליו בחור ובחורה ועל פי טענת המשטרה ניסתה הבחורה באמצעות נשיקה להעביר למייזל סם. קמה מהומה בחדר המיון ומאיר אנידגר קרוב משפחה מספר: "ראיתי את השוטרים גוררים אותו כמו סמרטוט מרחק של 50 מטרים עד הניידת, לאורך כל הדרך הם בעטו בו היכוהו וקיללו אותו". ביום שישי לפנות בוקר הובא מייזל לביה"ח סורוקה ואושפז בכירורגית א' מחוסר הכרה, עם זעזוע מוח וחבלות קשות. הכרתו של מייזל שבה אליו רק ביום ראשון בערב. ביום שישי האריך השופט יוסף רבי את מעצרו של מייזל בביה"ח. בביה"ח סורוקה מאושפז גם יורד ישראלי שבא לביקור בארץ שעל פי החשד בלע את הסם עם בואם של השוטרים לעצור את מייזל. דובר מרחב הנגב פקד מישל עידן מסר, כי המקרה ייבדק עוד היום ואז הוא יוכל למסור תגובה.

חשודים בנסיון לדרוס קציני משטרה בעת ביצוע צו הריסה

עתי"ם

שני צעירים תושבי כפר קאסם ניסו לפי החשד לדרוס במכוניתם את מפקד משטרת פתח תקוה וקצין משטרה נוסף, במהלך ביצוע צו הריסה למסעדה שנבנתה על ידם ללא רשיון, בתוך אוטובוס בכפר קאסם.

התקרית אירעה בערב חג שמחת תורה. שני קציני המשטרה זינקו הצידה ברגע האחרון ובנס לא נפגעו. במקום התפתחה תקרית אלימה ולאחר ההתפרעות הפעילו שוטרים כח ולכדו את השניים בני 30 ו־33 תושבי כפר קאסם. הם יובאו היום לבית משפט.

התקרית אירעה כאשר צוות שוטרים מתוגבר יצא בערב החג לכפר קאסם, כדי לסייע למשרד הפנים לבצע שני צוי הריסה בכפר. הצו הראשון בוצע ללא תקלות ונהרס מבנה בשלבי בניה שהוקם ללא רשיון.

במקרה השני, הגיעו השוטרים ואנשי משרד הפנים למערב הכפר, במקום שבו פועלת מסעדה ללא רשיון, בניגוד לחוק, בתוך אוטובוס. לפתע הגיחו שני צעירים, בעלי המקום, במכונית ב.מ.וו. ובהדרה פראית ניסו - לפי החשד - לדרוס את מפקד משטרת פתח תקוה סנ"צ יעקב שובל ואת רפ"ק שלומי אבן פז. הקצינים קפצו הצידה. השניים יצאו והחלו להתפרע. כח שוטרים שהוזעק למקום, עצר אותם. הם מוכרים למשטרה.

מומחים מצרפת באו לבחון הקמת רכבת תחתית בת"א

עתי"ם

שני מהנדסים בכירים של החברה הצרפתית סוז'רל, החברה הבונה את המינהרה מתחת לתעלת למנש, שהשלימה זה עתה את בניית הרכבת התחתית של קהיר, הגיעו במוצאי החג לישראל, כדי לבחון פה את האפשרות ואת הכדאיות של בניית רכבת תחתית בתל אביב.

חברי המשלחת, המהנדס דריאר בנאויל ושארל פן, החולשים על מחלקה טכנית והנדסית שבה עובדים כאלף מהנדסים, יפגשו כאן עם נציגי משרד התחבורה ואישים בכירים במחלקה הטכנית של עיריית תל אביב כדי לעמוד מקרוב על צרכי העיר והאפשרויות לבצע עבודה את מה שנחשב כפתרון בלעדי לבעיות התחבורה של תל־אביב.

חברת מלכיה נחבלה קשה בטיול בגולן

יהודה צור

צוות חילוץ גולן חילץ אתמול חברת גרעין מקיבוץ מלכיה אשר נפצעה בגולן. הצעירה יחד עם חברי גרעינה טיילו במפל הראשון של נחל יהודיה בגולן. הצעירה יחד עם חבריה קפצה למים, אולם נחתה על גבה ונחבלה באורח קשה.

בית ספרית־פועלים

משתתף בצער המשפחה

על מות

דוד הנגבי

ממייסדיו ובוניו של בית ההוצאה

צו הבאה נגד צעירה שהונתה הביטוח הלאומי

יואב אביב

בית משפט השלום בחיפה הוציא צו הבאה נגד כמונה נחמן בת 26 שעל פי החשד קיבלה במירמה קיצבה מהביטוח הלאומי.

החשודה הצהירה בשנת 1984 בביטוח לאומי ובמשך השנים האחרונות, כי היא גרושה ואם לילדה הנמצאת ברשותה. בעקבות הצהרתה קיבלה האשה כעשרת אלפים וחמש מאות שקלים קיצבה מהמוסד לביטוח לאומי ואולם, בעקבות חקירה שנערכה הוכח כי הילדה מטופלת על ידי סבתה ומכוון שכך טוענת המשטרה קיבלה האם את הכסף שלא כדין. נציג המשטרה ניסן ציגלר טען בבית המשפט, כי האם חשודה במתן תצהיר כוזב וביקש להוציא נגדה צו הבאה לאחר שמאמצי המשטרה לאתרה עלו בתוהו. עוד טען המשטרה, כי האם היא עבריינית נמלטת ומבוקשת על עבירה אחרת.

העלה באש את בית אמו לאחר שסירבו לאשפזו בבי"ח לחולי נפש

יואב אביב

צעיר בן 26 תושב רכסים ששוחרר ביום שישי אחר הצהרים ממעצר שרף בחצות את בית אמו ונעצר שוב על־ידי המשטרה.

הצעיר הובא כבר ביום ב' שעבר לבית המשפט שם טענה המשטרה, כי הוא הגיע לביה"ח לחולי נפש בטירת הכרמל ודרש להתאשפז בביה"ח. אחד הרופאים שבדק את הצעיר סירב לאשפזו ואז תקף אותו הצעיר והיכה בו. השופט התרשם בבית המשפט, כי הצעיר אכן זקוק לסיוע נפשי והורה בניגוד לדעתו של הרופא לשולחו להסתכלות למשך ארבעה ימים. ביום שישי משתמו ארבעת ימי ההסתכלות שוחרר הצעיר מבית החולים ובחצות הלילה העלה דירת אמו באש. הצעיר נעצר על ידי המשטרה כחשוד בהצתת הדירה. ביום ראשון הוארך מעצרו של החשוד בעשרה ימים והוא נשלח פעם נוספת להסתכלות פסיכיאטרית. נציג המשטרה טען, כי אם הוא ישוחרר הוא ישוב ויזיק לאמו.

תינוקת נמצאה בפח אשפה; האם אותרה בפעולה מהירה

עתי"ם

תינוקת בת מספר שעות נמצאה ביום א' בבוקר בפח אשפה בצומת הרחובות גוואטמלה־זולטה עילית שבשכונת קרית־מנחם בירושלים. בסריקות שערך כוח משטרה, לאחר מציאת התינוקת, אותרה האם.

התינוקת נמצאה על־ידי דיירת בית סמוך שניגשה לפח האשפה. האשה הזעיקה אמבולנס מגן־דוד־אדום שהעביר את התינוקת לחדר המיון בבית־החולים הדסה בעין־כרם. כן הזעיקה האשה את המשטרה. למקום הגיעו שני צוותים בפיקודם של מפקד יצחק לימואי ומפקח ראובן אררי. הצוותים פתחו בסריקה מקיפה באזור קרית־מנחם ואיתרו את אם התינוקת, צעירה כבת 19 שילדה את התינוקת מחוץ לנישואין.

הצעירה הועברה לבית החולים שערי־צדק, משם לבית החולים הדסה לקבלת טיפול רפואי. האם נחקרה במחלק הנוער ולאחר שיסתיים אישפוזה, תימשך חקירתה.

התינוקת, „אלמונית", כפי שהיא נקראת ברישומי בית־החולים, שמנמונת וכהת שיער, הגיעה לבית־החולים במצב גופני מניח את הדעת.

למריאן ולחיה ולודימירסקי
ולקיבוץ ניר־דוד

משתתפים באבלכם על מותה של

רבקה

חברים מבית זרע

עם שמואל יצחק, המשפחה וקיבוץ מזרע

אתכם באבלכם במות

בהירה

שושנקה ואורי ורסנוב

למאשה, עדנה ובני המשפחה

אתכם באבלכם
על מות

דוד הנגבי

אילן שיינפלד

מאבק הרופאים מתחדש: כל בתיה"ח של קופ"ח מושבתים היום

ההשבתה — על כך שהאוצר לא אישר עדיין את התוכנית לקיצור תורים

רונית מורגנשטרן

רופאי בתי־החולים של קופת חולים מחדשים את המאבק בנושא קיצור תורים. היום משביתים הרופאים את כל 14 בתי־החולים של הקופה במחאה על כך שהאוצר עדיין לא אישר את התוכנית שגיבשו הרופאים, העובדים האחרים והנהלת קופ"ח להפעלת משמרת שניה בבתי החולים.

היום תתקיים פגישה המוגדרת מכרעת בין שר האוצר, שרת הבריאות, מזכ"ל ההסתדרות ומנכ"ל קופ"ח. בפגישה תידון תכנית קופ"ח להפעלת משמרת שניה וכיצד ליישם אותה או כל תכנית אחרת בכל בתי החולים — גם הממשלתיים. רופאי המדינה (ממשלתיים) עדיין מצדדים בהפעלת משמרת שניה באמצעות גוף חיצוני כלכלי ולא על־ידי המעסיקים. בינתיים הם אינם נוקטים בעיצומים ומחכים להתפתחויות שיחולו בנושא השבוע.

מחר תתקיים פגישה בין מזכ"ל ההסתדרות, הנהלת קופ"ח, רופאי ועובדי בתי החולים של קופת־חולים כדי לדון באפשרות לשים משמרת שניה בבתי־החולים בהתחשב בתוצאות פגישת השרים היום.

אסיפות חירום במד"א

רונית מורגנשטרן

מחר בבוקר תיערך אסיפת חירום במרכז מד"א של מועצת מד"א, הועד הארצי של עובדי מד"א ומועצות מקומיות, בהן יסגרו מוקדי עזרה ראשונה של מד"א על פי תוכנית הייעול שגיבשו משרד האוצר ומשרד הבריאות עבור מד"א. באסיפה ידונו המשתתפים כיצד למנוע את סגירת המוקדים הנ"ל ופיטורי כ־140 עובדי מד"א על פי אותה תוכנית התייעלות.

שלשום הגיע לארץ מנהל האגף למידע של הצלב האדום, הלן מודו. במסגרת ביקורו בארץ יבקר מודו בסניף מד"א בתל־אביב לבדוק את היערכות מד"א לשעת חירום וכן יבקר במרכז שירותי הדם החדש של מד"א בתל־השומר.

הווקף פנה לביהמ"ש בבקשה לקבוע בעלות על שטח בבירה

בצלאל עמיקם

עיריית ירושלים טרם הרסה את הגדר שהקימו רשויות הוואקף המוסלמי במורד הר־הבית, בין עיר דוד לאפיק נחל קידרון והיא ממתינה להחלטת בית־המשפט. מעיריית ירושלים נמסר כי עצם הקמת הגדר היא פעולה בלתי־חוקית הסותרת את חוק הפיקוח על הבניה ללא כל קשר לשאלת הבעלות על האדמה. השטח נגדר שנועדה למנוע נכס ... הוואקף טוען במשך שנים רבות כי הוא נמצא ברשותו.

לטענת עירייה זו קיימת עמדת ... בתי העלמין הניתמכת על־ידי משרד הדתות, ולפיה מדובר ב... המנוהל ומוחזק על־ידי ... שהוואקף מנסה לאחוז בו ... בו חזקה. בעיריית ירושלים ... את עצם ההיזדקקות של ... הדתיים המוסלמים לערכאות משפטיות ישראליות.

מנהל הוואקף המוסלמי ... אומרים, כי הקמת הגדר ... חריגה מהחוק אלא מימוש ... היסטוריות כדי למנוע ... פסולת לשטח המקודש ... על ניקיונו. המצב הוא עדיין ... עיריית ירושלים והן בוואקף אין ... כליבוי המתיחות. בית־... יתרוץ כאמור אם לדרישת ... לאכוף את חוק הפיקוח על ... יש אסמכתא חוקית.

הורה ידד בתל־אביב

עתי"ם

הורה ידד בליל שמחת תורה בתל־אביב. הגשם ניתך בעוז סמוך לשעה 8 בערב וארך דקות ספורות ...

... לאחר מכן, שוב התבהרו השמים. לא נמסר על תאונות ... כתוצאה מהגשם. ... ביום א' בצהריים ... החוף הדרומי עד לגבול ... עזה.

הגשם נמשך זמן קצר ולאחר מכן ... העננים והשמש חזרה. אולם ... הבוקר היו השמיים מעוננים ... רוחות ...

מנכ"ל משרד התעשיה והמסחר ... גליקובסקי יוצא ללונדון ... עם סינדיקט ...

אנשי מושב ניר־צבי סגרו דרך סלולה לשכונה ערבית בלוד

זהבה מוזס

התלהטות יצרים הביאה כמעט לידי התנגשות פיסית בין אנשי מושב ניר־צבי לבין אנשי פרדס־שניר (שכונה ערבית בלוד) אתמול בשעות הצהריים בשל חסימת הדרך הסלולה היחידה העוברת במושב לשכונה הערבית.

בסוף השבוע נודע לאנשי פרדס־שניר, כי בכוונת ועד מושב ניר־צבי למנוע מהם את המעבר בדרך שבה נוסעים ילדיהם מדי בוקר לבית־הספר ומשם נוסעים האנשים לכביש תל־אביב רמלה כדי לצאת לעבודה.

אנשי פרדס־שניר נקטו בפעולה משפטית וקיבלו בבית־המשפט ברמלה מידי השופט אברהם בייזר צו עיכוב המורה לאנשי מושב ניר־צבי שלא לשנות את העובדות בשטח עד לדיון שיתקיים היום.

משששבו אנשי פרדס־שניר לניר־צבי עם צו העיכוב התברר להם שאחרו את המועד וכי אנשי המושב חסמו כבר בגושי בטון את דרך הגישה. הרוחות התלהטו ולמקום הוזעקו אנשי משמר־הגבול ושוטרי תחנת רמלה אשר פעלו להרגעת הרוחות במקום.

אתמול הלכו ילדי פרדס־שניר ברגל עד למחסומים, טיפסו עליהם ומשם המשיכו באוטובוסים לבית־הספר.

דרך נוספת המובילה משכונת הרכבת בלוד לפרדס־שניר מלאה מהמורות וסיבובים מסוכנים כך שאף כלי־רכב אינו יכול לנסוע עליה. במשך 35 שנה חיו אנשי מושב ניר־צבי ואשי פרדס־שניר בשכנות טובה עד אשר הגיעו לפרדס־שניר גורמים נוספים שככל הנראה עזרו להתלהטות יצרים במקום.

הבנקים העבירו הכסף למפעל אליאנס; ממתינים להחלטת „כור"

חיים מרגלית

התחלת העבודה במפעל לצמיגים „אליאנס" בחדרה אפשרית אך היא מותנית בהחלטת הנהלת „כור", על כך נודע לכתבנו „על המשמר" מראשי העובדים במפעל.

הם מסרו כי נודע להם ערב החג שהבנקים העבירו את הכספים להפעלה המחודשת של המפעל להנהלת „כור" וההנהלה צריכה להחליט על מועד תחילת העבודה הממשית.

אחד מהעובדים במפעל סיפר לכתבנו, כי קבוצת חלוץ המונה כמאה עובדים כבר החלה להכין את המתקנים לעבודה. לדבריו, העבודה תחל בצורה מודרגת. לפני התוכנית המקורית, היו אמורים היום להגיע לעבודה עוד מאה עובדים ובשבוע הבא עובדים נוספים, אך כאמור כל זה תלוי בהחלטה של הנהלת „כור", והעובדים במפעל מקווים, כי ההחלטה תפול היום, מקסימום מחר.

הוא הטעים כי מזכ"ל ההסתדרות קיסר נמצא בתמונה ומשתתף בדיונים.

המשטרה מנעה קיום תהלוכה בגליל במחאה על איחוד מועצות

קאסם זייד

משטרת הגליל דחתה את בקשתם של ראשי המועצות בכפר יאסיף וג'דידה לקיים ביום ה' תהלוכה מכפר אבו סנאן עד לכפר אל־מכר במחאה על כוונת משרד הפנים לאחד ארבע מועצות ערביות באזור לשתי מועצות.

מפקד מרחב הגליל ניצב משנה יעקב גנות הודיע על החלטת המשטרה לראש מועצת כפר יאסיף נימר מורקוס.

המשטרה מסתמכת בהחלטתה על מכתב שהגישו שני ראשי המועצות בכפר אבו סנאן ד"ר חמד סעב (ליכוד) וראש מועצת אל־מכר מחמוד סלח חליל (חר"ש).

לכתבנו נוסע ששני ראשי המועצות הגישו מכתב למפקד מרחב הגליל בו הם מזהירים מסכנת שפיכות דמים אם תתקיים התהלוכה. ראש מועצת אל־מכר מחמוד סלח חליל הודיע על התנגדותו לקיום התהלוכה בכנס הכללי של ראשי המועצות הערביות בשפרעם מלפני שבועיים.

חליל טען שמאחורי ההחלטה לקיים את התהלוכה עומדים שיקולים מפלגתיים צרים ושהכוונה, לדבריו, ניצול תלאות הציבור הערבי למטרת הבחירות.

הסיכסוך ב„יובל גד" בעינו — העובדים לא חתמו על הסכם ההבראה

עזרא אבירן

ועדי העובדים והפועלים במפעל הבתים הטרומיים „יובל גד" באשקלון לא חתמו עדיין על הסיכום שהושג בועדה ההסתדרותית המבטיח המשך העבודה במפעל. הוועדה פסקה על פטוריהם של 61 מתוך 260 עובדי המפעל ומתן פיצויים בגובה של 160 אחוז. המחלוקת עם ועדי העובדים נותרה סביב חמישה מפוטרים ומועד יציאתם ממעגל העבודה וכן גובה הפיצויים. מזכיר מועצת פועלי אשקלון אריה עוזר פעל להעלאת גובה הפיצויים אך הזהיר את העובדים שאם לא יחתמו היום יכול לפרוץ משבר נוסף במפעל עד כדי סגירתו.

גם במפעל להקפאת ירקות טריים סנפרוסט באשדוד צפוי היום דיון בבית המשפט באשדוד בפני שופט השלום שלמה שוהם. הדיון נקבע לפני שבועיים כאשר העובדים חזרו לעבודה תוך ידיעה כי 27 מ־330 העובדים פוטרו, המחלוקת נותרה על גובה הפיצויים למפוטרים.

מזכירים / ו. השתלמות / ו. בנים

כנס הסברה

על תכנית העבודה של מרכז הדרכה בתשמ"ט
יתקיים ביום ד' 5.10
בין השעות 11.30-9.00 במועדון בית הקבה"א

מצפים לראותכם

מרכז הדרכה גבעת־חביבה

ירידה של כחצי מיליארד דולר ביתרות מט"ח

כתבנו הכלכלי בירושלים

יתרות המטבע של ישראל ירדו בחודש ספטמבר בסכום שיא של כחצי מיליארד דולר. זאת הערכה לקראת פירסום הנתונים הרשמיים על־ידי בנק ישראל היום.

יתרות המטבע ירדו בסכום כה גבוה בשל החזר חובות מוגדל בחודש ספטמבר בערבות המדינה, בסכום של רבע מיליארד דולר, להנפקה הגדולה של איגרות חוב בארה"ב בחודש האחרון.

היום יפרסם בנק ישראל את הנתונים הרשמיים, שיעמידו ככל הנראה את היתרות על סכום גבוה רק במעט מ־4 מיליארד דולר, לעומת יתרות של יותר מ־5 מיליארד דולר לפני חודשיים בלבד.

חבר מועצת עיריית חיפה: מנהלי פסטיבל הסרטים קיבלו שכר מופרז

קובי מנדל

מנהלו האמנותי של פסטיבל הסרטים הבינלאומי החמישי שנערך בחיפה, ניסים דיין קיבל מעיריית חיפה סכום של 21 אלף שקלים תמורת עבודתו בפסטיבל, ואילו מפיקו אילן בושרי קיבל 41 אלף שקלים תמורת עבודתו בארבעת ימי הפסטיבל. משכורות אלה גבוהות אף ממשכורותיהם של מנהלי בנק לאומי. כך טוען חבר מועצת עיריית חיפה מטעם המערך ניסים שרם, בשאילתא שהגיש לראש עיריית חיפה.

שרם טוען עוד, כי „לא נראה לי הגיוני שמשלם המיסים החיפני יממן ממיסי הארנונה שלו את הפסטיבל, ואין כל הצדקה ש־25 אלף איש מעשירי הארץ, ומעשירי העיר יהנו במשך ארבעה ימים מתרומתם של תושבי חיפה. למרות תשלומי משכורות הענק ולמרות „המקצוענים" כביכול היה הפסטיבל רדוד ביותר וארגונו לקוי ומתחת לכל ביקורת. זאת בנוסף לעובדה שמחירי הכרטיסים היו גבוהים בחמישים אחוזים ממחירו של כרטיס רגיל בבית קולנוע".

ניסים שרם טוען כי הפסטיבל הצטיין איפוא בבזבוז משווע, וכי נעשה מאמץ מיוחד לבזבז את התקציב בסך כמיליון שקלים שהוקצב לו, מתוכו הקציבה עיריית חיפה כמחצית. שרם מבקש איפוא מראש עיריית חיפה לדעת מי אישר את גובה משכורותיהם של מנהלי הפסטיבל, כמה התארחו בבתי מלון חינם על חשבון הפסטיבל, מה היה תפקידם וכן כמה הזמנות חולקו מטעם הפסטיבל לסרטים השונים שהוקרנו בו.

השועל נשך, השוטרים לכדו, והוא נחנק למוות בתוך המלכודת

בצלאל רובין

ילד בן שנתיים באילת ונער בדואי המועסק בעיר נושכו אתמול על־ידי שועל צעיר.

המקרה אירע אתמול בצהרים כאשר הילד, דניאל דירי שיחק ליד תחנת־דלק שבמרכז אילת. השועל הצעיר, שככל־הנראה הופרע בעת ארוחתו מאחד מפחי־האשפה התנפל לפתע על הילד ונשך אותו ביד. הנער הבדואי שהיה בקירבת־מקום ובא לעזרת הילד נושך אף הוא.

הילד הובא למרכז הרפואי „יוספטל" שם קיבל טיפול רפואי. הבדואי הסתלק מבלי שקיבל טיפול. ניידת משטרה שהוזעקה למקום ובה צוות שוטרים הצליחה ללכוד את השועל בתוך פח האשפה. כאשר הובא השועל לתחנה הוטרינרית באילת כדי לוודא אם אינו נגוע בכלבת התברר שהוא מת מחנק. התברר ששני הבלשים שלכדו את השועל על־ידי סגירת מיכסה פח האשפה, לא השאירו פתח למצון ולאוורור.

עטוף בשיכבה של קרח ומלווה על־ידי יעקב זכרין, הווטרינר של אילת, הוטסה גופת השועל אתמול בערב לתל־אביב למכון הווטרינרי בבית־דגן, כדי לוודא אם אינו נגוע בכלבת.

כל עובדי מד"א יחוסנו נגד פוליו

רונית מורגנשטרן

כל עובדי מד"א יחוסנו נגד פוליו, כך החליטה הנהלת מד"א. כשלב ראשון יחוסנו עובדי מד"א באזורים „הנגועים" ולאחר מכן בכל הארץ. 22 עובדי מד"א בחדרה חוסנו כבר בשבוע הראשון להתפרצות, מסר דובר מד"א משה דיין.

השבוע צפוי להתקבל במשרד הבריאות הדו"ח המקיף על מפגעי התברואה והביוב בארץ. כזכור העלו הממצאים, כי בלמעלה ממאה ישובים בארץ יש ליקויי תברואה וביוב המהווים פוטנציאל חמור להתפתחות זיהומים ומחלות. משרד הבריאות יפתח בהליכים משפטיים נגד מספר ישובים וירדוש מראש הממשלה שהוא גם שר הפנים, לפעול בדחיפות להסדרת נושא הביוב והתברואה בישראל.

היום יקיים משרד הבריאות קו פתוח על מחלת הפוליו. מומחים יענו לשאלות הציבור בכל הקשור למחלה בין השעות 19:15, בטלפונים: 02-692593/4151671.